

T.C. BAŞBAKANLIK
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

FAALİYET RAPORU 2010

SUNUŞ

Kamu yönetimi dünyada ve ülkemizde kamuoyunda sıklıkla üzerinde durulan, sorgulanan ve sürekli gelişen bir alandır. Dolayısıyla, geleneksel yönetim tarzımızı yenileme ve geliştirme yanında, gelişmiş ülkelerde bu alanda meydana gelen köklü değişimler de ülkemiz ve kurumlarımız tarafından dikkatle takip edilmektedir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu bu bağlamda yapılmış bir düzenlemedir. Bu Kanunla, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması, hesap verebilirliğin ve malî saydamlığın sağlanması, kamu malî yönetiminin yapısı ve işleyişi, kamu bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, malî işlemlerin muhasebeleştirilmesi, raporlanması ve malî kontrolün düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Toplumun din konusunda aydınlatmak görevini ifa eden ve Cumhuriyetimizin ilk, temel ve vazgeçilmez kurumlarından biri olan Diyanet İşleri Başkanlığı, kurulduğu günden bugüne kadar geçen 87 yıllık sürede insana hizmet odaklı çalışmayı kendisine hedef seçmiş, her türlü siyasi görüş ve düşüncenin dışında kalarak İslam Dini'nin doğru bir şekilde anlaşılması ve yaşanması için gayret göstermiştir. Başkanlığımızın tüm plan, program ve faaliyetlerinde saydamlık, verimlilik ve hesap verebilirlik ana unsurlardan olmuştur. Bu doğrultuda, modern yönetim anlayışının da bir gereği olarak, Başkanlığımızın hizmet ve faaliyetlerinin daha etkili, kaliteli, hedefli ve sonuç

odaklı bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla *Diyanet İşleri Başkanlığı 2009-2013 Stratejik Planı* hazırlanmış olup uygulaması devam etmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 41. Maddesi ve "*Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik*" hükümleri kamu kurumlarına her yıl idare faaliyet raporu hazırlama mecburiyeti getirmiştir. Başkanlığımız 2010 Yılı İdare Faaliyet Raporu, 2009-2013 Stratejik Planı doğrultusunda hazırlanan Yıllık Çalışma Programı ve birimlerin yıllık faaliyet raporları esas alınarak Strateji Geliştirme Başkanlığı'nca hazırlanmıştır.

Faaliyet Raporu incelendiğinde 2010 yılının Başkanlığımız açısından verimli geçtiğini, yapısal ve yönetsel anlamda ortaya konulan önemli çalışmalar yanında, merkez ve taşra birimlerimizin planladıkları faaliyetleri gerçekleştirme yönünden yüksek performans ortaya koyduğunu görmek, son derece memnuniyet vericidir.

Yukarıda belirtilen ilke ve esaslar doğrultusunda hazırlanan Başkanlığımız "2010 Yılı İdare Faaliyet Raporu'nun hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür eder, 2011 ve müteakip yılların Kurumumuz açısından daha başarılı ve verimli geçmesini, çalışmalarımızın ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını Yüce Mevla'dan niyaz ederim.

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ

Diyanet İşleri Başkanı

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	1
İÇİNDEKİLER	2
1. GENEL BİLGİLER	3
1.1 Misyonumuz	3
1.2 Vizyonumuz	3
1.3 Yetki, Görev ve Sorumluluklar	3
1.4 İdareye İlişkin Bilgiler	4
1.4.1 Fiziksel Yapı	4
1.4.2 Örgüt Yapısı	7
1.4.3 Bilgi ve Teknoloji Kaynakları	8
1.4.4 İnsan Kaynakları	10
1.4.5 Sunulan Hizmetler	16
1.4.6 Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	25
2 AMAÇ VE HEDEFLER	26
2.1. İdarenin Amaç ve Hedefleri	26
2.2. Temel Politika ve Öncelikler	26
3 FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	28
3.1. Malî Bilgiler	28
3.1.1 Bütçe Uygulama Sonuçları	28
3.1.2 Temel Malî Tablolara İlişkin Açıklamalar	29
3.1.3 Malî Denetim Sonuçları	30
4 PERFORMANS BİLGİLERİ	30
4.1. Faaliyet ve Proje Bilgileri	30
4.1.1 Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı	30
4.1.2 Mushafı İnceleme ve Kıraat Kurulu Başkanlığı	32
4.1.3 Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı	32
4.1.4 İç Denetim Birimi Başkanlığı	33
4.1.5 Hukuk Müşavirliği	33
4.1.6 Strateji Geliştirme Başkanlığı	33
4.1.7 Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü	36
4.1.8 Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü	38
4.1.9 Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğü	39
4.1.10 Dinî Yayınlar Genel Müdürlüğü	43
4.1.11 Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü	46
4.1.12 İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü	48
4.1.13 Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü	50
4.1.14 Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü	53
4.1.15 Özel Kalem Müdürlüğü	55
4.1.16 Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği	56
4.2 Faaliyetlerin Genel Değerlendirilmesi	56
4.2.1 Merkez Teşkilatı	56
4.2.2 İl Müftülükleri	57
4.2.3 İlçe Müftülükleri	58
5 KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	60
5.1 Güçlü Alanlar	60
5.2 Zayıf (Gelişmeye Açık) Alanlar	61
5.3 Fırsatlar	61
5.4 Tehditler (Kurumun kontrolü dışında gerçekleşen olumsuzluklar, dezavantajlar)	62
5.5 Değerlendirme	62
5.6 Öneri ve Tedbirler	63
6 EKLER	64
6.1. Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Güvence Beyanı	64
6.2. Üst Yönetici İç Kontrol Güvence Beyanı	65

1. GENEL BİLGİLER

1.1. Misyonumuz

Toplumun dinî ihtiyaç ve beklentilerine cevap vermek amacıyla İslam dininin temel kaynaklarına dayalı doğru ve güncel bilgi ile toplumu din konusunda aydınlatmak, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek ve ibadet yerlerini yönetmektir.

1.2. Vizyonumuz

Türkiye ve dünyada İslam dinine ilişkin her hususta referans alınan, etkin ve saygın kurum olmak.

1.3. Yetki, Görev ve Sorumluluklar

Başkanlığın yetki ve sorumlulukları, Anayasa ve Kanunla belirlenmiştir. Bu husus Anayasanın 136. maddesinde, “Genel idare içinde yer alan Diyanet İşleri Başkanlığı, laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasi görüş ve düşüncülerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek, özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirir.” 22/06/1965 tarihli ve 633 sayılı “Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun”un 1 inci maddesinde de, “İslam Dini’nin inançları, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek...” şeklinde ifade edilmiştir.

633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun, 01/07/2010 tarihli ve 6002 sayılı Kanunla yeniden düzenlenmiş, hiyerarşik olarak seviyesi yükseltlen Başkanlığa yeni görevler verilmiş, hizmet alanı genişletilmiştir. Yasanın uygulanmasına esas olacak ikincil mevzuatın hazırlanması çalışmalarına devam edilmektedir.

Söz konusu Kanuna göre Başkanlığın görevleri şunlardır:

- İslam dininin temel bilgi kaynaklarını ve metodolojisini, tarihî tecrübesini ve güncel talep ve ihtiyaçları dikkate alarak dinî konularda karar vermek, görüş bildirmek ve dinî soruları cevaplandırmak,

- Dinî konularda telif tercüme, inceleme ve araştırmalar yapmak, yaptırmak, ihtiyaç duyduğu konularda inceleme ve araştırma grupları oluşturmak, bu hususta yurt içi veya yurt dışındaki uzman kişi ve kuruluşlardan yararlanmak,
- Yurt içinde ve yurt dışında İslam dinine mensup farklı dinî yorum çevrelerini, dinî-sosyal teşekkülleri ve geleneksel dinî-kültürel oluşumları incelemek, değerlendirmek, bu konularda ilmî ve istişarî toplantılar, konferanslar düzenlemek ve çalışmalar yapmak,
- Yurt içinde ve yurt dışında İslam dini ile ilgili gelişmeleri, dinî, ilmî faaliyetleri, neşriyatı ve dinî propaganda mahiyetindeki çalışmalarını takip etmek, bunları değerlendirmek,
- İncelenmesi talebiyle Başkanlığa gönderilen basılı, sesli ve görüntülü eserleri dinî bakımdan inceleyerek görüş bildirmek,
- Din Şûrası düzenlemek,
- Mushafların, cüzlerin, mealli mushafların ve Kur’an-ı Kerim metinlerinin hatasız ve eksiksiz basım ve yayımını sağlamak üzere kontrol etmek ve onaylamak,
- Hatalı ve noksan olarak basılan veya yayımlanan mushaf ve cüzler ile sesli veya görüntülü Kur’an-ı Kerim yayınlarını tespit etmek,
- Kiraat ilmi ile ilgili çalışmalar yapmak ve arşiv oluşturmak,
- Cami ve mescitleri ibadete açmak, yönetmek, ibadet ve irşat hizmetlerini yürütmek,
- Cami ve mescit dışındaki yerlerde panel, konferans, seminer, sempozyum ve benzeri dinî programlar ile ilmî toplantılar düzenlemek,
- Ceza infaz kurumu ve tutukevleri, çocuk ıslahevi, huzurevi, sağlık kuruluşları ve benzeri yerlerde bulunan vatandaşlara irşat hizmetleri götürmek,
- Dinî gün ve gecelerde programlar düzenlemek,

- İlgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak namaz vakitleri ile dinî gün ve geceleri tespit ve ilan etmek, bunun için gerekli çalışmaları yürütmek,
- Aile, kadın, gençlik ve toplumun diğer kesimlerine yönelik dinî konularda aydınlatma ve rehberlik yapmak,
- Yurt içinde ve hacda kurban ibadetinin usulüne uygun şekilde yerine getirilmesi için gerekli çalışmaları yapmak,
- İhtiyaç duyulan yerlere okuma salonları açmak ve bunlarla ilgili işleri yürütmek,
- Kur'an-ı Kerim okumak, anlamını öğrenmek, hafızlık yapmak, din eğitimi almak isteyenler için kurslar düzenlemek, Kur'an kursları açmak ve bu kurslarda okuyan öğrenciler için yurt ve pansiyonlar açmak ve yönetmek,
- İlgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak eğitim programları geliştirmek, planlamak ve uygulamak, bu amaçla eğitim merkezleri açmak ve bu merkezlerle ilgili iş ve hizmetleri yürütmek,
- Hac ve umre ibadetlerinin usulüne uygun, sağlık ve güvenlik içinde, hizmet talep edenlerin hakları korunacak şekilde yerine getirilmesi amacıyla yurt içinde ve yurt dışında gerekli tedbirleri almak, ilgili ülke, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, bu konulardaki hizmet ve faaliyetleri düzenlemek, yürütmek ve denetlemek,
- İlgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak hac ve umreye gideceklerle görevlilerin eğitimini sağlamak,
- Toplumun din konusunda aydınlatmak amacıyla gerçek ve elektronik ortamda basılı, sesli ve görüntülü eserler hazırlamak, hazırlatmak, bunları inceleyerek yayınlamak, süreli yayınlar yapmak ve gerektiğinde ücretsiz yayın dağıtmak,
- Görev alanı ile ilgili konularda radyo ve televizyon yayını yapmak, radyo ve televizyonlarda yayınlanmak üzere programlar hazırlamak ve hazırlatmak, bu konularda Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ve diğer yayın kuruluşları ile işbirliği yapmak,
- Yurt dışında yaşayan vatandaş, soydaş ve islâm dinine mensup topluluklara yönelik değişik dil ve lehçelerde yayınlar hazırlamak, hazırlatmak ve gerektiğinde bunları ücretsiz dağıtmak,
- Uluslararası anlaşmalar ve ilişkiler çerçevesinde ilgili makamlarla işbirliği yaparak yurt dışındaki vatandaşlarımızın din hizmetleri ve din eğitimi ile ilgili işlerini yürütmek, soydaş ve akraba toplulukları ile İslam dinine mensup diğer topluluklara bu konularda yardımcı olmak,
- Diğer din mensupları, kurum, kuruluş ve topluluklarıyla ilişkiler konusunda gerekli çalışmaları yapmak,
- Başkanlığın insan gücü politikası ve planlaması konusunda çalışmalar yapmak, personelinin, kurs ve stajları ile hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını belirlemek, planlarını hazırlamak ve bu işleri yürütmek,
- Kurum için gerekli her türlü teknik, donanım ve altyapı hizmetlerini planlamak, geliştirmek, kurmak, işletmek, yenilemek, bu altyapıların güvenliğini ve sürekliliğini sağlamak,
- Cami ve mescitlerdeki teberrukat eşyasının tespiti, korunması ve bunlarla ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- Gerektiğinde yardım kampanyaları düzenlemek, aynî ve nakdî bağışları kabul ederek bunların dinî hizmetler için sarf edilmesini temin etmek.

1.4. İdareye İlişkin Bilgiler

1.4.1. Fiziksel Yapı

Diyanet İşleri Başkanlığı, kuruluşundan bu yana çeşitli hizmet binalarında faaliyetlerini sürdürmüştür. Cumhuriyetin ilk yıllarında Ankara Ulus'ta Kubbeli Mescit'in karşısındaki bir binada, daha sonra Posta Caddesi'nde Cıngılı Apartmanı'nın üst katında, üçüncü hizmet binası olarak da Opera Meydanı'nda,

4 STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI

Gençlik Parkı'nın karşısında, mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne ait bir binada hizmetlerine devam etmiştir.

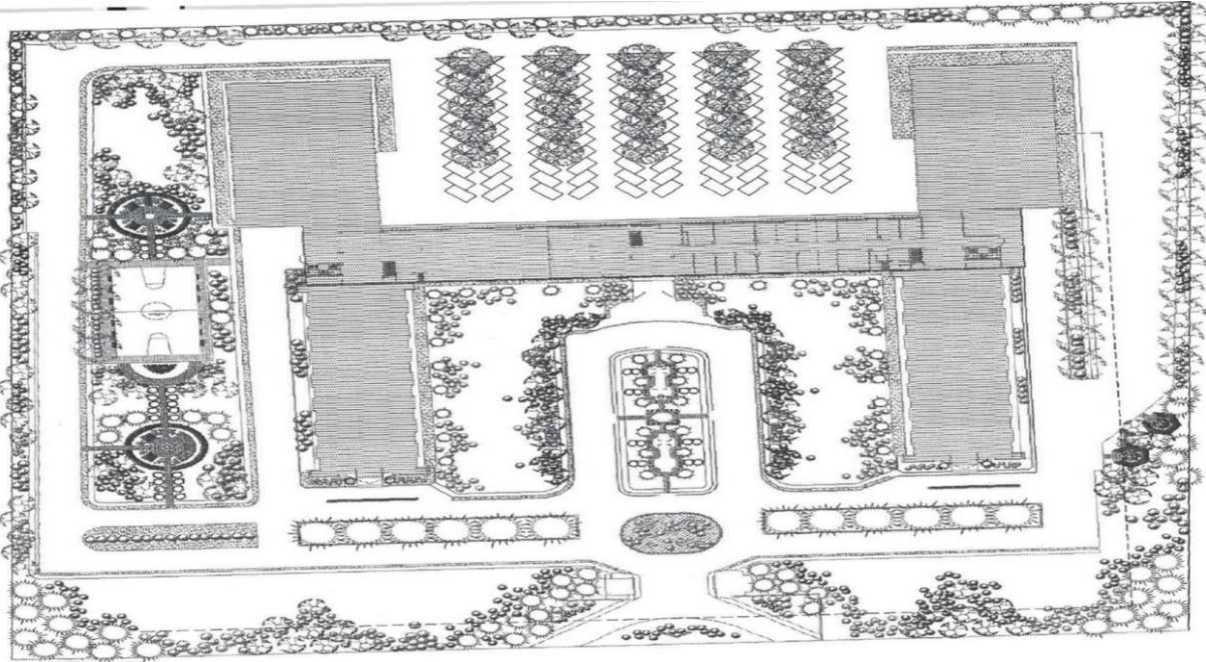
Başkanlık 1965 yılında Kocatepe'deki hizmet binalarına taşınmış ve uzun yıllar burada faaliyetlerini sürdürmüştür. Ancak görev ve faaliyet alanının genişlemesine paralel olarak artan iş hacmi, teşkilat yapısının büyümesi, hizmet binalarının dağınık mekânlarda bulunması ve hizmetler için yeterli gelmemesi nedeniyle Başkanlık, hizmet ve faaliyetlerini daha sağlıklı yürütebileceği yeni mekân arayışına yönelmiştir.

Bu arayışlar sonucunda, uygun bir mekânda hizmet binası yaptırılması kararlaştırılmış ve Üniversiteler

Mahallesi Dumlupınar Bulvarı 147/A adresinde Merkez binası inşa ettirilmiş ve 2001 yılında buraya taşınmıştır. Halen aynı binada hizmet verilmektedir.

Yeni hizmet binamız; A, B, C, D, E ve F olmak üzere altı bloktan oluşmaktadır. Makam katı A bloktadır. Binanın merkezini oluşturan C blok zeminle birlikte dokuz, yan bloklar ise dört kattan oluşmaktadır. Konferans Salonu, kütüphane, yemekhane, daire tabipliği, yayın satış bürosu, banka temsilciliği, misafir bekleme salonu, kafeterya, mescit, arşiv ve teknik atölye, 20 kapalı ve 150 açık olmak üzere 170 araçlık otopark, idarî iş ve işlemlerin yürütüldüğü 436 oda ve 226 ortak kullanım amaçlı mekândan oluşmaktadır.

Resim 1- Başkanlık Hizmet Binası Krokisi

Resim 2- Başkanlık Hizmet Binası (Üstten Görünüm)

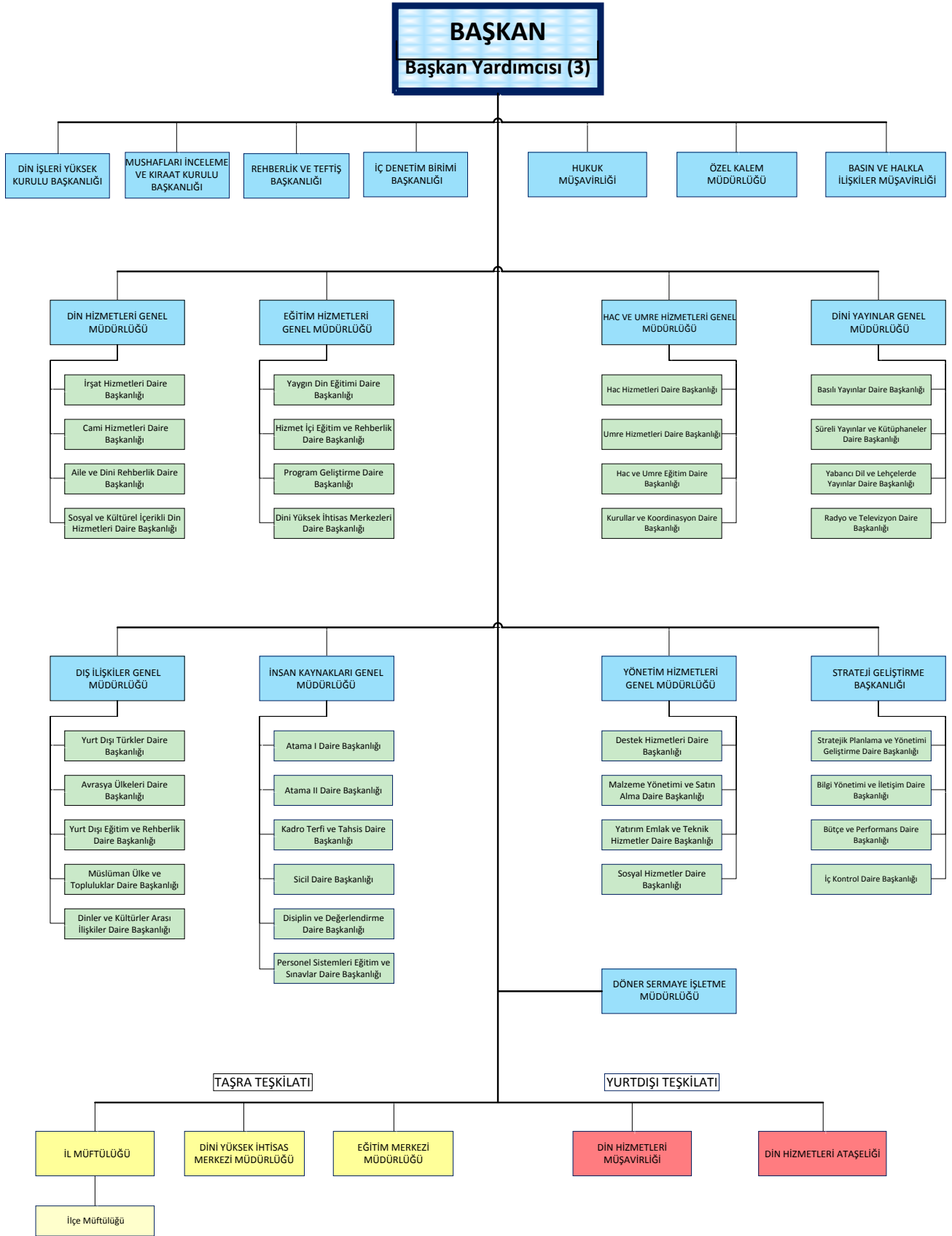
Resim 3- Başkanlık Hizmet Binası (Karşıdan Görünüm)

1.4.2. Örgüt Yapısı

Şekil 1- Teşkilat Şeması

1.4.3. Bilgi ve Teknoloji Kaynakları

Başkanlığımız; idarî ve teknolojik alanlarda meydana gelen değişim ve gelişmeleri yakından ve sürekli takip etmekte, görevinin gerektirdiği teknolojik kaynakları en ekonomik olarak temin etmeğe ve bunları en etkili ve en verimli bir şekilde kullanmaya çalışmaktadır.

Başkanlığımızın görev alanı, ifa ettiği hizmetin niteliği ve niceliği itibarı ile oldukça geniştir. Ülkemizdeki en ücra köye, hatta yayla ve mezarlara kadar yaygın bir alanda hizmet ve faaliyet sunmaktayız. Ayrıca yurt dışında da soydaşlarımızın ve dindaşlarımızın yoğun olarak yaşadığı ülke ve bölgelerde temsilciliklerimiz ve görevlilerimiz bulunmaktadır.

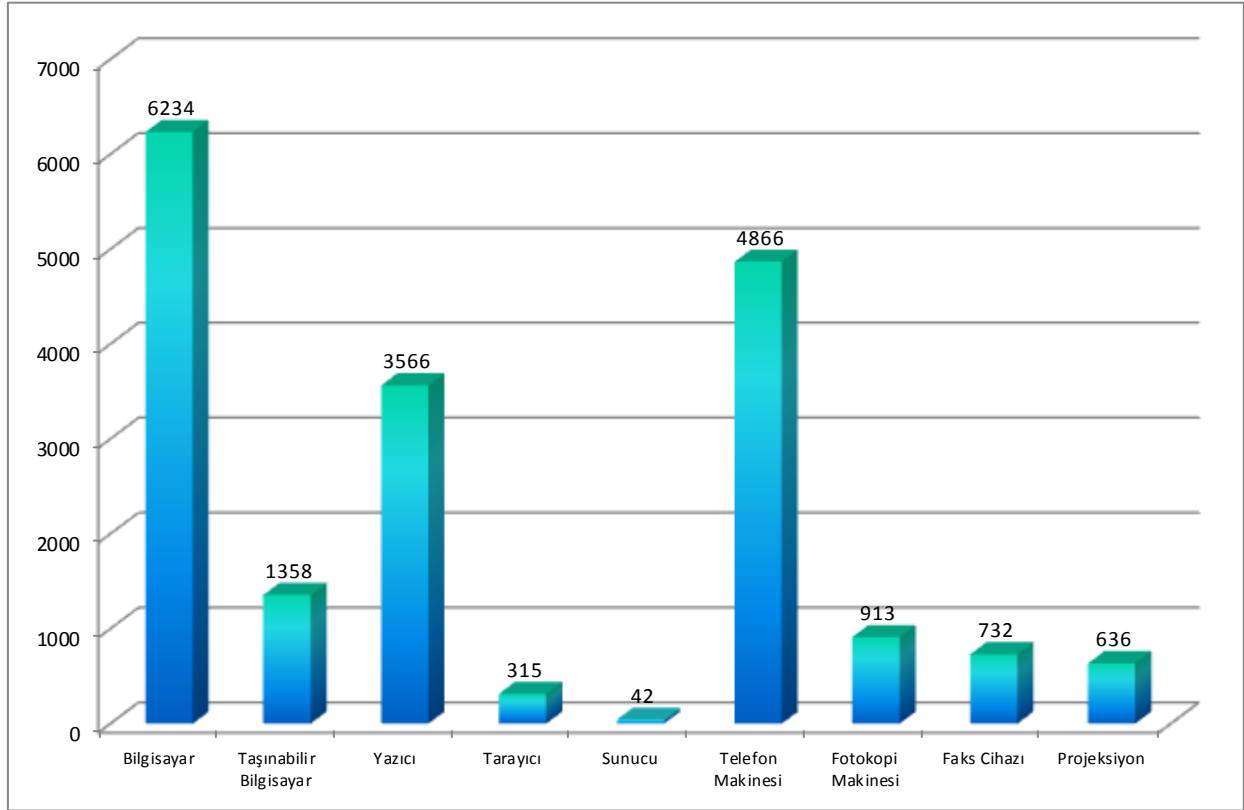
Takdir edilir ki, bu kadar geniş alanda yürüttüğümüz hizmet ve faaliyetlerin hedef kitleye daha yaygın ve etkin bir tarzda ulaştırılabilmesi ve arzu edilen başarıya ulaşılabilmesi, bilgi ve teknoloji kaynaklarına en iyi şekilde sahip olunması ve bunlardan en iyi şekilde yararlanılabilmesi ile mümkündür.

İşte bu gerçekten hareketle, hizmetlerimizin sunumunda bilgi ve iletişim teknolojilerinden daha yoğun ve daha etkin bir şekilde yararlanabilmek amacıyla,

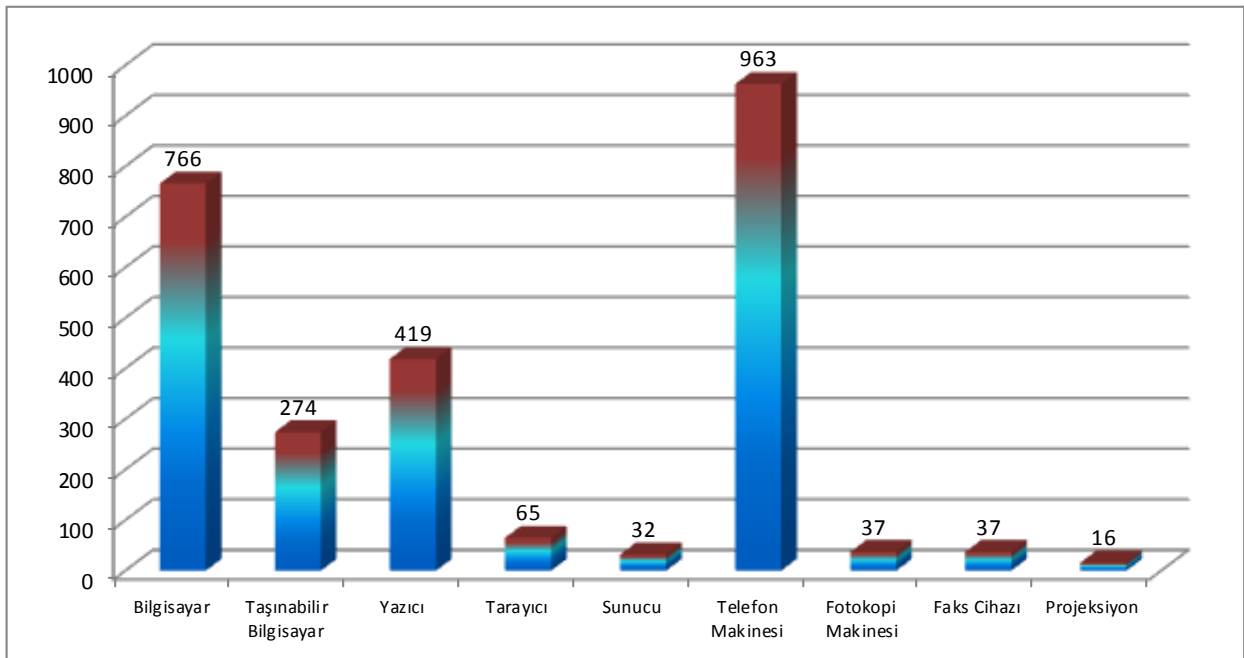
- **Veri Bankası** adlı istatistiksel program taşra teşkilatında uygulamaya konulmuştur.
- Taşınır Net Sisteminin taşraya yaygınlaştırma çalışmaları tamamlanmıştır.
- **Din Hizmetleri.Net Sistemi**'nin taşraya yaygınlaştırma çalışmaları tamamlanmıştır.

- Bilgi Yönetim Sistemi III. Aşama çalışmaları kapsamında **Proje Ofisi Çalışma Yönergesi** hazırlanmıştır.
- Çocuk Web Sayfası içeriği animasyonlarla zenginleştirilmiştir.
- Merkez birimleri için özel web sayfaları hazırlanmıştır.
- **Din Hizmetleri.Net Sistemi** içinde aile büroları ile ilgili bir modül hazırlanmıştır.
- Başkanlığımız web sitesinin (Arapça-İngilizce-Almanca) yabancı dil tasarımı yenilenmiştir.
- Diyanet mobil uygulamasının içerikleri zenginleştirilmiştir.
- Merkez birimlerinin talepleri doğrultusunda birimlere özel web sayfaları oluşturulması tamamlanmış olup, verilen yetkiler doğrultusunda içeriklerinin güncelleştirilmesi işlemi tamamlanmıştır.
- Diyanet Web Yayın Programı üzerinden Kur'an-ı Kerim, ilahi ve sohbetler yayınlanmasına devam edilmiştir.
- Ramazan ve dua sayfası hazırlanmıştır.
- **Din Eğitimi.Net Sistemi** içerisinde Yaz Kuran Kursları Modülü hazırlanmıştır.
- Eser Takip Sistemi adlı bir uygulama hazırlanmıştır.
- 2011 yılı itibarıyla, Başkanlığımız merkez ve taşra birimlerinin sahip olduğu bilgi ve teknoloji kaynakları aşağıdaki grafiklerde sunulmuştur.

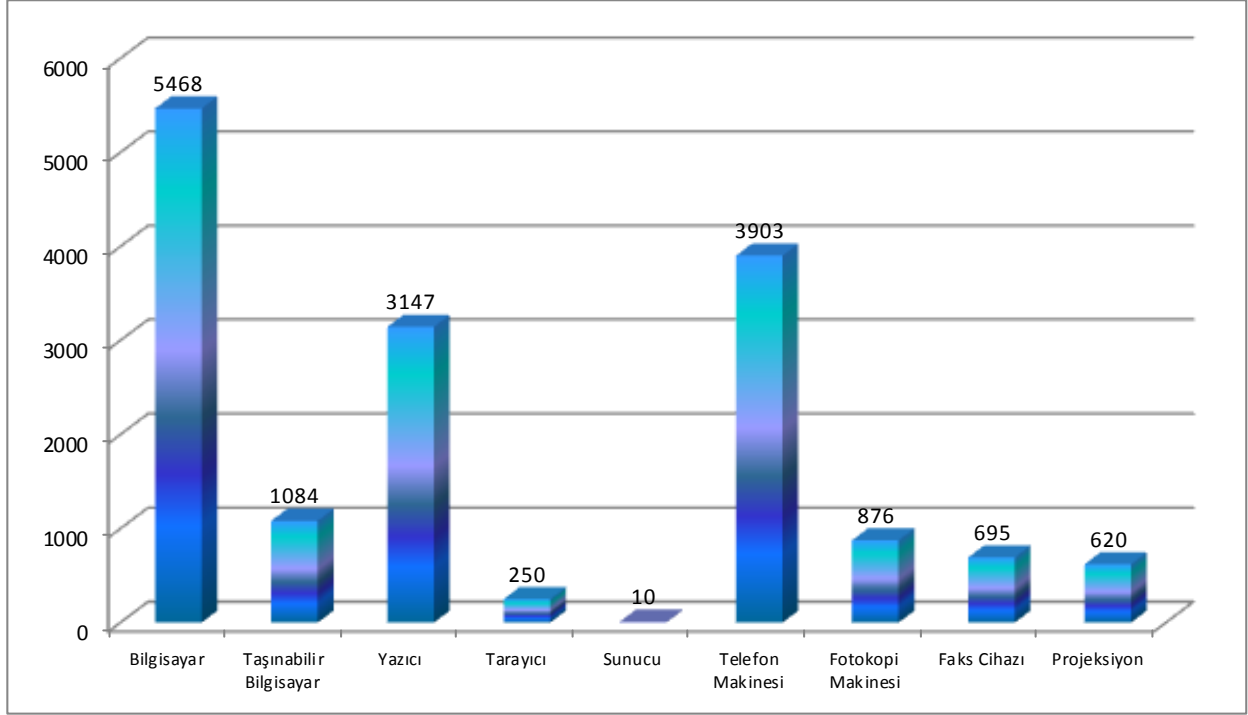
Grafik 1- Diyanet İşleri Başkanlığı Bilgi ve Teknoloji Kaynakları

Grafik 2- Merkez Teşkilatı Bilgi ve Teknoloji Kaynakları

Grafik 3- Taşra Teşkilatı Bilgi ve Teknoloji Kaynakları

1.4.4. İnsan Kaynakları

1.4.4.1. Merkez Teşkilatı

Başkanlığımız; görev alanına giren konulardaki hizmetleri en iyi şekilde yerine getirebilmek için, merkezde toplam 956 personelle hizmetini sürdürmektedir.

Başkanlık Makamı, Diyanet İşleri Başkanı, üç başkan yardımcısı ve Başkanlık müşavirliklerinden oluşmak-

tadır. Başkanlığımız; hizmet ve faaliyetlerini iki sürekli kurul, ondört hizmet birimi ve bu birimlere bağlı otuzbeş daire başkanlığı ile yerine getirmektedir.

2010 yılı sonu itibarıyla, merkez personelinin kadro unvanlarına, yaş gruplarına, cinsiyetlerine ve engellilik durumlarına göre dağılımı aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 1- Kadro unvanlarına göre personel sayısı (31/12/2010 tarihi itibarıyla)

Unvanı	Adet	Unvanı	Adet
Diyanet İşleri Başkanı	1	Vakit Hesaplama Uzmanı	1
Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı	3	Sivil Savunma Uzmanı	1
Genel Müdür	4	Mali Hizmetler Uzmanı	5
Rehberlik ve Teftiş Başkanı	1	Mali Hizmetler Uzmanı Yardımcısı	3
Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı	1	Kütüphaneci	1
Mushafı İnceleme ve Kıraat Kurulu Başkanı	1	Musahhif	14
Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi	12	Mütercim	1
Mushafı İnceleme ve Kıraat Kurulu Üyesi	7	Kameraman	3
Başkanlık Müşaviri	3	Programcı	10
Hukuk Müşaviri	5	Çözümleyici	5
Daire Başkanı	1	Şef	138
İç Denetçi	7	Ayniyat Saymanı	2
Baş Müfettiş	43	Teberrukat Saymanı	1
Müfettiş	11	Memur	100
Müfettiş Yardımcısı	5	Ambar Memuru	6
Döner Sermaye İşletme Müdürü	1	Santral Memuru	4
İşletme Müdür Yardımcısı	4	Daktiloğraf	6
Yayınevi Satış Müdürü	1	Bilgisayar İşletmeni	2
Şube Müdürü	34	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	266
Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı	43	Şoför	37
Din Hizmetleri Uzmanı	5	Dağıtıcı	7
Eğitim Uzmanı	35	Kaloriferci	1
APK Uzmanı	35	Aşçı	8
Mühendis	9	Teknisyen Yardımcısı	5
İstatistikçi	1	Mimar	3
Tekniker	12	Astronom	3
Teknik Ressam	1	Teknisyen	13
Daire Tabibi	3	Başkanlık Vaizi	2
Hemşire	2	Diş Tabibi	2
Laborant	1	Sağlık Teknisyeni	1
Hizmetli	13	Toplam	956

Tablo 2- Yaş Gruplarına Göre Personel Sayısı

Toplam	Yaş Grubu								
	18-23	24-29	30-35	36-41	42-47	48-53	54-59	60+	
Toplam	956	1	50	72	145	308	202	145	33
Erkek	901	1	36	67	128	295	196	145	33
Kadın	55	0	14	5	17	13	6	0	0

Tablo 3- Engelli Personelin Cinsiyet, Engellilik Grup ve Oranlarına Göre Sayısı

Toplam	Engellilik Grubu									
	Görme engelliler		İşitme engelliler		Ortopedik engelliler		Konuşma engelliler		Diğer engelliler	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
21	3	-	1	1	7	1	-	1	7	-

1.4.4.2. Taşra Teşkilatı

Diyanet İşleri Başkanlığı taşra teşkilatı, il ve ilçe müftülükleri ile doğrudan başkana bağlı dinî yüksek ihtisas merkezleri ve eğitim merkezlerinden oluşur.

1.4.4.2.1. Müftülükler

Müftülükler; illerde il müftülüğü, ilçelerde ilçe müftülüğü olarak teşkilatlanmıştır. İl ve ilçe müftülüklerinde; il ve ilçe müftüsü, müftü yardımcısı, baş vaiz,

uzman vaiz, vaiz, şube müdürü, Kur'an kursu müdürü, murakıp, uzman, şef, Kur'an kursu baş öğreticisi, Kur'an kursu uzman öğreticisi, Kur'an kursu öğreticisi, başimam-hatip, uzmanimam-hatip, imam-hatip, başmüezzin, müezzin-kayyım ve çeşitli unvanlardaki diğer personel bulunmaktadır.

Müftülüklerde görev yapan personelin muhtelif kategorilere göre dağılımları aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 4- Hizmet Sürelerine Göre Personel Sayısı

Toplam	Hizmet Süresi								
	<1	1-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31+	
Toplam	82.393	2.145	12.360	9.676	12.970	11.950	22.771	8.038	2.483
Erkek	78.714	2.037	11.243	9.403	12.580	11.526	21.694	7.805	2.426
Kadın	3.679	108	1.117	273	390	424	1.077	233	57

Tablo 5- Kadro Unvanlarına Göre Personel Sayısı

Kadro Unvanı	Toplam	Kadro Unvanı	Toplam
İl Müftüsü	74	Şoför	716
İl Müftü Yardımcısı	157	Vaiz	1.197
İlçe Müftüsü	838	Cezaevi Vaizi	45
Şube Müdürü	66	Murakıp	163
Kur'an Kursu Müdürü	40	Kur'an Kursu Öğreticisi	4.462
Din Hizmetleri Uzmanı	60	İmam Hatip	59.617
Eğitim Uzmanı	28	Müezzin Kayyım	10.272
Ayniyat Saymanı	66	Daire Tabibi	1
Teberrukat Saymanı	12	Tekniker	1
Şef	405	Teknisyen	15
Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	2.369	Hizmetli	1.525
Mutemet	7	Aşçı	12
Memur	159	Kaloriferci	34
Daktiloğraf	3	Bekçi	49
Genel Toplam			82.393

Tablo 6- Yaş gruplarına göre personel sayısı

Toplam	Yaş Grubu								
	18-23	24-29	30-35	36-41	42-47	48-53	54-59	60+	
Toplam	82.393	1.291	9.471	13.580	20.369	25.214	9.083	2.677	708
Erkek	78.714	1.254	8.679	13.132	19.779	23.804	8.749	2.624	693
Kadın	3.679	37	792	448	590	1.410	334	53	15

Tablo 7- Engelli Personelin Cinsiyet, Engellilik Grup ve Oranlarına Göre Sayısı

Toplam	Engellilik Grubu									
	Görme engelliler		İşitme engelliler		Ortopedik engelliler		Konuşma engelliler		Diğer engelliler	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
862	202	0	30	0	438	7	7	0	177	1

1.4.4.2.2. Eğitim Merkezi Müdürlükleri

Başkanlığımız görevlilerinin hizmette etkinliğini ve verimliliğini artırmak, yeni görevlere intibaklarını sağlamak ve onları daha üst görevlere hazırlamak amacıyla; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 216. maddesi uyarınca, uygun görülen yerlerde Başkanlığımıza bağlı olarak 18 eğitim merkezi müdürlüğü açılmış bulunmaktadır. Buna ilaveten yedi dini yüksek ihtisas merkezi ve beş eğitim merkezi açılacaktır.

Başkanlığımız ihtisas eğitim merkezlerinin sayısı 6'dır. Bunlardan Pendik Haseki (İstanbul) ve Selçuk (Konya) Eğitim Merkezlerinde sadece hizmet içi eği-

tim ihtisas kursları, diğer 16 eğitim merkezinden Ömer Nasuhi Bilmen Eğitim Merkezi (Erzurum), Kayseri, Trabzon, Müftü Yusuf Karali (Rize) Eğitim Merkezlerinde ise hem uzun süreli hem de kısa süreli hizmet içi eğitim kursları düzenlenmektedir. Diğer 12 eğitim merkezinde kısa süreli hizmet içi eğitim kursları ve seminerleri düzenlenmektedir.

2010 yılı sonu itibarıyla, eğitim merkezi müdürlüklerinde çeşitli unvan ve kadrolarda toplam 363 adet personel görev yapmaktadır. Bu personelin değişik kategorilere göre dağılımları aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 8- Hizmet Sürelerine Göre Personel Sayısı

	Toplam	Hizmet Süresi							
		<1	1-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31+
Toplam	766	-	186	249	106	66	106	32	21
Erkek	758	-	181	248	106	65	105	32	21
Kadın	8	-	5	1	-	1	1	-	-

Tablo 9- Yaş Gruplarına Göre Personel Sayısı

	Toplam	Yaş Grubu							
		18-23	24-29	30-35	36-41	42-47	48-53	54-59	60+
Toplam	766	1	150	246	174	122	47	22	4
Erkek	758	1	147	243	174	120	47	22	4
Kadın	8	-	3	3	-	2	-	-	-

1.4.4.3. Yurt Dışı Teşkilatı

Diyanet İşleri Başkanlığı yurt dışı teşkilatı, vatandaş ve soydaşlarımızın bulunduğu ülkelerde Büyükelçiliklerimiz nezdinde din hizmetleri müşavirlikleri, başkonsolosluklarımız nezdinde de din hizmetleri ataşelikleri olarak teşkilatlanmıştır. Yurt dışı teşkilatımızda 28 müşavir ve müşavir yardımcısı, 28 ateşe ve ateşe yardımcısı olmak üzere toplam 56 kadro bulunmaktadır. Bunlardan, 18 müşavirlik ve 24 ateşe ve ateşe yardımcılığı kad-

roları dolu, diğerleri münhaldir. Ayrıca 1525 görevlimiz din görevlisi olarak görev yapmaktadır.

1.4.4.3.1. Din Hizmetleri Müşavirlikleri

1.4.4.3.2. Din Hizmetleri Ateşelikleri

Yurt dışı teşkilatlarımızda görev yapan müşavir, müşavir yardımcısı, ateşe ve ateşe yardımcılarının muhtelif kategorilere göre dağılımları aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 10- Müşavir, Müşavir Yardımcısı, Ateşe ve Ateşe Yardımcılarının Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı

	Toplam	Hizmet Süresi							
		<1	1-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31+
Toplam	42	0	0	0	5	3	10	11	13
Erkek	42	0	0	0	5	3	10	11	13
Kadın	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1.4.4.4. Genel Personel Durumu

Tablo 11- Hizmet Sınıfları ve Tahsis Durumlarına Göre Kadro Dağılımı

Hizmet sınıfı	Tahsis Edildiği Teşkilat				
	Toplam	Merkez	Müftülükler	Eğitim Merkezleri	Yurt Dışı
Toplam	106.275	1.625	96.080	8.514	56
Genel idare hizmetleri	8.306	1.461	6.041	748	56
Din hizmetleri	95.562	25	87.994	7.543	0
Eğitim öğretim hizmetleri	127	0	3	124	-
Teknik hizmetler	142	68	52	22	0
Sağlık hizmetleri	15	14	1	0	0
Yardımcı hizmetler	2.250	57	1.992	201	0

Not: İşçi kadroları dâhil edilmemiştir.

Tablo 12- Eğitim Durumlarına Göre Mevcut Personelin Dağılımı

	Toplam	Dini yüksek öğrenim (İl.Fak., İsl.İl.Fak., YİE.)	Dört yıllık yüksek öğrenim	Ön lisans	Ön lisans (Dini öğrenim)	İmam-Hatip lisesi	Lise ve dengi okul	Ortaokul ve dengi okul	İlkokul
MERKEZ TEŞKİLATI	956	270	282	124	100	86	73	21	0
MÜFTÜLÜKLER	82.393	8.380	5.947	31.409	9.939	24.357	933	987	441
EĞİTİM MERKEZİ	766	510	35	82	31	72	10	21	5
YURTDIŞI	42	42	-	-	-	-	-	-	-

Tablo 13- Teşkilat Birimlerine Göre Mevcut Personel Dağılımı

	GİHS	DHS	SHS	THS	YHS	TOPLAM
MERKEZ TEŞKİLATI	869	2	9	42	34	956
MÜFTÜLÜKLER	5.000	75.756	1	16	1.620	82.393
EĞİTİM MERKEZİ	107	527	-	7	125	766
YURT DIŞI	42	-	-	-	-	42

1.4.5. Sunulan Hizmetler

1.4.5.1. Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı

Başkanlığın dinî konularda en yüksek karar ve danışma organı olan ve onaltı üyeden oluşan Din İşleri Yüksek Kurulu'nun görevleri 633 sayılı Kanun'un 5. maddesinde (Değişik 6002/4) belirlenmiştir.

Buna göre Kurul'un görevleri şunlardır:

İslam dininin temel bilgi kaynaklarını ve metodolojisini, tarihî tecrübesini ve güncel talep ve ihtiyaçları dikkate alarak dinî konularda karar vermek, görüş bildirmek ve dinî soruları cevaplandırmak,

- Dinî konularda telif, tercüme, inceleme ve araştırmalar yapmak, yaptırmak, ihtiyaç duyduğu konularda inceleme ve araştırma grupları oluşturmak, bu hususta yurt içi veya yurt dışındaki uzman kişi ve kuruluşlardan yararlan-

mak, gerektiğinde bu alanlarda hizmet satın almak ve sonuçlarını Başkanlığa sunmak,

- Yurt içinde ve yurt dışında İslam dinine mensup farklı dinî yorum çevrelerini, dinî-sosyal teşekkülleri ve geleneksel dinî-kültürel oluşumları incelemek, değerlendirmek, bu konularda ilmî ve istişari toplantılar, konferanslar düzenlemek ve çalışmalar yapmak,
- Yurt içinde ve yurt dışında İslam dini ile ilgili gelişmeleri, dinî, ilmî faaliyetleri, neşriyatı ve dinî propaganda mahiyetindeki çalışmalarını takip etmek, bunları değerlendirmek ve sonucu Başkanlığa sunmak,
- Başkanlıkça incelenmek üzere havale edilen basılı, sesli ve görüntülü eserleri dinî bakımdan inceleyerek yayınlanıp yayınlanamayacağına karar vermek,

- Özel kişi veya kuruluşlarca incelenmesi talep edilen dinî yayınları bedeli karşılığında incelemek ve mütalaa vermek.
- Din Şûrası düzenlenmesi ile ilgili çalışmaları yürütmek,
- Başkan tarafından havale edilen diğer konuları tetkik etmek ve mütalaa vermektir.

1.4.5.2. Mushafları İnceleme ve Kıraat Kurulu Başkanlığı

633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun (Değişik 6002/5) Maddesi ile belirlenen Mushafları İnceleme ve Kıraat Kurulu Başkanlığı bir başkan ve sekiz üyeden oluşur, görevleri şunlardır:

- Mushafların, cüzlerin, mealli mushafların ve Kur'an-ı Kerim metinlerinin hatasız ve eksiksiz basım ve yayımını sağlamak üzere kontrol ettikten sonra mühürlemek veya onaylamak,
- Hatalı ve noksan olarak basılan veya yayımlanan mushaf ve cüzler ile sesli veya görüntülü Kur'an-ı Kerim yayınlarını tespit etmek,
- Kıraat ilmi ile ilgili çalışmalar yapmak ve arşiv oluşturmak.

1.4.5.3. Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının 633 sayılı Kanununun (7. Maddesi) değişik 6002 sayılı Kanunla Yeniden Düzenlenen görevleri şunlardır:

- Müfettiş sıfat ve niteliklerini taşıyan bir başkanın yönetimi altında Başkanlığın bütün işlerini Başkan adına müfettiş ve müfettiş yardımcılarını marifeti ile eğitici ve rehberlik edici bir anlayışla teftiş etmek, hizmeti ve personeli denetlemek, inceleme ve soruşturma yapmak,
- Müfettişler tarafından düzenlenen raporları değerlendirmek, raporlar hakkında istatistikî bilgiler ile birlikte uygulamadaki sorunlara ve yapılması gereken hususlara ilişkin öneriler sunmak,

- Denetim yöntem ve teknikleri geliştirmek, denetim standart ve ilkeleri oluşturmak, denetimin etkinliğini ve verimliliğini artırıcı tedbirleri almak, bu konuda görüş ve öneriler sunmak, gerektiğinde taşrada çalışma grupları oluşturmak ve denetim rehberleri hazırlamak.

1.4.5.4. İç Denetim Birimi Başkanlığı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile ilgili diğer mevzuat çerçevesinde; Başkanlığın merkez, taşra ve yurt dışı kuruluşlarının her türlü faaliyet ve işlemleri ile ilgili olarak;

- Başkanlığın maruz kaldığı riskleri ve bunlara ilişkin kontrolleri dikkate alarak, denetim çalışmalarında öncelik verilecek alanların, dikkate alınacak ayrıntıların ve denetimin sıklığının belirlenmesine yönelik olarak, her yıl itibarıyla risk değerlendirmesi yapmak,
- Dönemsel ve riske dayalı iç denetim faaliyetleri çerçevesinde, iç denetim plan ve programları hazırlamak, çalışma planları aracılığıyla icra etmek,
- İç kontrol ve risk yönetim sistemlerinin yeterliliğini ve etkinliğini değerlendirmek,
- Dönemsel ve riske dayalı denetimler haricinde, Başkan'ın talebi üzerine, iç denetimin amacına uygun denetimler yapmak,
- İlgili mevzuat ve bu yönergede belirtilen danışmanlık faaliyetlerini yürütmek.

1.4.5.5. Hukuk Müşavirliği

Hukuk Müşavirliğinin 633 sayılı Kanununun 7. maddesi (Değişik 6002/6) ile belirlenen, görevleri şunlardır:

- Başkanlık merkez birimlerinden sorulan hukuki konular ile hukuki, mali ve cezai sonuçlar doğuracak işlemler hakkında görüş bildirmek,
- Başkanlığın menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirlerin zamanında alınmasına rehberlik etmek, anlaşma ve

sözleşmelerin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmak,

- 8/1/1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre adli ve idari davalarda gerekli bilgileri hazırlamak ve taraf olduğu, Hazineyi ilgilendirmeyen idari davalarda Başkanlığı temsil etmek,
- Başkanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmesini; mevzuata, plan ve programa uygun olarak çalışmasını temin etmek amacıyla gerekli hukuki teklifleri hazırlamak ve Başkana sunmak,
- Başbakanlık, bakanlıklar ve Başkanlık birimlerinden gönderilen kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuat taslaklarını hukuki açıdan inceleyerek görüş bildirmek.

1.4.5.6. Strateji Geliştirme Başkanlığı

Strateji Geliştirme Başkanlığının, 5018 sayılı *Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu*'nun 60. maddesi ve 5436 sayılı Kanun'un 15. maddesi ile belirlenen görevleri şunlardır:

- Ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve hükümet programı çerçevesinde Başkanlığın orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek, amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak,
- Başkanlığın görev alanına giren konularda performans ve kalite ölçütleri geliştirmek ve bu kapsamda verilecek diğer görevleri yerine getirmek,
- Başkanlığın yönetimi ile hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek/ettirmek, yorumlamak/yorumlatmak,
- Başkanlığın görev alanına giren konularda, hizmetleri etkileyecek dış faktörleri incelemek, kurum içi kapasite araştırması yapmak/yaptırmak, hizmetlerin etkililiğini ve tatmin düzeyini analiz etmek/ettirmek ve genel araştırmalar yapmak/yaptırmak,

- Yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek,
- Başkanlığın stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek,
- İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren Başkanlık bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak ve Başkanlık faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek,
- Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak, ödeneğin ilgili birimlere gönderilmesini sağlamak,
- Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile malî istatistikleri hazırlamak,
- İlgili mevzuatı çerçevesinde Başkanlık gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek,
- Harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak Başkanlığın faaliyet raporunu hazırlamak,
- Başkanlığın mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin İcmal cetvellerini düzenlemek,
- Başkanlığın yatırım programının hazırlanmasını koordine etmek, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak,
- Başkanlığın, diğer idareler nezdinde takibi gereken malî iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak,
- Malî kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda Başkan'a ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak,

- Ön malî kontrol faaliyetini yürütmek,
- İç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak.

1.4.5.7. Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Din Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- Cami ve mescitleri ibadete açmak, yönetmek, ibadet ve irşat hizmetlerini yürütmek,
- Cami ve mescit dışındaki yerlerde panel, konferans, seminer, sempozyum ve benzeri dinî programlar ile ilmî toplantılar düzenlemek,
- Ceza infaz kurumu ve tutukevleri, çocuk ıslah evi, huzurevi, sağlık kuruluşları ve benzeri yerlerde bulunan vatandaşlara irşat hizmetleri götürmek,
- Radyo ve televizyon kurumları ile diğer yayın kuruluşları vasıtasıyla toplumu din konusunda aydınlatmak,
- Dinî gün ve gecelerde programlar düzenlemek,
- İlgili birim, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak namaz vakitleri ile dinî gün ve geceleri tespit ve ilan etmek, bunun için gerekli çalışmaları yürütmek,
- Aile, kadın, gençlik ve toplumun diğer kesimlerine yönelik dinî konularda aydınlatma ve rehberlik yapmak,
- Kurban ibadetinin usulüne uygun şekilde yerine getirilmesi için gerekli çalışmaları yapmak,
- İhtiyaç duyulan yerlere okuma salonları açmak ve bunlarla ilgili işleri yürütmek,
- İslam dinine mensup farklı dinî yorum çevreleri, dinî-sosyal teşekküller ve geleneksel dinî-kültürel oluşumlarla ilgili çalışmalar yapmak.

1.4.5.8. Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- Kur'an-ı Kerim okumak, anlamını öğrenmek, hafızlık yapmak, din eğitimi almak isteyenler için kurslar düzenlemek ve Kur'an kursları açmak,
- Bu kurslarda okuyan öğrenciler için yurt ve pansiyonlar açmak ve yönetmek,
- Kur'an-ı Kerimin usulüne uygun olarak okunması konusunda çalışmalar yapmak,
- İlgili birim, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak eğitim programları geliştirmek, planlamak ve uygulamak, bu amaçla eğitim merkezleri açmak ve bu merkezlerle ilgili iş ve hizmetleri yürütmek,
- En az lisans düzeyinde dinî yüksek öğrenim görmüş olan personelin, Başkanlığın görev alanı ile ilgili konularda hizmet içinde bilgisini artırması ve uzmanlaşması amacıyla dinî yüksek ihtisas merkezleri açmak ve bu merkezlerle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

1.4.5.9. Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- Hac ve umre ibadetlerinin usulüne uygun, sağlık ve güvenlik içinde, hizmet talep edenlerin hakları korunacak şekilde yerine getirilmesi amacıyla yurt içinde ve yurt dışında gerekli tedbirleri almak, ilgili ülke, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, bu konulardaki hizmet ve faaliyetleri düzenlemek, yürütmek ve denetlemek,
- Hacda kurban ibadetinin usulüne uygun şekilde yerine getirilmesi için gerekli çalışmaları yapmak,

- İlgili birim, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak hac ve umreye gideceklerle görevlilerin eğitimini sağlamak.

1.4.5.10. Dinî Yayınlar Genel Müdürlüğü

Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

- Toplumun din konusunda aydınlatmak amacıyla gerçek ve elektronik ortamda basılı, sesli ve görüntülü eserler hazırlamak, hazırlatmak, bunları inceleyerek yayımlamak, süreli yayınlar yapmak ve gerektiğinde ücretsiz yayın dağıtmak, dinî bakımdan daha teferruatlı incelenmesi gereken eserleri Din İşleri Yüksek Kurulunun olumlu görüşünü aldıktan sonra yayımlamak,
- Başkanlığın görev alanı ile ilgili konularda radyo ve televizyon yayını yapmak, radyo ve televizyonlarda yayınlanmak üzere programlar hazırlamak ve hazırlatmak, bu konularda Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ve diğer yayın kuruluşları ile işbirliği yapmak ve gerektiğinde bu amaçla hizmet satın almak,
- Yurt dışında yaşayan vatandaş, soydaş ve İslam dinine mensup topluluklara yönelik değişik dil ve lehçelerde yayınlar hazırlamak, hazırlatmak ve gerektiğinde bunları ücretsiz dağıtmak.

1.4.5.11. Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü

Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

- Uluslararası andlaşmalar ve ilişkiler çerçevesinde ilgili makamlarla işbirliği yaparak yurt dışındaki vatandaşlarımızın din hizmetleri ve din eğitimi ile ilgili işlerini yürütmek, soydaş ve akrabalar toplulukları ile İslam dinine mensup diğer topluluklara bu konularda yardımcı olmak,
- İlgili birim, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak yurt dışında görevlendirilecek personelin eğitim ihtiyaçlarını belirlemek ve eğitim planla-

rını hazırlamak, personelin seçimi ve bu görevlere hazırlanmaları ile ilgili işleri yürütmek, yurt dışı teşkilatı bulunmayan yerlerde görevliler arasından birini koordinatör olarak görevlendirmek,

- Yurt içinde ve yurt dışındaki ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak yurt dışı hizmet alanlarında personelin uzmanlaşması için gerekli çalışmalar yapmak, bu konuda Başkanlıkça hizmet satın alma yoluyla yapılan işleri yürütmek, takip ve koordine etmek,
- Yurt dışında İslam dini ve diğer dinlerle ilgili olarak yapılan çalışmaları takip etmek, incelemek ve değerlendirmek.
- Diğer din mensupları, kurum, kuruluş ve topluluklarıyla ilişkiler konusunda gerekli çalışmaları yapmak,
- Avrupa Birliği ile ilişkiler çerçevesinde Başkanlığın görev alanına giren konularda ilgili birim, kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde çalışmalar yapmak.

1.4.5.12. İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü

İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

- Başkanlığın insan gücü politikası ve planlaması konusunda çalışmalar yapmak, yaptırmak ve tekliflerde bulunmak,
- Başkanlık personelinin atama ve özlük işlemlerini yürütmek,
- İlgili birim, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak Başkanlık personelinin adaylık, kurs ve stajları ile hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını belirlemek, planlarını hazırlamak ve bu işleri yürütmek,
- Başkanlık personelinin etkinliğini ve verimliliğini artırmak için çalışmalar yapmak ve bu çalışmalarını yürütmek.

1.4.5.13. Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- Başkanlığın merkez ve taşra teşkilatını ilgilendiren yapım, bakım, onarım, satın alma, kiralama, genel evrak, arşiv, sağlık, güvenlik, temizlik, aydınlatma, taşıma ve benzeri iş ve işlemleri yürütmek,
- Kurum için gerekli her türlü teknik, donanım ve altyapı hizmetlerini planlamak, geliştirmek, kurmak, işletmek, yenilemek, bu altyapıların güvenliğini ve sürekliliğini sağlamak üzere gerekli önlemleri almak,
- Başkanlık hizmetleri için arsa, bina ve tesisler ile ilgili ihtiyaçları tespit etmek ve programlamak,
- Başkanlığın hizmetleri için ihtiyaç duyulan arsa ve binaların tahsis, kamulaştırma ve kiralama işlemlerini yürütmek,
- Başkanlık hizmet binaları, eğitim merkezi, Kur'an kursu, sosyal tesis ve benzeri yatırım tekliflerini hazırlamak ve yatırım ödeneklerini planlamak,
- Cami, Kur'an kursu, hizmet binası ve diğer dinî tesislerin estetik, fonksiyonel ve güvenli şekilde inşası için çalışmalar yaparak teknik yönden kontrolünü sağlamak, tip projeler hazırlamak, hazırlatmak ve kontrol etmek,
- Mazbut ve mülhak vakıflarda bulunan cami ve mescitlerdeki teberrukat eşyasının tespiti, korunması, değerlendirilmesi, yerlerinin değiştirilmesi, satışı ve satıştan elde edilen paranın benzeri hizmetlere tahsisi, cetvellerin yapılması, muhasebesi, denetlenmesi ve sair hususları Vakıflar Genel Müdürlüğü, diğer cami ve mescitlerdeki teberrukat eşyasını ise ilgili birim, kurum ve kuruluşlarla işbirliği ile düzenlemek,

- Başkanlığın sosyal ve kültürel faaliyetlerini yürütmek, diyanet evi ve benzeri sosyal tesislerin kurulması ve işletilmesini sağlamak,
- Taşınmaz mal kayıtlarını tutmak,
- Başkanlık bütçesinden kamu yararı gözetilerek dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yapılacak yardımlar ile ilgili işlemleri yürütmek,
- Başkanlıkça düzenlenen yardım kampanyalarını organize etmek,
- Aynî ve nakdî bağışların kabulünü ve bağışların özel bir hesapta toplanmasını sağlayarak münhasıran dinî hizmetler için sarf edilmesini temin etmek, Başkanlık onayı ile kabul edilecek şartlı bağışlarda şarta riayeti sağlamak,
- Mülkiyeti Hazineye ait taşınmazlar üzerinde bulunan ve Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yönetilen cami ve mescitlerin müşterilattındaki yerlerin kiralanması hususunda Maliye Bakanlığı ile işbirliği içinde gerekli düzenlemeleri yapmak,
- Din görevlilerinin giyecekleri görev kıyafetlerinin tasarımını yapmak veya yaptırmak ve bu kıyafetlerin satın alma ve dağıtım işlemlerini yürütmek,
- Başkanlığın sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

1.4.5.14. Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü

633 sayılı Kanununun 14. Maddesi başlığıyla birlikte değiştiren 6002 sayılı Kanununun 13. Maddesi ile *Dini Yayınlar Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği*'nde belirlenen görevleri şunlardır:

- Başkanlık yayınlarının satış yerleri ile ilgili hizmetleri yürütmek, kitabeveleri açmak,
- Başkanlık yayınlarının satış, dağıtım ve tanıtımını sağlamak,
- Diyanet İşleri Başkanlığı Yayın Yönetmeliği gereğince yürütülen yayın hizmetleri ile ilgili idarî, malî ve diğer işleri ilgili mevzuat ve iş-

letme Yönetim Kurulu kararları çerçevesinde, işletmecilik esaslarına uygun olarak yürütmek,

- İşletmenin muhasebe, ayniyat, ambar, tahakkuk ve ödemelerle ilgili hizmetlerinin usulüne uygun şekilde yürütülmesini sağlamak ve denetlemek.

1.4.5.15. Özel Kalem Müdürlüğü

Özel Kalem Müdürlüğü'nün görevi:

- Başkanın resmî ve özel yazışmalarını, her türlü protokol ve törenlerini düzenlemek ve yürütmektir.

1.4.5.16. Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

- Başkanlıkla ilgili olarak iç ve dış basında yer alan haber, yorum ve yayınları takip etmek, ilgilileri zamanında haberdar etmek ve gerekli açıklamaların yapılması ile ilgili işleri yürütmek,
- Başkanlığın kamuoyuna duyurulmasını uygun gördüğü haber, bildiri, demeç, mesaj, görüş ve kararları iç ve dış basına, haber ajanslarına, radyo ve televizyon kuruluşlarına süresi içinde ulaştırmak, Başkanlığın basın kuruluşları ile ilişkilerini ve basın toplantılarını düzenlemek,
- Başkanlığın halkla ilişkilerle ilgili faaliyetlerini planlamak, yürütmek ve Başkanlığa gönderilen her türlü ihbar, şikayet, öneri ve istekleri değerlendirerek gereği için ilgili birimlere göndermek,
- 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almak.

1.4.5.17. Müftülükler

633 sayılı Kanunun 6002 sayılı Kanunla Yeniden Düzenlenen 8. Maddesinde: il ve ilçe müftüleri,

bölgelerinde Diyanet İşleri Başkanlığını temsil eder, din hizmetlerini, dinî müesseseleri yönetir ve din görevlilerinin hizmetlerini düzenleyip denetler. Hükmü yer almaktadır. Müftülüklerin Görev ve Çalışma Yönergesi'nin 90. Maddesi ile belirlenen görevleri şunlardır:

- İslâm dininin itikat, ibadet ve ahlâk esasları ile ilgili işlerini yürütmek,
- Vaaz, hutbe, konferans ve benzeri faaliyetler ile her türlü basın ve yayın vasıtalarından yararlanarak cami içinde ve dışında toplumu dinî konularda aydınlatmak; müftünün de en az haftada bir defa vaaz edeceği şekilde üçer aylık vaaz ve irşat programları hazırlamak,
- Vaaz ve hutbe konularını tespit etmek ve gerektiğinde hutbe metinleri hazırlamak,
- Müftülük hizmetleri için ihtiyaç duyulan bina ve tesislerin yapımını sağlamak, bunları yönetmek, temizlik, bakım ve onarımlarını yapmak ve denetlemek,
- Kur'an kursları ile öğrenci yurt ve pansiyonlarının açılış, eğitim ve öğretim işlerini ve diğer işlemlerini yürütmek, bu yerleri yönetmek ve denetlemek,
- Hizmet içi eğitim faaliyetleri ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- İl müftülükleri için cami ve mescit gibi dinî yapı alanlarına ilişkin imar planlarında ve değişikliklerinde ilgili mercilere görüş bildirmek,
- İmar mevzuatına uygun olmak şartıyla, il, ilçe ve kasabalarda inşa edilecek camiler için izin vermek; cami yaptıracak hakiki veya hükmî şahıslara yol göstermek, yardımcı olmak ve kible tespitini yapmak,
- Cami ve mescitlerin ibadete açılış beratlarını vermek ve hakiki veya hükmî şahısların mülkiyetinde bulunan bütün cami ve mescitleri yönetmek ve denetlemek,
- Dinî soruları yazılı veya sözlü olarak cevaplandırmak,

- Ramazan ayı ile diğer dinî gün ve geceler için mukabeleler ve özel programlar hazırlamak ve uygulamak,
- İhtida edecekler için ihtida merasimi yapmak ve ihtida belgesi vermek,
- Medenî Kanuna göre akdedilen nikâhtan sonra olmak üzere, isteyenlere evlenmenin dinî merasimini icra etmek,
- Başkanlık yayınları ile Başkanlıkça satışı uygun görülen diğer yayınların tanıtım, dağıtım ve satışı ile ilgili işleri yürütmek ve yayın bedellerini zamanında Başkanlığa göndermek,
- Personelin kadro, atama, nakil, sicil, emeklilik ve diğer özlük işlemlerini yürütmek,
- Tahakkuk, tediye ve malî işlerle ilgili hizmetleri yürütmek,
- Müftülük giriş ve çıkışlarının kontrolünü sağlamak; yangın ve sabotaja karşı tedbirler ile diğer koruyucu güvenlik tedbirlerini almak; sivil savunma ile ilgili program ve alarmları düzenlemek ve uygulanmasını sağlamak,
- Demirbaş eşya ile diğer araç ve gereçlerin bakım, onarım, koruma, kullanım ve terkini ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- Camilerin temizliği, bakımı, onarımı, çevre tanzimi ve teberrukat eşyası ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- Mahalli basını takip etmek ve gereğini yapmak,
- Camilerde toplanacak yardımlar konusunda yardım toplama mevzuatına ve Başkanlık talimatlarına göre hareket etmek,
- Cami ziyaretlerinin İslam adabına ve caminin emniyetine uygun bir şekilde yapılmasını sağlamak; camilerin avlu ve müstemilatında İslami kurallara uymayan, ibadetin huzurunu ihlal eden her türlü davranışı, satıcılık, dilencilik gibi cemaati rahatsız edici faaliyetleri ve görüntü, ses ve çevre kirliliğini önlemek için gerekli tedbirleri almak,

- Müftülük çalışma programının hazırlanmasını sağlamak ve uygulanmasını takip etmek; istatistikî bilgileri derlemek; görev alanı ile ilgili konularda araştırmalar yapmak.

1.4.5.18. Eğitim Merkezi Müdürlükleri

Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi'nin 142. maddesi ile Eğitim Merkezi Müdürlüklerinin görevleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- Eğitim merkezinde Başkanlıkça hazırlanan eğitim programlarını uygulamak,
- Kursların başında seviye tespit sınavı, sonunda da değerlendirme sınavı yaparak kursiyerlerin başarı derecelerini ölçmek ve değerlendirmek,
- Derslerin ve mesleki uygulamaların müfredat programına ve ders planlarına uygun olarak yapılmasını sağlamak,
- Kurs sonunda verilecek belgeler ile kurs ve eğitim merkeziyle ilgili diğer evrak ve belgeleri düzenlemek,
- Kursiyerlerin iâşe ve ibate hizmetlerini yürütmek; malî ve özlük haklarıyla ilgili işlemlerini yapmak,
- Eğitim merkezi personelinin kadro, atama, nakil, sicil, emeklilik ve diğer özlük işlemlerini yürütmek,
- Her türlü tahakkuk, tediye ve malî işlerle ilgili hizmetleri yürütmek,
- Eğitim hizmetleri için ihtiyaç duyulan bina ve tesislerin yapımını sağlamak, bunları yönetmek, temizlik, bakım ve onarımlarını yapmak,
- Demirbaş eşya ile diğer araç ve gereçlerin bakım, onarım, koruma, kullanım ve terkini ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- Eğitim merkezinin kütüphane ve arşiv hizmetlerini düzenlemek ve yürütmek,
- Eğitim merkezi giriş ve çıkışlarının kontrolünü sağlamak; yangın ve sabotaja karşı tedbirler

ile diğer koruyucu güvenlik tedbirlerini almak; sivil savunma ile ilgili program ve alarmları düzenlemek ve uygulanmasını sağlamak,

- Meslekî uygulamalar için müftülüklerle işbirliği yapmak,
- Eğitim ve öğretimle ilgili olarak her yıl sonunda yıllık faaliyet raporu hazırlamak, kurslar ve kursiyerlerle ilgili yıllık istatistikî bilgileri hazırlayıp Başkanlığa göndermek.

1.4.5.19. Din Hizmetleri Müşavirlikleri ve Ataşelikleri

Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi'nin 149. maddesi ile Din hizmetleri müşavirlik ve ataşeliklerinin görevleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- Yurtdışındaki vatandaş ve soydaşlarımızın, İslam dininin inanç, ibadet ve ahlâk esasları ile ilgili işlerini yürütmek, din konusunda her türlü vasıttan yararlanarak onları aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek,
- Sorulan dinî soruları, usulüne göre cevaplandırmak veya cevaplandırılmasını sağlamak,
- Din görevlilerinin nakil, sicil, sağlık ve diğer özlük işlemleri ile vekâlet, görevlendirme, görev sürelerinin uzatılıp uzatılmaması ve yurda dönüşleri ile ilgili işlemleri yürütmek,
- Başkanlık yayınlarını tanıtmak, bu yayınların dağıtımında ve isteyenlere temin edilmesinde yardımcı olmak, ayrıca bulunduğu ülkede Başkanlığın görev alanı ile ilgili yayınları ve İslam dini ile ilgili faaliyetleri takip etmek,
- Hastane, hapisane ve benzeri yerlerdeki vatandaş ve soydaşlarımızın dinî ve manevî ihtiyaçları ile ilgilenmek,
- Medenî Kanuna veya mahallî mevzuata göre akdedilen nikâhtan sonra olmak üzere, isteyenlere evlenmenin dinî merasimini icra etmek,
- Vefat eden vatandaş ve soydaşlarımızın teçhiz, tekfin ve defin hizmetlerinde yardımcı olmak,
- Müslüman olmak isteyenlere gerekli dinî bilgileri vermek ve ihtida işlemlerini yapmak,
- Görev bölgesindeki vatandaş ve soydaşlarımızın dinî ve millî kültürümüze bağlılıklarını devam ettirmek için özel programlar hazırlamak ve uygulamak; ibadet ettikleri camiler ile topluca buldukları yerlerde dinî, ilmî konferans ve seminerler düzenlemek vaaz ve irşat hizmetlerini yürütmek; gerektiğinde nişan, nikâh, hatim, mevlit, sünnet ve benzeri merasimlerde onlara yardımcı olmak,
- Dinî konulu dernek ve vakıfların faaliyetleri ile ilgilenmek, cami ve mescitlerin uygun mahallerde açılmasını sağlamak; bunların kiblelerini tespit etmek; görevli verilecek cami ve mescitleri belirleyerek Başkanlığa teklifte bulunmak,
- Ramazan ayının başlangıcını, namaz vakitlerini, dinî bayram günlerini, sadaka-i fitır miktarını, kandil gecelerini ve gerekli gördüğü diğer hususları, görev bölgesindeki vatandaş ve soydaşlarımıza uygun vasıtalarla duyurmak; bu gün ve gecelerde, ibadet ve merasimlerin usulüne uygun şekilde yapılmasını sağlamak; zekât, sadaka-ı fitır ve kurban konularında talepleri halinde vatandaşlara yardımcı olmak,
- Görev bölgesindeki, ülke mevzuatının imkân tanıması halinde okul çağındaki Türk çocuklarına, okul bünyesinde ve ders saatleri içinde "din kültürü ve ahlak bilgisi" dersi verilmesi için o ülkenin eğitim kurumları ve o ülkedeki T.C. Milli Eğitim Bakanlığı yetkilileri ile işbirliği yaparak öğretmenlik formasyonu olan din görevlilerini, bu okullarda görevlendirmek,
- Dinî hizmetlerde kullanılacak olan gayrimenkullerle ilgili işlemleri yürütmek,
- Başkanlığın hac ve umre organizasyonlarından yararlanmak suretiyle hac ve umre ibadeti yapmak isteyenlere yardımcı olmak,

- Tahakkuk, tediye ve malî işlerle ilgili hizmetleri yürütmek,
  - Demirbaş eşyanın bakım, onarım, koruma, kullanım ve terkini ile ilgili hizmetleri yürütmek,
  - Görev ve hizmetlerin yürütülmesinde gerektiğinde diğer ihtisas birimleri ile işbirliği yapmak.
- Görev alanı ile ilgili konularda ve yaptığı çalışmalar hakkında yıllık faaliyet raporu hazırlamak.

1.4.6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

Başkanlığımız merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatları olmak üzere, yurt içinde ve yurt dışında çok geniş ve yaygın bir organizasyon yapısına sahiptir.

Teşkilatımız, Diyanet İşleri Başkanının başkanlığında ve üç Diyanet İşleri Başkan Yardımcısının koordinesinde hizmetlerini sürdürmektedir.

Başkanlığımız Teşkilatı:

Sürekli Kurullar:

Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı,
Mushafları İnceleme ve Kıraat Kurulu Başkanlığı,

Hizmet Birimleri:

Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
Dinî Yayınlar Genel Müdürlüğü,
Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü,
İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü,
Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı,
İç Denetim Birimi Başkanlığı,
Strateji Geliştirme Başkanlığı,
Hukuk Müşavirliği,
Özel Kalem Müdürlüğü,
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,
Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü,

Taşra Teşkilatı:

81 il müftülüğü, 892 ilçe müftülüğü ve 18 eğitim mer-

kezi müdürlüğü (ayrıca 27 ilde il eğitim merkezleri) mevcuttur. Buna ilaveten 7 dinî yüksek ihtisas merkezi ve 5 eğitim merkezi açılacaktır.

Yurt Dışı Teşkilatı:

28 din hizmetleri müşavir ve müşavir yardımcılığı, 28 din hizmetleri ateşe ve ateşe yardımcılığı kadrolarından oluşmaktadır.

Birimler birim âmirleri, müftülükler il ve ilçe müftüleri, eğitim merkezleri eğitim merkezi müdürleri, din hizmetleri müşavirlikleri din hizmetleri müşavirleri, din hizmetleri ataşelikleri ise din hizmetleri ataşeleri tarafından sevk ve idare edilmektedir.

- 5018 Sayılı Kanununun 55, 56 ve 57'inci maddeleri, bu maddelere dayanılarak hazırlanan ve 31/12/2005 tarihli ve 26040 sayılı 3. Mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan *İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar* ile 26/12/2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan *İç Kontrol Standartları Tebliği* çerçevesinde, Başkanlığımızda **İç Kontrol Sistemi**'nin oluşturulması ve uygulamaya konulması için çalışmalar yapılmıştır.

Bu çerçevede;

- ◆ **Risk Analiz Raporu** hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur.
- ◆ Birimlere ait **"Hassas Görevlerin Çıkarılması, Prosedürlendirilmesi Ve Personele Duyurulması"** çalışması tamamlanmıştır.
- ◆ **"İç Kontrolün Eksik Yönleri ile Uygun Olmayan Kontrol Yöntemlerinin Belirlenmesi"**ne ilişkin rehber hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur.
- ◆ Sürekli Kurumsal Gelişim Projesi çerçevesinde, çağdaş yönetim modellerinden olan **Süreç Yönetimi Sistemi**'nin kurulması ve uygulanması amacıyla başlatılan çalışmalar tamamlanarak Başkanlık

merkez teşkilatında uygulamaya konulmuş olup, konu ile ilgili çalışmalar sürdürülmektedir.

- Ön Malî Kontrol faaliyetleri, “İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar” ile Başkanlığımız “Ön Malî Kontrol İşlemleri Yönergesi” çerçevesinde, İç Kontrol Daire Başkanlığı’nca yürütülmüştür. Bu çerçevede, 2010 yılında 1.112 malî iş ve işleme ilişkin belge üzerinde yapılan malî kontrol sonucunda, 1.111 belgeye uygun görüş verilmiş, 1 belgeye ise uygun görüş verilmemiştir.

Merkez birimlerimize ait giderlerle ilgili gerçekleştirme görevliliği; Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı hariç, Başkanlık Makamından alınan onay ile Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü’ne merkez ve taşra birimlerinin çeşitli konulardaki giderlerinin ödenmesine izin veren *Ödenek Gönderme Belgelerinin* düzenlenmesi ve ilgili birimlere ulaştırılması görevi ise, Strateji Geliştirme Başkanlığı’na verilmiştir.

5018 sayılı Kanun uyarınca hazırlanması gereken Başkanlığımızın Stratejik Planı hazırlanmış ve 01/01/2009 tarihinden geçerli olarak uygulamaya konulmuştur. Söz konusu plan, bastırılarak Başkanlığımız merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatları ile stratejik ortak ve paydaş konumunda olan kurum ve kuruluşlara gönderilmiştir.

2. AMAÇ VE HEDEFLER

2.1. İdarenin Amaç ve Hedefleri

- İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek,
- Toplumun din konusunda aydınlatırken dinin iki temel kaynağı olan Kur’ân ve Sünnete dayalı sağlam bilgiyi esas almak,
- Din konusunda vatandaşlık esasına göre anlayış ve uygulama ayrımı yapmadan hizmet sunmak,

- Sürekli nitelikli dinî bilgi üretmek, üretilen bilgiyi toplumla paylaşmak,
- Günümüzde meydana gelen her türlü gelişme neticesinde ortaya çıkan güncel dinî sorular ve sorunlar hakkında, toplumu aydınlatıcı ve rahatlatıcı bilgileri yerinde ve zamanında kamuoyuna sunmak,
- Toplumun önemli bir kısmını oluşturan engelli, kimsesiz, yaşlı, yoksul, gazi, hükümlü ve tutuklu gibi ilgi ve desteğe muhtaç vatandaşlarımızın her zaman yanında olmayı din hizmetinin ayrılmaz bir parçası kabul etmek,
- İslam’ın itikadî ve amelî ilkelerini özümsemiş, eğitim ve kültür seviyeleri yüksek, kendisiyle ve toplumla barışık, beşerî ilişkilerde topluma öncü, muhatabını anlayan ve dinî sorunlarına pratik çözümler üretebilen, dinî ve ilmî verileri birlikte kullanabilen, söz ve davranışlarıyla örnek bir hayat sergileyebilen din görevlilerine sahip olmak,
- Yurt dışındaki vatandaşlarımızın asimile olmadan, kendi öz kimliklerine bağlı kalmalarına ve yaşadıkları toplumla uyum içinde olmalarına katkı sağlamak,
- Yurt dışında Türkiye’nin dinî alandaki tecrübe ve birikiminin tanıtılmasını, İslam dininin doğru anlaşılmasını sağlamak,
- Gerek Batı ülkelerinde gerekse Türkiye’de var olan din anlayışları ve uygulamalarıyla ilgili tartışmaları yakından izlemek ve bu konuda dünya kamuoyuna sağlıklı bilgiler sunmak,
- Geliştirilen “*Diyanet İşleri Başkanlığı Sürekli Kurumsal Gelişim Projesi*” çerçevesinde, çağdaş yönetim sistemlerini Başkanlığımıza uyarlamak ve uygulamak suretiyle, daha dinamik, şeffaf ve aktif bir kurumsal yapıya kavuşmak.

2.2. Temel Politika ve Öncelikler

Başkanlığımızın temel ve değişmez politikası; Anayasamızda ifadesini bulan **Laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasî görüş ve düşüncüle-**

rin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek, İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek'tir.

Önceliklerimiz şunlardır:

- Nitelikli din görevlisi sayısını artırarak daha kaliteli din hizmeti sunmak,
- Din hizmetlerini yurt içinde ve yurt dışında yaşayan vatandaş, dindaş ve soydaşlarımıza daha yaygın ve daha etkin bir şekilde sunmak,
- Kurum personelinin sosyal ve özlük haklarını iyileştirmek,
- Camiler, Kur'ân kursları ve eğitim merkezlerimizi modern yapılara kavuşturmak,
- Camilerimizi müstemilatıyla birlikte bayanlar ve özürülüler de dikkate alınarak, vatandaşlarımızın tüm dinî ihtiyaçlarını karşılayacak merkezler ve külliyeler haline getirmek suretiyle bu yerlere olan ilgiyi artırmak,
- Merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatlarımızla koordinasyonu daha da geliştirmek,
- Daha kaliteli ve daha çok dinî yayın neşretmek,
- Müftülüklerimizde kurulan Aile İrşat ve Rehberlik Bürolarının sayısını artırarak, ailelere yönelik din hizmetlerini daha da yaygınlaştırmak,
- Cami dışı din hizmetlerine ağırlık vermek,
- Din hizmetlerinde sesli, yazılı ve görsel medya ile diğer iletişim araçlarından azamî derecede yararlanmak,
- İslam dininin terörle ilişkilendirilmesi, imajının olumsuz gösterilmesi çabaları karşısında, İslam dininin doğru anlaşılmasını ve dünya kamuoyunun sağlıklı bilgilendirilmesini sağlayabilmek için gayret göstermek,

- Başkanlığımız hizmet binasına bitişik, arsa üzerine yaptırılmakta olan cami, eğitim merkezi, kütüphane ve yemekhane ve diğer hizmet binalarının bir an önce yaptırılmasını sağlamak,
- “*Diyanet İşleri Başkanlığı Sürekli Kurumsal Gelişim Projesi*” çerçevesinde ve 5018 sayılı Kanunun âmir hükümleri doğrultusunda hazırlanan ve 01/01/2009 tarihi itibarıyla yürürlüğe konulan Stratejik Plan'da öngörülen hedeflere ulaşmak,
- Söz konusu proje kapsamında Süreç Yönetimi, Risk Yönetimi, Performans Esaslı Bütçeleme Sistemi gibi çağdaş yönetim modellerini Kuruma uyarlamak. Bu çerçevede sağlıklı bir iç kontrol sistemi ve kurumsal kimlik sistemi oluşturmak amacıyla başlatılan çalışmalar tamamlanmış olup Bilgi Yönetimi, Performans Yönetimi ve Zaman Yönetimi gibi diğer çağdaş yönetim model ve tekniklerinin Başkanlığa uyarlanması ve uygulanması yönündeki çalışmalara ise devam edilmektedir.

3. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

3.1. Malî Bilgiler

3.1.1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Başkanlığımız 2010 yılı bütçesine konulan ödeneklerle harcama durumları aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 14- Diyanet İşleri Başkanlığı Ekonomik Kod Düzeyinde Ödenek-Harcama Tablosu

EKONOMİK KOD	AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE ÖDENEĞİ	2010 YILI EKLENEN ÖDENEK	2010 YILI DÜŞÜLEN ÖDENEK	2010 YILI TOPLAM ÖDENEK	2010 YILI TOPLAM HARCAMA	2010 YILI ÖDENEK ÜSTÜ HARCAMA
01	PERSONEL GİDERLERİ	2.135.383.000	434.822	400.366.937	1.735.450.885	2.163.348.150	438.603.594
01	1 MEMURLAR	1.869.601.000	381.822	400.366.937	1.469.615.885	1.890.563.776	422.418.521
01	2 SÖZLEŞMELİ PERSONEL	255.442.000	53.000	0	255.495.000	246.351.012	0
01	4 GEÇİCİ PERSONEL	10.100.000	0	0	10.100.000	26.285.073	16.185.073
01	5 DİĞER PERSONEL	240.000	0	0	240.000	148.289	0
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	412.642.000	141.706	194.706	412.589.000	420.812.544	11.620.436
02	1 MEMURLAR	368.461.000	134.706	194.706	368.401.000	368.128.846	2.947.299
02	2 SÖZLEŞMELİ PERSONEL	42.231.000	7.000	0	42.238.000	45.022.593	2.961.912
02	4 GEÇİCİ PERSONEL	1.950.000	0	0	1.950.000	7.661.105	5.711.225
03	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	77.805.000	34.413.287	5.544.609	106.673.678	117.926.302	14.284.677
03	2 TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	58.410.000	1.689.569	3.193.185	56.906.384	56.485.467	0
03	3 YOLLUKLAR	8.466.000	1.908.800	216.960	10.157.840	23.745.800	14.284.677
03	4 GÖREV GİDERLERİ	38.000	850.000	0	888.000	834.007	0
03	5 HİZMET ALIMLARI	8.995.000	995.000	1.457.927	8.532.073	7.808.238	0
03	6 TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	830.000	300.900	664.300	466.600	220.704	0
03	7 MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	509.000	239.800	10.800	738.000	690.792	0
03	8 GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	557.000	80.200	1.437.000	635.763	593.866	0
03	9 TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	0	28.349.018	0	28.349.018	27.547.428	0
05	CARİ TRANSFERLER	4.700.000	2.264.018	0	6.964.018	6.780.977	0
05	3 KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	4.449.000	2.264.018	0	6.713.018	6.667.053	0
05	4 HANE HALKINA YAPILAN TRANSFERLER	250.500	0	0	250.500	113.424	0
05	6 YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	500	0	0	500	500	0
06	SERMAYE GİDERLERİ	20.000.000	6.360.000	860.000	25.500.000	24.177.057	0
06	1 MAMUL MAL ALIMLARI	8.550.000	0	60.000	8.490.000	8.073.298	0
06	3 GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	800.000	50.000	0	850.000	805.767	0
06	5 GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	8.400.000	4.500.000	800.000	12.100.000	11.412.016	0
06	6 MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	750.000	10.000	0	760.000	719.571	0
06	7 GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.500.000	1.800.000	0	3.300.000	3.166.405	0
	TOPLAM	2.650.530.000	43.613.833	406.966.252	2.287.177.581	2.733.045.030	464.508.707

Tablo 15- Diyanet İşleri Başkanlığı Fonksiyonel Kod Düzeyinde Ödenek-Harcama Tablosu

FONKSİYONEL KOD	AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE ÖDENEĞİ	2010 YILI EKLENEN ÖDENEK	2010 YILI DÜŞÜLEN ÖDENEK	2010 YILI TOPLAM ÖDENEK	2010 YILI TOPLAM HARCAMA	2010 YILI ÖDENEK ÜSTÜ HARCAMA
01	GENEL KAMU HİZMETLERİ	19.240.000	1.340.824	181.527	20.399.297	18.163.202	62.687
02	SAVUNMA HİZMETLERİ	182.000	2	4.000	178.002	96.730	0
03	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	1.970.000	200.000	192.500	1.977.500	1.925.429	0
07	SAĞLIK HİZMETLERİ	392.000	64.001	2.000	454.001	157.271	0
08	DİNLENME KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	2.628.360.000	42.009.006	406.586.225	2.263.782.781	2.712.502.139	464.446.020
09	EĞİTİM HİZMETLERİ	386.000	0	0	386.000	200.259	0
TOPLAM		2.650.530.000	43.613.833	406.966.252	2.287.177.581	2.733.045.030	464.508.707

Tablo 16- Diyanet İşleri Başkanlığı Kurumsal Kod Düzeyinde Ödenek-Harcama Tablosu

KURUMSAL KOD	AÇIKLAMA	2010 YILI BÜTÇE ÖDENEĞİ	2010 YILI EKLENEN ÖDENEK	2010 YILI DÜŞÜLEN ÖDENEK	2010 YILI TOPLAM ÖDENEK	2010 YILI TOPLAM HARCAMA	2010 YILI ÖDENEK ÜSTÜ HARCAMA
01	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	2.650.530.000	43.613.833	406.966.252	2.287.177.581	2.733.045.030	464.508.707

3.1.2. Temel Malî Tablolara İlişkin Açıklamalar

Başkanlığımıza 5944 sayılı 2010 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile toplam 2.650.530.000 TL. ödenek verilmiş olup, bu ödenek yıl içinde eklenen ve düşülen ödeneklerle yıl sonunda 2.287.177.581 TL. olmuştur. Verilen bu ödeneğin % 75,88' inin Personel Giderlerine, % 18,04' ünün Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerine, % 4,66' sının Mal ve Hizmet Alım Giderlerine, % 0,30' unun Cari Transfer Giderlerine ve % 1,11' inin ise Sermaye Giderlerine ayrıldığı görülmektedir.

Harcamalar incelendiğinde ise, 2010 Malî Yılı sonunda gerçekleşen harcamanın % 79,16'sının Personel Giderlerinde, % 15,40'ının Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerinde,% 4,31'inin Mal ve Hizmet Alım Giderlerinde, %0,25'inin Cari Transferlerde ve %0,88'inin ise Sermaye Giderlerinden gerçekleştiği anlaşılmaktadır.

Harcama ve ödeneklerin fonksiyonel yani yerine getirilen hizmetin niteliği açısından incelendiğinde ise %99,25'inin Dinlenme Kültür ve Din Hizmetlerinde, geriye kalan yaklaşık % 0,75'inin ise Genel Kamu,

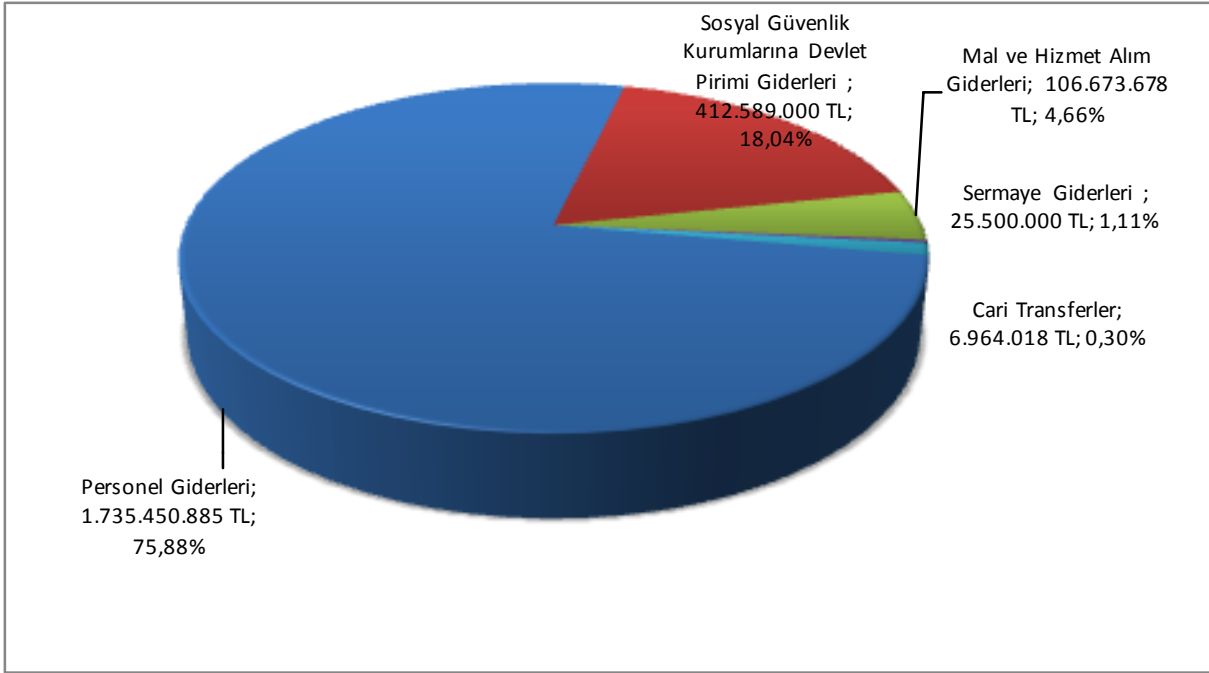
Sağlık, Eğitim, Savunma ve Kamu Düzeni sektörlerinde gerçekleştiği görülmektedir.

Bütçemize genel anlamda baktığımızda ise Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerini de bir tür Personel Gideri olarak değerlendirirsek, ödenek bazında bütçemizin % 93,93'ünün Personel Giderleri, % 4,66' sının Mal ve Hizmet Alım Giderleri, % 0,30'nun Cari Transferler ve % 1,11' inin Sermaye Giderlerinden oluştuğu görülmektedir.

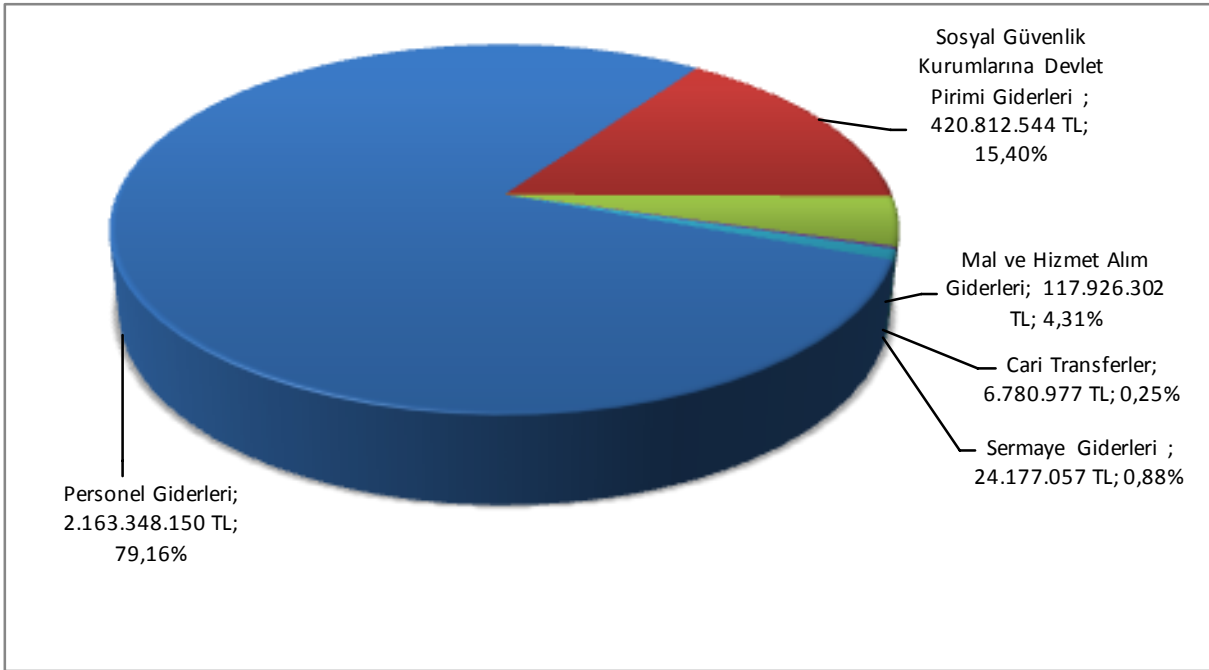
Gerçekleşen harcama açısından bakıldığında da durum paralellik arz etmektedir, bütçemizin % 94,56'sı Personel Giderleri, % 4,31'i Mal ve Hizmet Alım Giderleri, %0,25'inin Cari Transferler ve %0,88'i ise Sermaye Giderlerinden oluşmaktadır.

Başkanlığımıza 2010 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve yıl içinde eklenen ve düşülen ödeneklerden sonra toplam 2.287.177.581 TL. ödenek ayrılmış olup, bu ödeneğe karşılık gerçekleştirilen hizmetler neticesinde yıl sonunda 2.733.045.030 TL harcama yapılmıştır.

Grafik 4- 2010 Yılı Ödeneklerin Dağılımı

Grafik 5- 2010 Yılı Harcamalarının Dağılımı

3.1.3. Malî Denetim Sonuçları

2010 yılı içerisinde Sayıştay Başkanlığı tarafından sorguya alınmış herhangi bir harcama veya ilâma bağlı borç bulunmamaktadır.

4. PERFORMANS BİLGİLERİ

4.1. Faaliyet ve Proje Bilgileri

4.1.1. Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı

- Yıl içerisinde Din İşleri Yüksek Kurulu'na yurt içinden ve yurt dışından e-posta, fax ve mektup

yoluyla **toplam 56.649** soru yöneltilmiş ve tamamı cevaplandırılmıştır. Telefonda sorulan sorulara verilen cevaplar bu sayıya dâhil değildir.

- Telefonla sorulan soruların cevaplandırılması için Kurul'da "Çağrı Merkezi Sistemi" oluşturulmuştur. Söz konusu sistemin işletildiği **Dinî Soruları Cevaplandırma Bürosu**'na günlük ortalama 400 civarında soru yöneltilmiştir. Ayrıca, bizzat Kurula gelerek şifahî soru soran vatandaşlarımızın soruları da cevaplandırılmıştır.
- Yapımı, yayınlanması, uygulamaya konulması ve izlenmesi talebiyle Kurul'a havale edilen her türlü kitap, makale, senaryo, CD, DVD gibi eserlerin incelenmesi işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- Din İşleri Yüksek Kurulu üyelerinden bazıları TRT ve özel TV kanallarına konuşmacı olarak katılmış, bazı il ve ilçelerde, kurumlarda ve okullarda konferans ve seminerler vermişler, camilerde de vaaz ve irşat hizmetlerinde bulunmuşlardır.
- Amerika'da Kilisenin Aileye Yönelik Faaliyetleri konulu rapor, Kur'an ve Hadis İlmi konulu ders notları, İslâm Dini ve Müslümanlar Üzerine Yapılan Yayınlar (ABD Massachusetts Boston Örneği) konulu çalışma, Yönetim ve Mevzuat Bilgisi konulu ders notları, İslâm Düşüncesi konulu ders notları, Fıkıh konulu ders notları, Dinler Tarihi ve Toplum konulu ders notları, Din Hizmetleri konulu ders notları, Müftü, Vaiz ve Din Hizmetleri Uzmanları Görevde Yükselme ve Eğitim Programı konulu ders notları, İngiltere'de İslâmofobi ve Kur'an Kursları Öğretim Programları (Kurul Sistemine Göre) adlı çalışmalar yapılmıştır.
- Ülkemizdeki Alevi ve Bektaşî vatandaşlarımızın talepleriyle ilgili tespitler yapılmış olup konu üzerinde çalışmalar devam etmektedir.
- Aralık 2009'da gerçekleştirilen "Dinî Danışmanlık ve Fetva Konsepti İstişare Toplantısı"nda alınan

karar gereği Başkanlık merkezinde Çağrı Merkezi kurulmuştur. Dinî soru cevaplama görevi daha rasyonel ve ölçülebilir bir hale getirilmiştir.

- Bilimsel yeterlilikleriyle tanınmış bilim ve din adamlarının katıldığı **III. Güncel Dinî Meseleler İstişare Toplantısı**, 10-12/12/2010 tarihleri arasında Afyonkarahisar'da gerçekleştirilmiştir.
- Vatandaşlarımızın sağlıklı bilgilendirilmesine zemin oluşturmak amacıyla, **Değişim Aracı ve Ticari Mal Olarak Altın ve Gümüşün Alım ve Satışı** hakkında, 10/02/2010 tarihinde Başkanlık toplantı salonunda Din İşleri Yüksek Kurulu üye ve uzmanlarının bilgilendirilmesine yönelik bir çalıştay düzenlenmiştir.
- Kök hücre konusunda Din İşleri Yüksek Kuruluna ulaşan sorulara daha sağlıklı cevap verebilmek amacıyla tıp alanında uzman doktorların katılımıyla 04/11/2010 tarihinde Kurul üye ve uzmanlarının bilgilendirilmesine yönelik Başkanlığımız toplantı salonunda bir çalıştay düzenlenmiştir.
- Topluma, dinî konularda bilgilendirme hizmeti sunan personelimize yönelik, alanlarında uzman kişilerce; **Garanik Hadisesi Bağlamında İbn-i Teymiyye'ye Göre İsmet Kavramı**,
- **Nebevî Metinlerin Neshi Meselesi**,
- **Amerika Birleşik Devletlerinde İslâm İmajı Bağlamında Dinî Hayat ve Dinî Kurumlar**,
- **Kur'an'ın Anlaşılmasında Dil/Lisanın Rolü**,
- **Kırkızistan'da Din Hizmetleri ve Din Eğitimi, Kaderle İlgili Bir Rivayetin Tahlil ve Tenkidi**,
- **Hıristiyanlık'ta Evlilik ve Aile Hayatı**,
- **Kadınların Hayız Halinde Mushaf'a Dokunması ve Okuması Meselesi**,
- **Tarihten Günümüze Alevilik**,
Konularında seminer ve konferanslar verilmiştir.

Tablo 17- 2010 Yılında Kurulda İncelenerek Sonuca Bağlanan Eserler

Başkanlığımız web sitesine yüklenmesi uygun olmayan eserler	1
Takvim yazılarından uygun olanlar	519
Takvim yazılarından uygun görülmeyenler	306
Başkanlıkça Yayınlanması uygun olan eserler	36
Başkanlıkça Yayınlanması uygun olmayan eserler	21
Avrupa Dergisinde yayınlanmak için gönderilen yazılar (Olumlu)	159
Avrupa Dergisinde yayınlanmak için gönderilen yazılar (Olumsuz)	18
Aylık Dergide yayınlanmak için gönderilen yazılar (Olumlu)	282
Aylık Dergide yayınlanmak için gönderilen yazılar (Olumsuz)	17
Diyanet Çocuk Dergide yayınlanmak için gönderilen yazılar (Olumlu)	483
Diyanet Çocuk Dergide yayınlanmak için gönderilen yazılar (Olumsuz)	15
İlmî Dergide yayınlanmak için gönderilen yazılar (Olumlu)	44
İlmî Dergide yayınlanmak için gönderilen yazılar (Olumsuz)	6
Toplam	1946

4.1.2. Mushafları İnceleme ve Kıraat Kurulu Başkanlığı

- Kayışzade Hafız Osman tarafından Resm-i Osmanî hat tarzında yazılan metnin, bilgisayar ortamında orijinali bozulmadan, sayfa tutar hale getirilerek basıma hazırlama çalışmalarına devam edilmektedir.
- Kur'ân-ı Kerim yazan hattatlarımızın biyografileri oluşturularak yayına hazır hale getirme çalışmalarına devam edilmektedir.
- Çeşitli ebat ve hatlarda 97 adet Kur'ân-ı Kerim'in incelemeleri tamamlanarak toplam 5.347.350 adet Kur'ân-ı Kerim nüshası mühürlenmiştir.
- Başkanlığımıza kişi ve kurumlarca yapılan müracaatlar ile ilgili Kurul Başkanı ve Kurul üyelerinin görevleri esnasında tespit ettikleri yayınlar hakkında yayınevleri uyarılmıştır.
- Kur'an kursu öğrencileri ve vatandaşlarımızın görüş ve önerilerinin tespiti amacıyla, 24 soruyu içeren anket 10 il merkezi ile 10 ilçede 1531 kişi-

nin katılımıyla uygulanmış ve sonuçlar dosya halinde ilgililere gönderilmiştir.

4.1.3. Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

- Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı 2009 yılı çalışmaları, Başkanlığın genel durumu ve mevzuatın uygulanması konularında genel rapor hazırlanarak Başkanlık Makamı'na sunulmuştur.
- Hac ve Umre, Kararname ve Yönetmelikleri gereğince, Başkanlık ve A grubu seyahat acentelerince 2010 yılında gerçekleştirilen hac organizasyonlarının denetimi yapılmıştır.
- Başkanlığımız yemek ve servis hizmetlerinin 2010 yılı denetimi yapılmıştır.
- 2009-2010 yılı Türkiye Diyanet Vakfı hac muhasebesinin denetimi yapılmıştır.
- Merkez birimleri, sivil savunma ve koruyucu güvenlik hizmetlerinin 2010 yılı denetimi yapılmıştır.
- Yıl içerisinde Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı'na 1804 adet evrak intikal etmiş, bunlardan 1276 adediyle ilgili işlem yapılarak ilgili birimlere intikal

ettirilmiştir. Bu konularla ilgili olarak Başkanlık Makamı'ndan 1720 adet görevlendirme ve ilgili birimlere havale onayı alınmıştır.

- Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına intikal eden, değişik konu ve personel hakkında ileri sürülen çeşitli iddia ve ihbarlar incelenmiş bunlardan gerekli görülenler hakkında inceleme veya soruşturma yapılmıştır. Bu bağlamda **723** personel ve **73** konu hakkında **1024** iddiada bulunulmuş, bu iddialardan **401**'i sabit görülmüş, 623'ünün ise asılsız olduğu tespit edilmiştir.
- Ülke genelinde öğretime açılması istenen 1310 Kur'an kursu binasında inceleme yapılarak, bunlardan 1261 adedinin açılması, 30'unun açılması, 19'unun da eksiklikleri giderildikten sonra açılması teklif edilmiştir.

4.1.4. İç Denetim Birimi Başkanlığı

- Başkanlığımıza tahsis edilen bütçenin sarfına dair işlemler,
- Başkanlığımızca düzenlenen kutlu doğum faaliyetleri, konferanslar ve paneller ile ilgili işlemler,
- Başkanlığımıza bağlı Kur'an kurslarında verilen eğitim-öğretim hizmetleri,
- Başkanlığımız merkez teşkilatındaki taşınır mal hizmetleri konusunda yapılan iş ve işlemler,
- 2009-2010 yılları itibariyle, Başkanlığımızca yaptırılan inşaatların ihale işlemleri,
- Başkanlığımıza tahsis edilen bütçenin birimlere dağılımı ve sarfı,
- Başkanlığımızın bilgi işlem sisteminin yapısı, yeterliliği, ağ ve veri güvenliği,
- Başkanlığımız Hukuk Müşavirliğince yürütülen hizmetlerin etkinlik, verimlilik ve ekonomikliği,
- Başkanlığımızca yürütülen yayın hizmetleri kapsamında, Aylık, Avrupa ve Çocuk dergilerinin basım ve dağıtım faaliyetleri,
- Başkanlığımızca yürütülen kurban hizmetleri ile ilgili iş ve işlemler,

- Başkanlığımız personeline yönelik yürütülen disiplin, sicil ve ödül işlemleri ile ilgili iş ve işlemler,
- Başkanlığımızca yürütülen ihale ve satın alma işlemleri bağlamında, 2009-2010 yılları itibariyle, taşradaki mal ve hizmet alımları,

Konularında araştırma ve inceleme / sistem ve uygunluk denetimi yapılmıştır. Kamu iç denetim standartlarına göre hazırlanan raporlar ilgili birimlere intikal ettirilmiştir.

İlgili mevzuat dikkate alınarak, Kamu İç Denetim Planı ve Programı Hazırlama Rehberine göre 2011 yılı **İç Denetim Programı** hazırlanıp Makamın Onayı alınmıştır.

4.1.5. Hukuk Müşavirliği

Yıl içerisinde, 283 idarî ve 30 adlî olmak üzere, toplam 313 adet yeni dava dosyası açılmıştır. Bunlardan 249 adet dava dosyası neticelenmiştir. Bu davalardan 148 idarî ve 4 adlî dava Başkanlığımız lehine, 97 idarî dava da Başkanlığımız aleyhine neticelenmiştir.

4.1.6. Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Diyanet İşleri Başkanlığının **2009 Yılı İdare Faaliyet Raporu** hazırlanarak, Maliye Bakanlığına ve Sayıştay Başkanlığına gönderilmiş, Başkanlığımız web sitesinde yayımlanarak kamuoyuna duyurulmuştur.
- İl müftülüklerinin 2009 yılı çalışma programının yıl sonu faaliyet raporları ile 2010 yılı çalışma programları derlenip değerlendirilmiştir.
- Diyanet İşleri Başkanlığı **2010 Yılı Malî Durum ve Beklentiler Raporu** hazırlanarak, Maliye Bakanlığına gönderilmiş, ayrıca Başkanlığımız web sitesinde yayımlanarak kamuoyuna duyurulmuştur.
- Makam'ın takdir ve talimatları doğrultusunda, mutat **Birim Amirleri Toplantıları** düzenlenmiştir.

- Başkanlığımızın faaliyetleri ile ilgili aylık raporlar hazırlanarak, Başbakanlığa sunulmak üzere Devlet Bakanlığına gönderilmiştir.
- İllerde düzenlenen etkinliklere Başkanlık'tan katılan üst düzey yöneticiler ile ilgili bilgilerin, bilgisayar ortamına aktarılması ve takibi yapılmıştır.
- Başkanlığımızda etik kültürü ve bilincini artırmak, personelin bu konuda karşılaştığı problemleri tespit etmek ve uygulamaları değerlendirmek, etik ilkeler konusunda personelin bilgi seviyesini tespit etmek amacıyla **Diyanet İşleri Başkanlığı Etik İlkeler Anketi** yapılmış ve düzenlenen rapor ilgili kişi ve birimlere gönderilmiştir.
- **Cemaatin Cami Personelinden Memnuniyeti Anketi** yapılmış ve düzenlenen rapor ilgili kişi ve birimlere gönderilmiştir.
- **Çalışan Memnuniyeti Anketi** yapılmış ve düzenlenen rapor ilgili kişi ve birimlere gönderilmiştir.
- Merkez birimlerinin 2010 Yılı Çalışma Programının I. dönem uygulaması izlenerek değerlendirilmiştir.
- Din İşleri Yüksek Kurulu'nun Ürettiği Nitelikli Dinî Bilgiler hakkında, Bilim Çevrelerinin Görüşleri Araştırması yapılmış ve raporlama işlemleri tamamlanmıştır.
- Din İşleri Yüksek Kurulu'nun Ürettiği Nitelikli Dinî Bilginin Topluma Etkisi Alan Araştırması Anketi yapılmış, raporlama işlemleri tamamlanmıştır.
- 5018 sayılı Yasa gereğince Stratejik Plan'ın uygulanması izlenmiştir.
- 24-28/05/ 2010 tarihleri arasında Denizli İl Müftülüğü Eğitim Merkezinde, taşrada görev yapan 100 personele **Stratejik Yönetim ve Planlama** konusunda eğitim verilmiştir.
- 08-12/06/2010 tarihleri arasında Rize Yusuf Karaali Eğitim Merkezinde, taşrada görev yapan 100 personele **Stratejik Yönetim ve Planlama** konusunda eğitim verilmiştir.
- 21-25/06/2010 tarihleri arasında Antalya Hacı Mehmet Gebizli Eğitim Merkezinde Başkanlıkta çalışan 100 personele **Stratejik Yönetim ve Planlama** konusunda eğitim verilmiştir.
- **Sürekli Kurumsal Gelişim** çalışmaları kapsamında, Performans Yönetimi Sisteminin Başkanlığımıza uyarlanması amacıyla **Diyanet İşleri Başkanlığı Performans Yönetimi Süreci Tasarımı** konusunda çalışmalar yapılmıştır.
- Başkanlığımız mevzuatında meydana gelen değişiklikler, **Mevzuat Föyvolantı** sistemine kaydedilerek Başkanlığımız web sitesi aracılığı ile merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatına ulaştırılmıştır.
- Başkanlığın **Teşkilat Şeması** çıkartılmıştır.
- **Yeniden Yapılanma Takımı**'nın sekreteryaya hizmetleri yürütülmüştür.
- **Strateji Geliştirme Komisyonu**'nun sekreteryaya hizmetleri yürütülmüştür.
- Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü yetkilileri ile işbirliği yapılarak Başkanlığımız merkez birimleri ile il ve ilçe müftülüklerimizin **dosyalama sistemi** gözden geçirilerek **dosya kodlarında** bazı değişiklikler yapılmıştır.
- 2010 yılı Haziran ayından itibaren bütçe hazırlama sürecine girilmiş, bu amaçla Başkanlığımız merkez birimlerinin bütçe teklifleri istenmiştir. Gelen teklifler incelenerek konsolide edilmiş ve oluşturulan Başkanlığımız 2011 Yılı Bütçe Teklifi görüşülmek üzere Ağustos ayı içerisinde Maliye Bakanlığına, Yatırım Bütçe Teklifi ise Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına teslim edilmiştir.
- Başkanlığımız 2009 Yılı Bütçe Giderleri Kesin Hesabı 5018 sayılı Kanunun 42 nci maddesinin (g) bendi gereğince hazırlanarak Maliye Bakanlığına ve Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.
- 2010 yılı içerisinde Başkanlığımızın Ayrıntılı Harcama Programını hazırlamak için Başkanlık merkez birimlerine ödeneklerin kullanımına ilişkin teklif yazısı yazılmış, Başkanlık merkez birimle-

rinden gelen teklifler incelenerek konsolide edilmiş ve Başkanlığımız Ayrıntılı Harcama Programı hazırlanarak Maliye Bakanlığına gönderilmiştir. Maliye Bakanlığının Ayrıntılı Harcama Programını icmal düzeyde vizesini müteakip, Ayrıntılı Harcama Programı detay düzeyde hazırlanarak Başkanlığımız bütçe ödenekleri dönemler itibarıyla kullanıma hazır hale getirilmiştir.

- Maliye Bakanlığınca belirlenen serbest bırakma oranları dahilinde Başkanlığımız merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatlarının ihtiyaçları doğrultusunda 2010 yılında 32.407 adet Ödenek Gönderme Belgesi, 620 adet Ödenek Gönderme Belgesi İcmali, 4.608 adet Tenkis Belgesi, 145 adet Tenkis Belgesi İcmali düzenlenerek ilgili birimlere gönderilmiştir.
- Başkanlığımız merkez birimlerinin ihtiyaçları doğrultusunda gelen talep yazıları değerlendirilerek Maliye Bakanlığınca 21 adet ödenek aktarma talebi kabul görmüş olup, 2010 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun verdiği yetkiyi kullanarak 41 adet kurum içi aktarma yapılmıştır.
- 2010 Yılı Kamu yatırımlarının izlenmesi ve değerlendirilmesi çerçevesinde Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına üçer aylık dönemlerde ve yıl sonunda ilgili raporlar gönderilmiştir.
- Kamu zararı ve kamu alacaklarının takip ve tahsil ile ilgili iş ve işlemler yürütülmüştür.
- 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik çerçevesinde tespiti yapılarak gönderilen kamu alacakları ile ilgili tahsil işlemleri yapılmıştır.
- Diyanet İşleri Başkanlığı 2009 Malî Yılı Bütçe Giderleri Kesin Hesabı ekinde yer alan Mal Yönetim Hesabı İcmal Cetvelleri (Taşınır Kesin Hesap İcmal Cetvelleri); muhasebe kayıtlarının yapıldığı "Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi" (KBS) Başkanlığımız taşınır kayıtlarının yapıldığı "SGB.net" sisteminden alınıp, Maliye Bakanlığı ile Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.

- Taşınır Mal yönetmeliğine göre her malî yıl sonunda bildirilmesi gereken taşınır kayıt kontrol yetkilileri ile ambar kodları Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.
- 2009 Yılında 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri gereğince Başkanlığımız yönetiminde ve kullanımında olan tüm taşınmazların kayıtları "Taşınmaz Bilgi Sistemi" üzerinden güncellenerek kayıtların tutulmasına 2010 yılında da devam edilmiştir.
- **Risk Analiz Raporu** hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur.
- Birimlere ait Hassas görevlerin çıkartılması, prosedürlendirilmesi ve personele duyurulması çalışması tamamlanmıştır.
- İç Kontrolün Eksik Yönleri İle Uygun Olmayan Kontrol Yöntemlerinin Belirlenmesi'ne ilişkin rehber hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur.
- Sürekli Kurumsal Gelişim Projesi çerçevesinde, çağdaş yönetim modellerinden olan **Süreç Yönetimi Sistemi'nin** kurulması ve uygulanması amacıyla başlatılan çalışmalar tamamlanarak Başkanlık merkez teşkilatında uygulamaya konulmuş olup, konu ile ilgili çalışmalar sürdürülmektedir.
- Başkanlığımız merkez teşkilatı harcama birimlerinin malî iş ve işlemlerinin ilgili mevzuata uygun olarak yapılmasını sağlamak amacıyla, ön malî kontrol ile ilgili iş ve işlemler yürütülmüştür. Bu çerçevede 1112 malî iş ve işleme ilişkin belge üzerinde yapılan malî kontrol sonucunda, 1111 belgeye uygun görüş verilmiş, 1 belgeye ise uygun görüş verilmemiştir.
- **Veri Bankası** adlı istatistiksel program taşra teşkilatında uygulamaya konulmuştur.
- **Taşınır.Net Sistemi'nin** taşraya yaygınlaştırması çalışmaları tamamlanmıştır.

- **Din Hizmetleri.Net Sistemi**'nin taşraya yaygınlaştırma çalışmaları tamamlanmıştır.
- Bilgi Yönetim Sistemi III. Aşama çalışmaları kapsamında **Proje Ofisi Çalışma Yönergesi** hazırlanmıştır.
- Çocuk web sayfası içeriği animasyonlarla zenginleştirilmiştir.
- Merkez birimleri için özel web sayfaları hazırlanmıştır.
- **Din Hizmetleri.Net Sistemi** içinde aile büroları ile ilgili bir modül hazırlanmıştır.
- Başkanlığımız web sitesinin (Arapça-İngilizce-Almanca) yabancı dil tasarımı yenilenmiştir.
- **Diyanet Mobil** uygulamasının içerikleri zenginleştirilmiştir.
- 2009 Yılı İstatistik Kitabı hazırlanmıştır.
- Birimlerin talepleri doğrultusunda ihtiyaç duyulan bilgisayar programları hazırlanarak/hazırlattırılarak temin edilmiştir.
- Diyanet web yayın programı üzerinden Kur'an-ı Kerim, ilahi ve sohbetlerin yayınlanmasına devam edilmiştir.
- Ramazan ve Dua Sayfası hazırlanmıştır.
- Din Eğitimi.Net sitesi içerisinde yaz kuran kursları modülü hazırlanmıştır.
- Eser Takip Sistemi adlı bir uygulama hazırlanmıştır.
- Başkanlığımız ile Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü arasında imzalanan işbirliği protokolü çerçevesinde, her iki kurumun görevlilerinden oluşan bir komisyon tarafından **Evlilik Rehberi** adlı bir kitapçık hazırlanarak incelenmek üzere, Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığına gönderilmiştir.
- Aile İrşat ve Rehberlik Bürosunda görev yapan personelin daha etkili ve verimli hizmet sunabilmeleri için, alanında uzman akademisyenlerin ve diğer kurumlardan gelen uzmanların katıldığı hizmet içi eğitim seminerleri yapılmıştır.
- **Kurban Rehberi**'nin ihtiyaç duyulan bölümleri fotoğraflarla geliştirilmiş, ilgili kurum, kuruluş ve vatandaşlarımızın istifadesine sunulmak üzere, Başkanlığımız web sitesine yüklenmiştir.
- Başkanlık web sitesinde **Dua ve Aile** ile ilgili özel sayfalar yapılmıştır.
- İlerde hutbe komisyonlarınca hazırlanan hutbeler incelenmiş, düzeltilmesi gereken yerler tashih edilerek il müftülüklerine bildirilmiştir. Ayrıca bu hutbelerin çeşitli değişkenlere göre istatistikî bilgileri altışar aylık dönemler halinde hazırlanmıştır.
- Müftülüklerce talep edilen Başkanlık üst düzey yöneticilerinden, konferansçı ve panelist görevlendirilmesi ile ilgili iş ve işlemler yürütülmüştür.
- **8 Mart Dünya Kadınlar Günü**'nde, 52 ilde bulunan Aile İrşat ve Rehberlik Büroları ve STK'larla ortak faaliyetler yapılmıştır.
- Kur'an-ı Kerim'in nüzulünün 1400'üncü yıldönümü münasebetiyle 2010 yılı Bakanlık oluru ile Kur'an Yılı ilan edilerek, bu çerçevede ülkenin çeşitli yerlerinde Kur'an Yılı ile ilgili etkinlikler düzenlenmiştir.
- Ramazan ayında, dinî bayramlarda ve dinî günlerde cami minarelerine asılacak mahyalarda yer alacak sözlerle ilgili valiliklere yazı gönderilmiştir.
- İl müftülüklerince Başkanlığımıza gönderilen irşat raporları değerlendirilmiştir.

4.1.7. Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- Başkanlığımız, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu ve Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün ortaklaşa düzenlediği, **Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesinde Din Görevlilerinin Katkısının Sağlanması** konulu proje kapsamında hazırlanan eğitim metinleri Din İşleri Yüksek Kurulunca 15/01/2010 tarihinde onaylanan şekliyle 85.000 adet bastırılmış, Diyanet Aylık Dergi'nin 2010 yılı Mart sayısıyla birlikte dağıtımını yapılmıştır.

- Özellikle hizmet gerektiren illerde, müftülüklerimizce yapılan faaliyetlere ait üçer aylık raporlar değerlendirilmiştir.
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na bağlı kuruluşlarla yapılan protokoller çerçevesinde yürütülen hizmetler takip edilmiş ve yıl sonu raporu hazırlanmıştır.
- Adalet Bakanlığı ile imzalanan işbirliği protokolü gereği, cezaevlerinde yapılan hizmetler takip edilmiş ve yıl sonu raporu hazırlanmıştır.
- **Kutlu Doğum Haftası** etkinlikleri düzenlenmiştir.
- Vekaletle Kurban Kesimi Organizasyonuna yurt içinden 12.464, yurt dışından 33.147 olmak üzere toplam 45.611 vatandaşımız katılmıştır. Bu kurbanların 30.123'ü yurt dışında, 2.888'i yurt içinde ve 12.600'ü de Et ve Balık Kurumu aracılığı ile zamanında dinî usullere göre kestirilmiştir.
- 2010 yılında 92 cami ve 3 mescidin ibadete açılışı yapılarak, Diyanet İşleri Başkanlığına devir işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- **18 Mart Şehitler Günü** ve **19 Eylül Gaziler Günü** münasebetiyle, yurt içinde ve yurt dışında çeşitli anma etkinlikleri düzenlenmiştir.
- Kandil geceleri münasebetiyle, TRT ve özel TV kuruluşlarınca yayınlanmak üzere, bu gecelerin mana ve önemini belirten dinî programlar hazırlanmış ve yayınlanmıştır.
- 2011 yılı Başkanlık Takvimlerinin ön yüzüne konulacak olan namaz vakitleri ve diğer takvim bilgileri hazırlanmıştır.
- 2010 yılı yurt içi ve yurt dışı Ramazan İmsakiyeleri hazırlanmıştır.
- Müftülüklerimizce kurulan kablosuz ses yayın sistemleriyle ilgili çalışmalar sürdürülmüştür.
- **Camiler ve Din Görevlileri Haftası** münasebetiyle çeşitli etkinlikler düzenlenmiş, yapılan faaliyetlere ait raporlar değerlendirilmiş, istatistikî bilgiler derlenmiş ve ilgili yerlere gönderilmiştir.
- İl müftülüklerince bayanlara yönelik düzenlenen vaaz ve konferans, gezi ve ziyaret çalışmaları altı aylık raporlar halinde değerlendirilmiştir.
- Ana Kız Okuldayız Okuma Yazma Kampanyası kapsamında müftülükler ile din görevlilerinin söz konusu kampanyaya aktif olarak katılmaları sağlanmıştır.
- Özürlülere yönelik din hizmeti ve eğitim çalışması yapılmış ve gerçekleştirilen hizmetlere ilişkin düzenlenen raporlar değerlendirilmiştir.
- İşaret diliyle hutbe/vaaz hizmeti verilen camilerin tespiti çalışması yapılmıştır.
- İşitme engellilerin biyonik kulak kullanımına dair görüş talebine cevap verilmiştir.
- Aile İrşat ve Rehberlik Büroları ile ilgili iş ve işlemler yürütülmüş ve her ay Aile İrşat ve Rehberlik Bürolarından biri ziyaret edilmiştir.
- Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi ile müştereken **Kadına Karşı Ayrımcılık ve Şiddetin Durdurulması** projesi çerçevesinde Konya'da düzenlenen atölye çalışmalarına Başkanlığımızdan temsilciler katılmıştır.
- Balıkesir ve Afyonkarahisar İl Müftülüklerine 2000 adet **Kadına Karşı Şiddet** broşürü gönderilmiştir.
- **Kadın ve Aileye Yönelik Çalışmalar 2007-2009** kitabı, il müftülüklerine ve aile irşat ve rehberlik bürolarına dağıtılmıştır.
- İstiklal Marşının Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Günü etkinlikleri ile ilgili iş ve işlemler yürütülmüştür.
- Dinî bayramlarda müftülükler ve din görevlileri tarafından yürütülen hizmetlerle ilgili rapor hazırlanmıştır.
- Cami hizmetlerinin daha etkin hale getirilmesi konusunda çalışma yapılmıştır.
- Camilerin belediyelerce temizlenmesi için gerekli girişimler yapılmıştır.

- Camiler ve Din Görevlileri Haftası münasebetiyle, kadın görevliler arasında II. Hafızlık ve Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Final Yarışmaları yapılmıştır.
- Camiler ve Din Görevlileri Haftası münasebetiyle, Kur'an kursu öğreticileri, imam hatipler ve müezzin kayyımlar arasında VII. Hafızlık, Kur'an-ı Kerim'i ve Ezanı Güzel Okuma Final Yarışmaları yapılmıştır.
- Camiler ve Din Görevlileri Haftası münasebetiyle, taşra teşkilatı personeli arasında VII. Hutbe ve Şiir Yazma Final Yarışmaları yapılmıştır.
- Ülkemizin bütün il ve ilçeleri ile bucakların kible açığı ve saatleri hazırlanıp güncelleştirilmiştir.

4.1.8. Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- Kur'an kurslarında uygulamaya konulması planlanan hafızlık eğitimi programı ile ilgili değerlendirme toplantıları yapılmıştır. Bu bağlamda; Başkanlığımız taşra teşkilatında il ve ilçe müftülüklerindeki Kur'an kurslarında hafızlık eğitiminde görev yapan Kur'an kursu öğreticileri ve Kur'an kursu müdürlerinden başlamak üzere, hafızlık eğitiminde görevli imam-hatip ve müezzin-kayyımlar ile Kur'an kursu öğreticileri ve Kur'an kurslarında hafızlık eğitiminde görev yapan personele yönelik hafızlık eğitimi programının tanıtımı için, değişik tarihlerde, Başkanlığımız eğitim merkezlerinde 1.627 personelin katıldığı Hafızlık Eğitimi Programı Tanıtım Seminerleri düzenlenmiştir.
- Kur'an kurslarında dönem esasına dayalı olarak farklı öğrenci profillerine hizmet götürülebilmesi amacıyla, hizmet çeşitliliği çerçevesinde Kur'an kursu öğretim programları geliştirilmiş, Ankara, İstanbul, İzmir, Düzce, Kayseri, Rize, Tekirdağ ve Van olmak üzere, 8 ilde pilot uygulamaya başlanmıştır.
- 2010 yılında Türkiye genelinde 2185 görevli personel refakatinde camilerde Kur'an öğretimi kursu açılmıştır. Söz konusu kurslara, 40.265 erkek ve 3.563 bayan olmak üzere toplam 43.828 kursiyer katılmış, kurs sonunda 40.310 bay ile 1.517 bayan olmak üzere toplam 41.827 kişi kursu tamamlamıştır.
- Başkanlığımızca yürütülen eğitim hizmetlerinden uygun olanların programları web üzerinden eğitim yoluyla gerçekleştirilmesi için çalışmalar başlatılmış, geliştirilen eğitim programları web yoluyla paylaşılarak vatandaşlarımız ve görevlilerimizin istifadesine sunulmuştur.
- Yurt dışından ülkemize eğitim için gelen mahallî din görevlilerine yönelik alternatif eğitim programları hazırlanmış ve ülkemize gelen, Kazakistan Mahallî Din Görevlileri, Kosova Müftülüğü İdarî Personeli, Afganistan Şii Hazara Din Görevlileri, K.K.T.C Mahallî Din Görevlileri, Moğolistan Mahallî Din Görevlileri, Başkurdistan Mahallî Din Görevlileri, Kongo Demokratik Cumhuriyeti Mahallî Din Görevlileri gibi değişik ülkelerden, belli sürelerde ülkemize gelmeleri sağlanmış, müsait olan eğitim merkezlerimizde alternatif eğitim programlarından faydalandırılmışlardır.
- 05-06/01/2010 tarihlerinde Ankara Eğitim Merkezi'nde ve İstanbul-Fatih ilçesi Fatih Camii Kur'an Kursu'nda **I. Dönem**, 06/04/2010 tarihinde Ankara Eğitim Merkezi'nde ve İstanbul-Fatih ilçesi Fatih Camii Kur'an Kursu'nda **II. Dönem**, 06-08/07/2010 tarihlerinde Ankara Eğitim Merkezi'nde ve İstanbul-Fatih ilçesi Fatih Camii Kur'an Kursu'nda **III. Dönem**, 05-08/10/2010 tarihlerinde Ankara Eğitim Merkezi'nde ve İstanbul-Fatih ilçesi Fatih Camii Kur'an Kursu'nda **IV. Dönem Hafızlık Tespit Sınavları** yapılmıştır.
- Bölgelerde yapılan **Yüzünden Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Yarışmaları**'nda birinci seçilen 26 öğrenci arasında (13 erkek, 13 bayan) 09/06/2010 tarihinde Başkanlık merkezinde ön eleme yapılmıştır.
- 20/06/2010 tarihinde İzmir il müftülüğünde erkeklere yönelik yüzünden **Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Yarışması Finali** gerçekleştirilmiştir.
- 27/06/2010 tarihinde İstanbul-Beşiktaş ilçe müftülüğünde bayanlara yönelik yüzünden **Kur'an-ı**

Kerim’i Güzel Okuma Yarışması Finali yapılmıştır.

- Kur’an kurslarına devam ederek ya da kendi imkanları ile hafızlıklarını tamamlayan öğrenciler için, 01-15/07/2010 tarihleri arasında bölge merkezlerinde **Hafızlık Tespit Sınavı** yapılmıştır.
- Bölgelerde yapılan Hafızlık Tespit Sınavlarında birinci seçilen 14 öğrenci (7 erkek, 7 bayan) arasında, **Türkiye Hafızlık Yarışması** için 03/08/2010 tarihinde Başkanlık merkezinde ön eleme yapılmıştır.
- Kur’an kurslarında hafızlığını tamamlayan ve Başkanlık merkezinde yapılan ön elemelerde başarılı olan bayanlar arasında, 03/10/2010 tarihinde İstanbul-Pendik ilçesinde **Bayanlar Türkiye Hafızlık Yarışması Finali** düzenlenmiştir.
- Kur’an kurslarında hafızlığını tamamlayan ve Başkanlık merkezinde yapılan ön elemelerde başarılı olan erkekler arasında, 10/10/2010 tarihinde Yalova’da **Erkekler Türkiye Hafızlık Yarışması Finali** gerçekleştirilmiştir.
- 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Yurt dışından gelen 171 erkek, 301 bayan, olmak üzere toplam 472 yabancı uyruklu öğrenci uygun görülen Kur’an kurslarında 32 Haftalık eğitime tabi tutulmuştur.
- 2010 Yaz Kur’an kurslarında ise, İstanbul, Bursa ve Tekirdağ Eğitim Merkezleri ve Kur’an kurslarında 264 erkek, 209 bayan, olmak üzere toplam 473 yabancı uyruklu öğrenci eğitim-öğretime tabi tutulmuştur.
- Başkanlığımız eğitim merkezlerinde, 2010 yılı içerisinde, aday Kur’an kursu öğreticisi, aday imam-hatip ve aday müezzin kayımlar için hazırlayıcı ve temel eğitim kursu düzenlenmiştir.
- Başkanlığımızca yürütülen hizmetlerin verimliliğinin artırılması, kalitesinin yükseltilmesi, problemlerin yerinde tespiti, merkez ile taşra arasında bilgi alış-verişinin sağlanması, dayanışmanın, iş birliğinin güçlendirilmesi amacıyla, 4.248 perso-

nelin katılımıyla **Bilgilendirme ve Değerlendirme Toplantıları** düzenlenmiştir.

- Başkanlığımızca yürütülen hizmetlerde etkinlik ve verimliliğin artırılması, metot ve ilke birliğinin sağlanması, merkez ve taşra arasında iletişimin daha iyi seviyeye getirilmesi, gerçekleştirilen ve planlanan hizmetler konusunda bilgi alış-verişinde bulunulması amacıyla, 15-19/06/2010 tarihleri arasında Şanlıurfa’da **İl Müftüleri Semineri** düzenlenmiştir.
- Kur’an-ı Kerim eğitiminde personelin seviyesi göz önünde bulundurulmakta ve bu konuda alternatifli eğitim imkanı sunulmaktadır.

Bu çerçevede;

- Kur’an-ı Kerim Ağırlıklı Hazırlayıcı Eğitim Kursları
- Kur’an-ı Kerim Hizmet İçi Eğitim Kursları
- Tashih-i Huruf Kursları
- Aşere-Takrib Kursları

düzenlenmiştir.

- Tashih-i Huruf kursları 2005 yılında başlatılmış olup, bu kurslardan 2010 yılında 522 personel mezun olmuş, 864 personel devam etmektedir.
- **Aşere - Takrib Kursu** 36 ay süreli olup, 1976 yılından bugüne kadar 373 personel mezun olmuş, halen 199 personel devam etmektedir.
- İhtisas Eğitimi, ilk defa 1976 yılında başlatılmış olup, 6 Eğitim Merkezinde düzenlenmektedir.
- İhtisas kurslarından 2010 yılında 130 personel mezun olmuş, halen 384 personel devam etmektedir.

4.1.9. Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- 2010 yılı hac organizasyonu, 09/10/2010–21/12/2010 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.
- 2010 yılı umre organizasyonları 20/02/2010–15/09/2010 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

- 2010 yılında Başkanlığımızın denetim ve gözetiminde umre organizasyonları düzenlemek üzere **101 acente**, Başkanlığımızla sözleşme imzalamıştır.

Tablo 18- 2010 Yılında Umreye Giden Vatandaşlarımız

Diyanet	Acente	Toplam
140.314	133.431	273.745

- Başkanlığımızın denetim ve gözetiminde 2010 yılında hac ve umre organizasyonu düzenleyen A grubu seyahat acentelerinin iş ve işlemleri yapılmıştır.
- 2010 yılı umre seyahatlerinde görevlendirilen katile başkanları ve din görevlilerinin seçimine esas olacak kriterler belirlenerek merkez ve taşra teşkilatlarına gönderilmiştir. Bu kriterler çerçevesinde teklif edilen personelden dinî rehberlik hizmeti vermek üzere Suudi Arabistan'da görevlendirilen katile başkanı ve din görevlilerinin iş ve işlemleri yapılmıştır.

Tablo 19- 2010 Yılı Umre Organizasyonunda Görevlendirilen Katile Başkanları ve Din Görevlileri

Unvanı	Diyanet	Acente	Toplam
Katile Başkanı	660	76	736
Din Görevlisi	3.734	1.716	5.450
Genel Toplam	4.394	1.792	6.186

- 2010 yılı hac organizasyonlarına katılmak isteyen vatandaşlarımızın müracaatları; Başkanlığımızca gönderilen talimatlar çerçevesinde, **08-22/04/2010** tarihleri arasında il ve ilçe müftülüklerinde, **Kayıt Yeniletme** ve **Ön Kayıt Yaptırma** şeklinde iki ayrı kategoride ve **internet** üzerinden yapılmıştır.

Tablo 20- 2010 Yılında Hacca Gitmek İçin Kayıt Yaptıran Vatandaşlarımız

Ön Kayıt Yaptıran	Kayıt Yeniletmen	Toplam
237.539	558.696	796.235

- Ön kayıt ve kesin kayıt yaptıran vatandaşlarımızın kuraları; **Normal Yemekli, Müstakil Odalı ve**

Otel Tip hac kategorilerine göre **26/05/2010** tarihinde Başkanlık merkezinde, Bakanlıklararası Kurul üyeleri veya temsilcilerinin huzurunda, bilgisayar ortamında, basın ve kamuoyuna açık bir şekilde çekilmiş olup, sonuçlar aynı gün web sitemizde yayımlanmıştır. Ayrıca, kura çekimi **Uzaktan Eğitim ve Video Konferans Sistemi**'yle canlı olarak il ve ilçe müftülüklerimizce hazırlanan salonlarda hacı adaylarına da izlettirilmiştir.

- Kayıt yeniletme ve ön kayıt yaptıran vatandaşlarımızdan kura sonucu sırası gelenlerin **kesin kayıtları 07-18/06/2010** tarihleri arasında yapılmıştır.
- 2010 yılı hac uygulamalarına ilişkin düzenlemeler konusunda, Suudi Arabistan Krallığı Hac Bakanlığı yetkilileri ile görüşmeler yapılarak **Hac Protokolü** imzalanmıştır.
- Başkanlığımız 2010 yılı umre organizasyonunda il ve ilçe müftülükleriyle koordinenin ve bilgi akışının daha sağlıklı yürütülebilmesi, **Umre Programı**'nın tanıtımı ve kayıtların bilgisayara girilmesi gibi konularda, umre bürosunda görev yapan ve kayıtları programa bizzat giren personelin katılımıyla, **13-15/01/2010** tarihleri arasında **Bolu'da** bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.
- İl hac bürolarında sorumlu olarak görev yapan ve kayıtları bizzat bilgisayara giren personelin katılımıyla, **03-05/06/2010** tarihinde **Ankara-Kızılcahamam** ilçesinde bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.
- Başkanlığımız 2009 yılı umre organizasyonunun kapsamlı bir değerlendirmesini yapmak ve 2010 yılı umre iş ve işlemlerinin Başkanlığımızla koordineli ve sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi için, **16-31/01/2010** tarihleri arasında bölge merkezi olarak belirlenen illerde, il müftüleri, il müftü yardımcıları, şube müdürleri ve vaizler ile diğer unvanlarda belirlenen personelin katılımıyla bilgilendirme toplantıları yapılmıştır.

Tablo 21- 2010 Yılı Hac Organizasyonunda Sağlık Ekibinde Görevlendirilmek Üzere Müracaat Eden Sağlık Personeli

Müracaat Sayısı	Kabul	Red	Test Sınavına Katılanlar (Hekimler Hariç)	Mülakata Katılanlar	Hac Organizasyonunda Görevlendirilenler
4.910	3.916	994	3.224	1.163	462

Tablo 22- 2010 Yılı Hac Organizasyonunda Görevlendirilen Personel

Kafile Başkanı		Din Görevlisi		Ekiplerde Görevlendirilen	Sağlık Personeli	Toplam
DİB	Acente	DİB	Acente	1.581	462	3.985
309	141	907	585			
450		1.492		1.581	462	

- Başkanlığımız hac ve umre organizasyonlarını tanıtmak amacıyla **100.000** adet **broşür** bastırılarak hacı adayları ve umrecilere dağıtılmak üzere il ve ilçe müftülüklerimize gönderilmiştir.
- Başkanlığımız 2010 yılı hac organizasyonuna katılan vatandaşlarımızın Mekke ve Medine’de ikamet edecekleri ev ve otelleri iskâna hazır hale getirmek, vatandaşlarımızı Suudi Arabistan’da karşılamak, ev ve otellerine yerleştirmek, uğurlamak, servis, sağlık, ayniyat hizmetleri vermek, dinî rehberlik görevi yapmak ve diğer işlemleri yürütmek üzere, görevlendirilen personelin pasaport, vize, seyahat programı gibi iş ve işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- THY ve Suud Havayolları ile hacı taşımacılığına ilişkin protokoller imzalanmıştır.
- Başkanlığımız, 2010 yılı hac ve umre organizasyonlarına katılan vatandaşlarımızın, Mekke ve Medine’de ikamet edecekleri ev ve oteller kiralanarak iskâna hazır hale getirilmiş, pasaport, vize, kafile düzeni, seyahat programı ile diğer iş ve işlemleri yapılmış ve 2010 umre organizasyonu gerçekleştirilmiştir.
- Başkanlığımız 2010 yılı hac organizasyonuna katılan vatandaşlarımızın seyahat programları ile kafile düzenleri hazırlanmıştır. Mekke ve Medine’de kalacakları ev ve otellere ilişkin bilgiler, seyahat edecekleri kafile ile kafile görevlilerine ilişkin bilgiler Başkanlığımız web sitesinde yayınlanmıştır.
- 2010 yılı Başkanlığımız hac organizasyonuna Türkiye ve yurt dışından Din Hizmetleri Müşavirlik ve Ataşeliklerimiz kanalıyla katılan **66.110** hacı ve görevlilerimizden otel tipe katılanlara açık büfe, müstakil ve normal tip organizasyonlara katılanlara ise tabldot usulü Mekke ve Medine’de sabah kahvaltısı ve akşam yemeği verilmiştir.
- Yurt dışından hacca gelen ve Cidde’den itibaren Başkanlığımız organizasyonuna katılan yaklaşık **10.197** hacı ve görevlinin Suudi Arabistan’daki karşılama, uğurlama, ev ve otellerine yerleştirme, sağlık, ayniyat, servis vb. iş ve işlemleri yapılmıştır.
- 2010 yılında hacca ve umreye giden vatandaşlarımız ile görevlilerimize uygulanan Menjevax ACW135Y menenjit aşısı temin edilerek kartlarıyla birlikte il sağlık müdürlüklerine gönderilmiştir.
- **08-09/01/2010** tarihlerinde İstanbul’da yapılan **11. Hac ve Umre Turizm Fuarı**’nda açılış programına Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Fikret KARAMAN ile Hac Dairesi Başkanı Seyfeddin ERSOY katılmış olup, ayrıca temsil ve tanıtım faaliyetlerini yürütmek üzere de personel görevlendirilmiştir.
- 2010 yılı hac organizasyonunda ilk defa görevlendirilecek din görevlilerine bilgi, birikim, performans ve deneyim kazandırma bağlamında, yaklaşık **1.180** din görevlisi, **14-28/07/2010** tarihleri arasında **7’şer** gün süreyle umreci olarak Suudi Arabistan’a götürülüp getirilmişlerdir.
- 2010 yılı hac organizasyonlarına katılan vatandaşlarımızın tedavilerinde kullanılan ilâç ve tıbbî malzeme temin edilerek Suudi Arabistan’a gönderilmiştir.

- Mekke'de tam teşekküllü **150**, Medine'de ise **50** yataklı birer hastane kurulmuştur. Ayrıca, hacılarımızın yoğun olduğu bölgelerde açılan sağlık merkezi ve sağlık ocaklarında ücretsiz ve vardiya usulüyle 24 saat süreyle sağlık hizmeti verilmiştir.
- Vatandaşlarımızın Suudi Arabistan'da ibadetlerini planlı ve programlı bir şekilde yapabilmeleri için; Hac İdare Merkezi Başkanlığında, Denetim, Gözetim ve Rehberlik, Kiralama ve İskân, Fetva ve İrşat, Ayniyat, Servis, Sağlık ve Havalimanı ekipleri oluşturulmuştur.
- 2010 yılı hac organizasyonunda hızlı ve pratik bir haberleşme ağı kurmak amacıyla Suudi Arabistan'da ekip başkanları, başkan yardımcıları ve bölge sorumlularına verilen hatlı telefonlar yanında, denetim elemanları, fetva ve irşat üyeleri, kafil başkanları ve önemli noktalarda görev yapan yaklaşık **600 personele 40 ar kontörlük** telefon kartı verilmiştir.
- Grubundan koparak kaldıkları bölge ve otellerini bulmakta zorluk çeken hacı adaylarımız için Mekke ve Medine'de danışma büroları açılmış ve bu hacılarımızın ait oldukları kafil ve yerleştirildikleri evlerin tespitinde bilgisayar kayıtlarından yararlanılarak kayıp hacılarımızın evlerine ulaştırılmaları seri şekilde sağlanmıştır.
- Ülkemiz hac ve umre organizasyonlarına katılan vatandaşlarımızdan mukaddes topraklarda vefat edenlerin defin işlemleri, görevlilerimiz, ilgili müessesese büroları ve din hizmetleri ataşeliğimiz ile koordineli olarak yürütülmüştür.
- Mekke'de Harem-i Şerif'e uzak mesafede iskân edilen hacılarımızın Harem-i Şerif'e gidiş ve dönüşleri için otobüsler kiralanmış ve bu hizmetin **24 saat** süreyle düzenli bir şekilde yürütülmesi sağlanmıştır.
- Gerek yolculukta gerekse Mekke ve Medine'de para kaybetme veya çaldırma olaylarını önlemek amacıyla, isteyen hacı adaylarının emanete alınan paraları Mekke ve Medine'de muhasebe elemanları tarafından istenilen miktarda döviz cinsinden kendilerine ödenmiştir.
- Hac organizasyonunda görevlendirilen din görevlileri ile bütün ekip başkan ve yardımcıları, bölge sorumluları ve kafil başkanlarıyla Mekke ve Medine'de gerekli toplantılar yapılmıştır.
- Hac organizasyonuna katılan vatandaşlarımıza yönelik irşat hizmetleriyle ilgili gerekli planlamalar yapılmış, buna göre fetva ve irşat ekibi, kafil başkan ve din görevlileri ile bayan din görevlilerince hazırlanan program çerçevesinde Mekke ve Medine'de gerçekleştirilen toplantılarda vaaz ve irşat faaliyetleri yürütülmüştür.
- Ülkemizden hacca giden vatandaşlarımızın kurbanlarını, Suudi Arabistan'da mevcut kurban kesim sistemi içinde ve hijyenik şartlarda kestirebilmeleri, bu konuda standart ve birliğin sağlanabilmesi ve muhtemel suistimallerin önlenmesi amacıyla, Diyanet İşleri Başkanlığı ve İslam Kalkınma Bankası yetkililerince yapılan görüşmeler neticesinde belirlenen ücret karşılığında ve oluşturulan Kurban Ekibinin nezaretinde, İslam Kalkınma Bankası'nın denetimindeki mezbahalarda sağlıklı bir biçimde toplu olarak kestirmeleri sağlanmıştır.
- Umre organizasyonlarına katılan vatandaşlarımızın eşyalarının Türkiye'ye nakli ile ilgili olarak Diyanet İşleri Başkanlığı, Gümrük Müsteşarlığı ile PTT Genel Müdürlüğü arasında **17/02/2010** tarihinde, hacca giden vatandaşlarımız için de **23/09/2010** tarihinde birer protokol imzalanmıştır. Buna göre, Hacı ve Umreci Eşyaları için Nakil Ekipleri oluşturulmuş ve oluşturulan bu ekiplerce hacılarımızın ve umrecilerimizin hurma ve hediyelik eşyaları güvenli ve düzenli bir şekilde Türkiye'ye taşınarak adreslerine teslim edilmiştir.
- **Normal 1. ve 2.Tip** hac organizasyonuna katılan hacıların kalacağı odalara yerleşimde sayısal sınırlama getirilmiştir. Buna göre; oda büyüklüğü ne olursa olsun, **Normal 1. Tip**'te en fazla **beş kişilik**, **Normal 2. Tip**'te en fazla **yedi kişilik** odalarda iskân ettirilmiştir.

- Başkanlığımız ile Türk Telekom arasında yapılan protokol çerçevesinde, Türk Telekom'un Suudi Al-Javval şirketiyle yaptığı anlaşma gereği hacca gidecek vatandaşlarımıza **40 kontörlük telefon kartı**, ücretleri hacılarımız tarafından karşılanmak suretiyle Türkiye'de iken kendilerine ulaştırılmıştır.
- 2010 yılı hac ve umre organizasyonlarının başarılı bir şekilde düzenlenebilmesi için, hac ve umre mevsimi süresince; Bakanlıklararası Hac ve Umre Kurulu'nca **10**, Hac ve Umre Komisyonu'nca **33** olmak üzere toplam **43** karar alınmış ve bu kararlar uygulanmıştır.
- 2010 yılı hac organizasyonu önemli bir aksaklık olmadan başarı ile gerçekleştirilmiştir.
- 2009 yılı hac raporu hazırlanmıştır.

Tablo 23- 2010 Yılında Ülkemizden Hacca Giden Vatandaşlarımızın Sayısı

Diyamet	Acente	Toplam
52.654	35.435	88.089

4.1.10. Dinî Yayınlar Genel Müdürlüğü

- Anlamak Serisi'nden; Duayı Anlamak, Ezanı Anlamak, Orucu Anlamak, Haccı Anlamak, ve Zekatı Anlamak adlı eserlerin basımı gerçekleştirilmiştir.
- **Şafi İlmihali ve Caferi İlmihali** adlı eserlerin basımı gerçekleştirilmiştir.
- İlk Baskı Eserler
47 yeni eserden toplam 836.600 adet basılmıştır.
- Mükerrer Eserler
  - 47 adet eserden toplam 3.689.000 adet basılmıştır.
  - Başkanlıkça yayımlanan eserlerin sayısı 839'a ulaşmıştır.
- Ücretsiz Eser Dağıtımı

Yurt içinde 4.648.735, yurt dışında 95.164 adet eser dağıtılmıştır.

● Diyanet Takvimi

14 yurt dışı, 15 yurt içi toplam 29 bölge için 3.000.000 adet takvim basılmıştır.

Yurt dışına yönelik olarak 52.500 adet ücretsiz takvim basımı gerçekleştirilmiş ve ilgili ülkelere gönderilmiştir.

Tablo 24- Bağımsız Türk Cumhuriyetleri, Türk ve Müslüman Toplulukları ile Yurt Dışında Yaşayan Soydaşlarımıza Yönelik Basılan Eserler

Dinimi Öğreniyorum	Adedi
Türkçe	1.580.000
Kırgızca	15.000
Gürcüce	6.000
Rusça	6.000
Romence	5.000
Kazakça	1.000
Danca	3.000
Uygurca	3.000
Azerice	5.000
Moğolca	2.000
Arnavutça	5.000
Rusça	5.000

Tablo 25- Bağımsız Türk Cumhuriyetleri, Türk ve Müslüman Toplulukları ile Yurt Dışında Yaşayan Soydaşlarımıza Yönelik Basılan Eserler

Kitabımı Öğreniyorum	Adedi
Türkçe	1.788.000
Almanca	18.000
Gürcüce	6.000
İngilizce	10.000
Kırgızca	5.000
Kazakça	1.000
Uygurca	3.000
Tatarca	5.000
Romence	5.000
Arnavutça	5.000
Moğolca	2.000
Boşnakça	1.5000

Tablo 26- Bağımsız Türk Cumhuriyetleri, Türk Ve Müslüman Toplulukları ile Yurt Dışında Yaşayan Soydaşlarımıza Yönelik Basılan Eserler

Peygamberimi Öğreniyorum	Adedi
Türkçe	1.580.000
Gürcüce	5.000
Rusça	5.000
Almanca	18.000
Uygurca	5.000
Arnavutça	5.000
Kırgızca	5.000
Romence	5.000
Tatarca	5.000
Kazakça	1.000
Azerice	2.500
Danca	2.500
Moğolca	2.000
Rusça	5.000
Çince	1.500
İngilizce	10.000

Tablo 27- Bağımsız Türk Cumhuriyetleri, Türk Ve Müslüman Toplulukları ile Yurt Dışında Yaşayan Soydaşlarımıza Yönelik Basılan Eserler

Dualarımı Öğreniyorum	Adedi
Türkçe	1.680.000
Azerice	10.000
Kırgızca	5.000
Kazakça	1.000
Tatarca	5.000
Uygurca	1.500
Romence	3.000
Moğolca	2.000

Tablo 28- Bağımsız Türk Cumhuriyetleri, Türk Ve Müslüman Toplulukları İle Yurt Dışında Yaşayan Soydaşlarımıza Yönelik Basılan Eserler

İbadetlerimi Öğreniyorum	Adedi
Türkçe	1.800.000
Kazakça	1.000
Kırgızca	3.000
Uygurca	1.500
Romence	3.000

- **İslam İlmihali**'nden Türkmençe, 1.500, Kırgızca 3.000 adet bastırılmıştır.
- **Gençlerle Söyleşi**'den Kazakça 2.500, Türkmençe 2.000 adet bastırılmıştır.
- Başkanlığımıza bastırılmak üzere gelen 59 eserin ön incelemesi yapılmış ve Din İşleri Yüksek Kurulu'na gönderilmiştir.
- **Diyanet Aylık Dergi**'nin 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239 ve 240. sayılarının basımları gerçekleştirilmiştir. Nisan 2010/232. sayısı ile **Değişmez Güzel Kur'an ve İslam Sanatları**, eki Temmuz 2010/235. sayısı ile **Anadolu'da Kur'an Kültürü** eki, Ekim 2010/238. sayısı ile **Çocuk Kalbi ve Kur'an** eki, Aralık 2010/240. sayısı ile **Kur'an-ı Oku Anla Yaşa** ekleri verilmiştir.
- **Diyanet Avrupa Aylık Dergi**'nin 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139 ve 140. sayılarının basımları gerçekleştirilmiştir. Nisan 2010/232. sayısı ile **Değişmez Güzel Kur'an ve İslam Sanatları** eki, Temmuz 2010/235. sayısı ile **Anadolu'da Kur'an Kültürü** eki, Ekim 2010/238. sayısı ile **Çocuk Kalbi ve Kur'an** eki, Aralık 2010/240. sayısı ile **Kur'an-ı Oku Anla Yaşa** ekleri verilmiştir.
- **Diyanet Çocuk Dergisi**'nin 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364 ve 365. sayılarının basımları gerçekleştirilmiştir. Ocak 2010/354. sayısı ile birlikte **Esma-i Hüsnâ**, Haziran 2010/359. sayısı ile birlikte **Tatil Arkadaşım-6** eki, Aralık 2010/365. sayısı ile de **2011 Yılı Çocuk Takvimi** ekleri verilmiştir.

- **Diyanet İlmî Dergi**'nin 46/1, 46/2, 46/3 ve 46/4. sayılarının basımları gerçekleştirilmiştir.
- Kütüphane demirbaşına kaydı yapılan eserlerin yıllık sayımları yapılmıştır.
- Kütüphane demirbaşına 2009 yılı içerisinde kaydı yapılan ve 2010 yılı içerisinde bağış ve değişik yollarla gelip fiyatı belli olmayan eserlerin, Fiyat Takdir Komisyonu kurularak fiyatları tespit edilmiştir.
- Kütüphane demirbaşına kayıtlı olup yıpranmış eserlerin terkin için Terkin Komisyonu kurularak terkin işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- Süreli Yayınlar Envanterinin Çıkarılması, bibliyografik niteliklerinin yapılması ve bilgisayar ortamına aktarılması işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- Başkanlık Kütüphanesi'nde toplanan el yazması ve nadir eserlerin demirbaş kayıtları ve ilgili eserlerin bibliyografik nitelermelerinin yapılması gerçekleştirilmiştir.
- Bağışlanan eserlerin mükerrer olanları, müftülük ve eğitim merkezi müdürlüklerine gönderilmiştir.
- 2010 yılı içerisinde satın alınan veya bağış yoluyla gelen yayınların kütüphane demirbaş defterlerine kayıtları yapılmıştır
- Yıl içerisinde kütüphane demirbaş defterlerine kayıtları yapılan eserlerin bibliyografik fişleri çıkartılarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır.
- İslam'ın Aydınlığında programı ile Ankara Kocatepe Camii'nde okunan Cuma hutbeleri Başkanlığımız web sitesinde yayınlanmıştır.
- İslam'ın Aydınlığında programının (bir bölüm 60 dakika) 2010 yılı stüdyo çekimleri gerçekleştirilmiş olup, muhtelif konularda hazırlanan söz konusu programlar (52 bölüm) TRT-1 ve GAP TV kanallarında yayınlanmıştır.
- Türk Kültür Varlığını Koruma ve Tanıtma Faaliyetleri Projesi çerçevesinde, Eğitici Film Yapımı İçin Dinî, Millî ve Ahlakî Konularda Belgesel, Drama ve Çizgi Film Yaptırılması kapsamında;

- 2010 yılı Kutlu Doğum Haftası etkinliklerinde değerlendirilmek üzere **Kerim Kitap** adlı sinevizyon yaptırılmıştır.
- **Kur'an-ı Kerim Hatm-i Şerif** adlı interaktif özellikli CD'nin çoğaltımı yapılmıştır.
- **Kur'an-ı Kerim Kısa Sureler** adlı interaktif özellikli CD'nin çoğaltımı yapılmıştır.
- Yurt içinden il ve ilçe müftülükleri, Kur'an kursu, okul, Çocuk Esirgeme Kurumu Yurtları, Ceza ve İnfaz kurumları, ulusal ve yerel televizyonlar/radyolar ile yurt dışından müşavirlikler/ataşelikler ve cami dernekleri tarafından talep edilen Başkanlığımızca yaptırılan drama, dizi, belgesel, şiir, çizgi film, tanıtım filmi vb. sesli ve görüntülü yayınlarımızdan 130.000 adet DVD/VCD'nin kopyalama, stiker ve kapak tasarımları yapılarak ilgili yerlere gönderilmiştir.
- Başkanlığımız birimlerince gerçekleştirilen konferans, panel, sempozyum, şûra, kongre, tatbikat, bilgilendirme toplantısı, Hac- Arafat programı, yarışmalar vb. etkinliklerin kamera çekimleri gerçekleştirilmiş olup, gerekli kayıt montaj, kapak tasarımları yapılarak VCD veya DVD olarak ilgili birimlere gönderilmiştir.
- Prestij nitelikte 2.100 adet Kur'ân-ı Kerim hatim cüzünün çantalı olarak basımı gerçekleştirilmiştir.

4.1.11. Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü

- Başkanlığımız personelinin yabancı dil seviyesini artırmak ve geliştirmek maksadıyla; İngilizce, Almanca ve Fransızca dillerinde yurt içinde ve yurt dışında kısa süreli (3-5 ay) kurslar düzenlenmiştir.
- Başkanlığımızın da üyesi olduğu Avrupa Dinî Liderler Konseyinin (ECRL) Yıllık Olağan Toplantısı Ülkemizde düzenlenmiştir.
- 23-24/11/2010 tarihlerinde **2010 Avrupa Kültür Başkenti** olarak İstanbul'un ev sahipliğinde düzenlenen programlar çerçevesinde Başkanlığımız ve TÜRSAB işbirliği ile **2010 İstanbul Uluslara-**

rası İnanç Turizmi Zirvesi'nin dördüncüsü gerçekleştirilmiştir.

- 2010-2011 eğitim öğretim yılında Türk Cumhuriyetleri, Balkan-Kafkas Ülkeleri, Türk ve Müslüman Ülkelerin ileriye yönelik nitelikli din görevlisi ihtiyacının karşılanması amacıyla imam-hatip liselerine 496, ilahiyat fakültelerine 681, yüksek lisans 137 ve doktora için 65 olmak üzere toplam 1.379 öğrenci ülkemize getirilmiştir.
- Uluslararası İlahiyat Projesi kapsamında 2010-2011 eğitim öğretim yılında Avrupa'dan Ankara İlahiyat Fakültesine 54 ve Marmara İlahiyat Fakültesine 54 olmak üzere toplam 108 öğrenci getirilmiştir.
- Avrupa ülkelerinde yaşayan vatandaşlarımıza din hizmeti sunmak üzere görevlendirilecek olan 89 personel için Bursa Nilüfer Eğitim Merkezinde 18/01/2010-13/05/2010 tarihleri arasında Almanca, Fransızca ve Flamanca dillerinden yabancı dil ağırlıklı hizmet içi eğitim kursu düzenlenmiştir.
- Türk Cumhuriyetleri ile Türk topluluklarının bu ülkelerde yaşayan soydaş ve dindaşlarımıza din hizmeti sunmak üzere görevlendirilecek olan 14 personel için Ankara Rifat Börekçi Eğitim Merkezinde 25/01/2010-23/07/2010 tarihleri arasında Rusça yabancı dil ağırlıklı hizmet içi eğitim kursu düzenlenmiştir.
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Mahallî Din Görevlilerinin meslekî bilgi seviyelerinin artırılması amacıyla düzenlenen hizmet içi eğitim seminerine katılmak üzere Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Prof. Dr. Ali DERE 21-23/03/2010 tarihleri arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde görevlendirilmiştir.
- Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımıza din hizmeti sunmak üzere görevlendirilecek olan 54 personel için Ankara Rifat Börekçi Eğitim Merkezinde 15-26/11/2010 tarihleri arasında hizmet içi meslekî ve kültürel eğitim kursu düzenlenmiştir.
- Kuveyt'te 11-21/03/2010 tarihleri arasında düzenlenen Uluslararası Kur'an-ı Kerim Okuma Yarış-

masına katılan Ali TEL birinci, Abdullah ÖZKAN altıncı olmuştur.

- Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza din hizmeti sunmak amacıyla; uzun süreli olarak Almanya'ya 22, İngiltere'ye 1, Avusturya'ya 14, Belçika'ya 3, Fransa'ya 34, Hollanda'ya 19, İsviçre'ye 2, Danimarka'ya 1, din görevlisi; kısa süreli olarak Almanya'ya 8, Hollanda'ya 1, Fransa'ya 10, Avusturya'ya 2 ve İsveç'e 1, din görevlisi gönderilmiştir.
- **2010 Kur'an Yılı ve Kutlu Doğum Haftası** münasebetiyle, konferans vermek, oluşturulan Araştırma Merkezi ile ilgili ön değerlendirmelerde bulunmak, ilgili ülkedeki misyonlarımızı ziyaret etmek ve Başkanlığımız yurt dışı hizmetlerini yerinde görmek üzere, Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU, 03-05/04/2010 tarihleri arasında Belçika ve Hollanda'ya gitmiştir.
- **Kutlu Doğum Haftası ile Camiler ve Din Görevlileri Haftası** çerçevesinde yurt dışında yarışmalar, konferanslar, paneller ve açık oturumlar düzenlenmiştir.
- Kutlu Doğum Haftası etkinlikleri çerçevesinde Almanya, Fransa, Belçika, Hollanda, Avusturya, İsviçre, Norveç, Danimarka ve İtalya'da toplam 88 kişi görevlendirilmiştir.
- Din hizmetleri müşavir, ataşe ve ataşe yardımcısı kadroları için sınav yapılarak, seçilenlerin yurt dışına hazırlık ve yönlendirme eğitimlerinden sonra atamaları gerçekleştirilmiştir.
- Yurt dışında görev yapan din hizmetleri müşavir, ataşe ve ataşe yardımcılarının dinî ve millî muhtevalı konferanslar vermeleri sağlanmıştır.
- Başkanlığımız koordinesi ile ilahiyat fakültelerine getirilen lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin başarı durumları ile uygulanan programların yeterliliklerini yakından takip ederek gerekli karar ve önerileri geliştirecek bir **Yurt Dışı Din Öğretimi İstişare Kurulu** oluşturulma çalışmaları tamamlanmıştır.

- Endonezya Cumhurbaşkanı Sayın Dr. H. Susilo Bambang YUDHOYONO tarafından açılışı yapılacak ve 22–23/03/2010 tarihleri arasında Sulawesi Adasındaki Makassar kentinde Endonezya'nın en büyük İslami Kuruluşu olan Nahdlatul Ulama tarafından düzenlenecek olan 32. Nahdlatul Ulama Kongresi'ne Başkanlığımızı temsil etmek üzere, Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı Vekili Dr. Ekrem KELEŞ katılmıştır.
- 03–06/04/2010 tarihleri arasında Umman Sultanlığı Evkaf ve Diyanet İşleri Bakanlığı tarafından düzenlenecek olan "Umman'da Fıkıh İlimlerinin Gelişmesi: Medeniyet Fıkhı, Ümran Fıkhı" adlı uluslararası toplantıya Başkanlığımızı temsil etmek üzere, Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ katılmıştır.
- Suriye Arap Cumhuriyeti Müftüsü Dr. Ahmad Badreddin HASSOUN daveti üzerine Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU'nun başkanlığındaki heyet 20-23/04/2010 tarihleri arasında Suriye'ye gitmiştir.
- Avrupa Dinî Liderler Konseyi'nin (The European Council of Religious Leaders: ECRL) Yedinci Yıllık Olağan Toplantısı Başkanlığımızın ev sahipliğinde ve "**Yolların Kesişim Noktasında, Barış Kültürlerinin Temeli Olarak, Adalet, Eşitlik ve Paylaşma**" başlığı altında 26–28/04/2010 tarihlerinde İstanbul'da yapılmıştır. Yapılan bu toplantıya yurtdışından 35, yurtiçinden 5 katılımcı iştirak etmiştir.
- Başkanlığımızın organizasyonu ile Alman Kültür Merkezinde Almanca alt yapıya sahip 13 personel için 14/09/2010-14/01/2011 tarihleri arasında Ankara Rıfat Börekçi Eğitim Merkezinde başlatılmıştır.
- Küba'nın başkenti Havana'da bulunan Arap Müzesinde kullanılmak üzere 20 adet Kur'an-ı Kerim (10 adet Mushaf – 10 adet Türkçe Mealli Mushaf) ve 30 adet seccade anılan ülkeye gönderilmiştir.
- Kur'an-ı Kerim'in nüzulünün 1400. yılı münasebetiyle düzenlenmesi planlanan Matbu Kur'an-ı Kerimler Sergisinde teşhir edilmek üzere çeşitli ül-

kelerden gönderilen 599 adet Kur'an-ı Kerim, iki adet tefsir (23 Cilt), hatim CD ve Kasetleri (22'şer adet), bir adet DVD ile Pakistanlı Dr. Zakia Bilgrami tarafından yazılan el yazması Kur'an-ı Kerim 16/09/2010 tarihinde Başkanlığa teslim edilmiştir.

- Arnavutluk'a 1, Almanya'ya 3 müşavir, Avusturya'ya 2 ataşe görevlendirilmiştir.
- Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımıza din hizmeti sunmak üzere Fransa'ya gönderilecek olan 21 din görevlisi için 11/10/2010- 28/12/2010 tarihleri arasında Ankara Rıfat Börekçi Eğitim Merkezinde (Fransızca) yabancı dil ağırlıklı hizmet içi eğitim kursu başlatılmıştır.

4.1.12. İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü

- 16 il müftüsü, 11 din hizmetleri müşaviri, 13 din hizmetleri ataşesi, 234 il müftü yardımcısı ve ilçe müftüsü, görevde yükselme sınavı sonucu 42 ilçe müftüsü, 55 il, ilçe ve cezaevi vaizi, 167 vaiz, 70 sözleşmeli vaiz, 185 şef, 1392 şube müdürü, eğitim görevlisi sayman, memur, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, daktilograf, şoför ve hizmetli, Başkanlık merkez teşkilatındaki münhal bulunan unvanlı kadrolardan (din işleri yüksek kurulu üyesi, müfettiş, başmüfettiş, başkanlık vaizi ve uzman) 35, Başkanlığımız merkez teşkilatındaki münhal diğer kadrolara (memur, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, daktilograf, şoför ve hizmetli) 70 olmak üzere 2.290 personelin atama işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- Başkanlığımızca il ve ilçe müftülükleri tarafından yürütülen hizmetleri yerinde görmek, değerlendirme yapmak, ileriye dönük hizmetler yapmak, istişarelerde bulunmak ve kararlar almak amacıyla; gidilen her ilin il müftüsü ve müftü yardımcısı, şube müdürü, Kur'an kursu müdürü, ilçe müftüleri, 3 vaiz, 1 cezaevi vaizi, 1 din hizmetleri uzmanı, 4 Kur'an kursu öğreticisi, 1 şef ve il merkezinde görev yapan 2 imam-hatip ile köylerde görev yapan 2 imam-hatibin katılımlarıyla 30 ayrı

ilimizde **Brifingli Çalışma Toplantıları** gerçekleştirilmiştir.

- Din hizmetlerinde karşılaşılan problemleri yüz yüze görüşmek, hizmette etkin ve verimliliği arttırmak, merkez ve taşra arasındaki diyalogu güçlendirmek ve ortak çalışmalar yapmak üzere Başkanlık merkezinde çalıştaylar düzenlenmiştir.
- Başkanlığımızca; il ve ilçe müftülükleri bünyesinde çalışan personelin motivasyon, nitelik ve verimliliğini artırmak amacıyla **Müftülük Gelişim Modeli Toplantısı** yapılmıştır.
- 371 Kur'an kursu öğreticisi, 3.737 imam-hatip, 493 müezzin-kayyım, 20 sabık imam-hatip, 3 sabık müezzin-kayyım yeniden olmak üzere toplam 4.624 personelin açıktan atama işlemleri yapılmıştır.
- 700 açıktan sözleşmeli Kur'an kursu öğreticisi, 1.857 sözleşmeli imam-hatip ile 60 sözleşmeli müezzin-kayyımın atamaları gerçekleştirilmiştir.
- 3413 sayılı Kanun gereğince korunmaya muhtaç imam-hatip lisesi mezunu için sınav açılmış olup, sınav sonucu 4 kişinin atamaları yapılmıştır.
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesi gereğince sözleşmeli personel alımı için Devlet Personel Başkanlığı ile Maliye Bakanlığından gerekli izin alınmıştır.
- Ülkemiz genelinde il, ilçe, kasaba ve köylerde yeni yapılan camiler ile çeşitli nedenlerle guruplarında değişiklik öngörülen camilerin gruplandırma işlemleri yapılmıştır.
- Din hizmetleri müşavirlikleri bünyesinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B maddesi uyarınca çalışan mahallî katiplerin, ilgili kuruluşlardan uygun görüşler alınarak sözleşmeleri yenilenmiştir.
- Başkanlığımız merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatlarında ilk defa görev alan personel **Memur Kü-tüğü**'ne kaydedilmiş ve **Kurum Sicil Numarası** verilerek, görev mahallerine bildirilmiştir.

- Katsayı artışları dikkate alınarak, emekli olacakların alabilecekleri maaş ve ikramiye tutarları ile hizmet borçlanması talebinde bulunacakların borçlanma miktarını gösterir çizelgeler hazırlanarak merkez ve taşra teşkilatı birimlerine gönderilmiştir.
- Teşkilatımızdan emeklilik suretiyle ayrılanlar ile vefat edenlerin aylık listeleri hazırlanmış ve ilgili birimlere gönderilmiştir.
- Dosyaları Başkanlık merkezinde tutulan ve 6 yıllık sicil notu ortalaması 90 ve daha yukarı olan personelden terfi etmesi gerekenlerin terfilerinin zamanında yapılması sağlanmıştır.
- Terfi ve intibakları Başkanlıkça yapılan personelin bir üst öğrenimi bitirmeleri halinde, diplomaları mükteseplerinde değerlendirilmiştir.
- Akademik çalışma yapan personelin belgeleri, mükteseplerinde değerlendirilmiştir.
- 4688 sayılı Kanun gereğince, Nisan ve Ekim aylarında Kurum İdari Kurul Toplantıları yapılmış, alınan kararlar;
  - Sendikalara,
  - Merkez birimlerine,
  - İl müftülüklerine,
  - Eğitim merkezi müdürlüklerine, gönderilmiştir.
- Sendika üyesi kamu görevlilerinin, sendikanın kurulu bulunduğu hizmet kolunda kalmak şartıyla başka görevlere atanmaları, kurum içinde nakledilmeleri veya başka bir kuruma atanmaları, farklı bir hizmet koluna giden kuruma atanması, emeklilik veya ölüm halinde **Kamu Görevlileri Sendikaları Üyelikten Çekilme Dışındaki Diğer Nedenlerle Ayrılmalar ve İşyeri Değişiklik Bildirim Formu** düzenlenmiştir.
- Bazı kurumlarca, Başkanlığımızca uygulanması istenilen bir kısım faaliyetlerin, ilgili birimlere intikali ve koordinasyonu sağlanmıştır.
- Başkanlığımız adına aylık ve farklı miatlı raporlar hazırlanarak ilgili kurumlara intikali sağlanmıştır.
- Başkanlığımız müfettişlerinin yaptıkları denetleme ve incelemeler ile il ve ilçe müftülüklerince bulunduğu yerlerde ihtiyaç fazlası olduğu tespit edilen kadroların ihtiyaç duyulan yerlere tahsisi işlemleri yapılmıştır.
- Ülkemiz genelinde il, ilçe, kasaba ve köylerde yeni yapılan camiler ile çeşitli nedenlerle gruplarında değişiklik öngörülen camilerin gruplandırma işlemleri yapılmıştır.
- Başkanlığımız merkez teşkilatında iki adet şube müdürlüğü ile taşra teşkilatında Ankara ve Rize illerine eğitim merkezi müdürlüklerinin kurulma işlemleri tamamlanmıştır.
- Yurt dışı teşkilatında Tiflis, Tiran, Priştina Büyükelçilikleri nezdinde Din Hizmetleri Müşavirlikleri kurulma işlemleri tamamlanmış olup, Paris, Viyana, Bregenz ve Milano Başkansoloslukları nezdinde birer adet Din Hizmetleri Ataşelikleri kurulma işlemlerine devam edilmektedir.
- Sicil amirlerince memurlar hakkında doldurulan sicil raporlarının Devlet Memurları Sicil Yönetmeliği gereğince doldurulması ve doldurulan raporların eksikliklerinin tamamlattırılması ile değerlendirme ve dosyalama işlemleri yapılmıştır.
- Olumsuz sicil alan personelin tespiti yapılarak, olumsuz sicil alanlar uyarılmış, uyarma yapılan personelin itirazları incelenmiş ve olumsuzluğu kesinleşen personelin kademe ilerlemesinin durdurulması ile ilgili işlemler yapılmıştır.
- İki yıl üst üste olumsuz sicil alanların tespiti yapılarak, başka bir sicil amirinin yanında denenmek üzere naklen atama veya emeklilik işlemleri ile ilgili işlemler yapılmıştır.
- Devlet Memurları Tedavi Yardımı ve Cenaze Giderleri Yönetmeliğinde yapılan değişiklik ve 5510 sayılı SGK Kanunu gereğince; Başkanlığımız merkezinde göreve başlayanların eş ve çocuklarının bilgilerinin Sosyal Güvenlik Kurumu tescil ve aktivasyon programına işlenmesi, yaşı dolan, evlenen, işe giren, çocuklar ile herhangi bir şekilde hak sahipliğinden düşürülmesi gere-

- ken anne, baba eşlerin hak sahipliğinden düşürülmesinin sağlanması, emekli olan personelin SGK tescil ve sağlık aktivasyonu programına işlenerek kurumumuzdan düşürülmesinin sağlanması, yapılmıştır.
- Yetki ve dosya devri dikkate alınarak, mahallinde yapılan iş ve işlemlerde rehberlik ve kontrol amacıyla tüm illerin sürekli bir şekilde yerinden takip edilmesi sağlanmıştır.
  - Şehit edilen personelin dul ve yetimlerine nakdi tazminat ödenmesi ile ilgili iş ve işlemler yapılmıştır.
  - Tüm personelin, Emekli Sandığı tarafından kurulan web tabanlı sisteme aktarılmış olan hizmet bilgilerinin güncelleştirilmesine devam edilmiştir.
  - Diyanet İşleri Başkanlığı Sınav Yönetmeliğinin 23. Maddesi uyarınca görevlilerin bilgi seviyelerini ölçmek ve mesleki bakımdan göreve en iyi şekilde hazır bulunmalarını sağlamak amacıyla ve görev (müktesebi olup başka unvanlarda görev yapan personel) veya görev yerlerini değiştirmek isteyen cami görevlileri ile yurtdışına din görevlisi olarak gitmek isteyenler, hac ve umre hizmetlerinde (Müftü, Vaiz ve Eğitim Görevlileri hariç) din görevlisi olarak görevlendirileceklerine yönelik (4/B statüsünde çalışan sözleşmeli personel dahil) Başkanlıkça yapılacak sınavlara katılmak isteyen Diyanet İşleri Başkanlığı personeli için Mesleki Bilgiler Seviye Tespit Sınavı (MBSTS) 18/04/2010 tarihinde yapılmıştır.
  - 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 6002 sayılı kanunla değişik 10 uncu maddesinin 5. fıkrası ile aynı Kanuna 6002 sayılı kanununun 20 nci maddesi ile eklenen geçici 14 üncü maddesi uyarınca; Diyanet İşleri Başkanlığına ait boş kadrolardan sınıfı, unvanı, tahsil durumları, kadro derecesi ve adedi belirtilen toplam 2100 kadroya KPSS (B) grubu puan sırasına göre her bir unvan için boş kadro sayısının üç katına kadar çağrılan adaylar arasından Başkanlıkça sözlü-uygulamalı sınavı 15/27 Eylül 2010 tarihinde yapılmıştır.
  - 2010-II Açıktan Personel Alımı ilanı ile ilgili duyuruya istinaden başvuruda bulunanlardan, ilan edilen kadrolara müracaat edip, KPSS(B) grubu puanı ile sınava girme hakkı elde eden 8357 imam-hatip ve 3.149 vekillikten sözleşmeli imam-hatip ve müezzin-kayyim pozisyonuna geçiş sınavları 23/11/2010-27/12/2010 tarihleri arasında yapılmıştır.
  - 6002 sayılı Kanun gereğince vekil imam-hatip iken 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B maddesi gereğince sözleşmeli personel alımı amacıyla 4.000 kontenjan için sınav yapılmış, yapılan sınava 3.149 kişi müracaat etmiş bunlardan da 2094 kişi boş kontenjanlara yerleştirilmiş, ancak 772 kadro boş kalmıştır. Söz konusu boş kadrolarda gerekli istihdamın sağlanması amacıyla zikredilen sınava çeşitli mazeretleri sebebiyle katılamayanlar ile yerleşmeye hak kazanamayan adaylar 27-29/12/2010 tarihlerinde yeniden sınava alınmışlardır.
  - Kamu kurum ve kuruluşlarında etik kültürünün yerleştirilmesi ve geliştirilmesi, etik ilkelerle ilgili bilincin artırılması, personelin bu konuda karşılaştığı sorunlarla ilgili tavsiye ve yönlendirmelerde bulunmak ve etik uygulamalarını değerlendirmek üzere Başkanlığımızda kurulan **Etik Komisyonu** tarafından alınan kararları uygulamaya koymak ve Başbakanlık Kamu Görevlileri Etik Kurulu Başkanlığı ile koordineli çalışma yapılmaktadır.
- #### 4.1.13. Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- Hizmet binası için temizlik, elektrik, boya, hırdavat ve diğer her türlü malzemelerin alınması işlemleri gerçekleştirilmiştir.
  - Başkanlığımız personelinin yakınlarının vefatı sebebiyle cenazeye katılanlar için, 2010 yılı içinde 19 araç görevlendirilmiştir.
  - Başkanlığımız personelinin mesaiye zamanında geliş ve gidişlerini sağlamak üzere, personel servis hizmetleri 2010 yılı boyunca düzenli olarak yürütülmüştür.

- Ülkemiz genelinde yapımı devam eden ve maddî imkansızlıklar sebebiyle tamamlanamayan camiler için açılan yardım kampanyalarından, 2010 yılında 130 camiye 2.126.000.-TL yardım yapılmıştır.
- Kurumumuz bünyesinde görev yapmakta iken gerekli hizmet süresini doldurmadan vefat eden görevlilerimizin geride kalan ve kendilerine maaş bağlanmayan dul ve yetimleri için (15 Kasım – 15 Aralık 2010) tarihleri arasında (Personelimiz arasında gönüllülük esasıyla) düzenlenen kampanyada 272.651,61.-TL yardım toplanmıştır. Toplanan yardımlar komisyon marifetiyle belirlenen kriterler çerçevesinde 03/09/2010 tarihinde 19 kişinin hesabına havale yapılmıştır.
- Ülkemiz genelindeki cami veya binalar için, proje veya tip projeler hazırlanmıştır.
- Başkanlığımız merkez ve yurt dışı teşkilatında görev yapan personel ile yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak veya staj yapmak üzere dış ülkelere gönderilen öğrencilerin maaş ve diğer malî ve özlük haklarına ilişkin tahakkuk işlemleri yapılmıştır.
- Başkanlığımız merkez ve yurt dışı teşkilatı personelinin ilâç ve tedavi giderlerine ilişkin tahakkuk işlemleri yapılmıştır.
- Merkez ve taşra teşkilatında çalışan personelin iş güclüğü, iş riski, temininde güçlük ve malî sorumluluk zamları ile özel hizmet ve diğer tazminatlara ait cetvelleri zam ve tazminatlara ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı ve ekli cetvellere göre düzenlenmiş ve Strateji Geliştirme Başkanlığına onaylatılarak, il ve ilçe müftülükleri ile eğitim merkezi müdürlüklerine dağıtımı yapılmıştır.
- İl ve ilçe müftülüklerince eğitim, kültür ve dinî hizmetlerde kullanılmak üzere, yerleri, oranları, süreleri belirlenerek tahsisleri yapılan taşınmazlar ile; 2010 yılı ve daha önceki yıllarda kiralanmış olup il ve ilçe müftülük hizmet binalarının ÜFE oranında artışları yapılarak kira bedelleri 2 dönem halinde e-bütçe'den ödenmiştir.
- Stockholm ve Üsküp Din Hizmetleri Müşavirliği hizmet büroları 2010 yılı kira bedelleri gönderilmiştir.
- Üzerinde yapılaşma bulunan taşınmazların (cami, Kur'an kursu, lojman, müftülük hizmet binası v.b.) Başkanlığımıza tahsis işlemleri yapılmıştır. Bu çerçevede, 31/12/2010 tarihi itibarı ile 77 adet tahsis işlemi gerçekleştirilmiştir.
- Taşra teşkilatı resmî araçlarının kayıtlardan düşürülmesi doğrultusunda parasal limit üzerinde olanların her türlü tahsis, terkin ve devir işlemleri yapılmış ve bilgisayar ortamında takip edilmiştir.
- Cami ve Mescitlerde bulunan teberrukat eşyaları ile ilgili her türlü iş ve işlemler 2010 yılı boyunca yönetmelik çerçevesinde yürütülmüştür.
- İhtiyaç fazlası taşınır mallar ihtiyaç bildiren il ve ilçe müftülüklerine devir çıkış suretiyle gönderilmiştir.
- Başkanlık merkez hizmet binası genel hizmet alımı (temizlik hizmeti), personel taşıma ve hizmet binasının korunması için özel güvenlik hizmeti alım ihaleleri yapılmıştır.
- Başkanlığımız ile Dinî ve Sosyal Hizmet Vakfı işbirliğinde yaptırılmakta olan caminin temeli 19/11/2008 tarihinde atılmış, betonarme karkas (Kaba İnşaat) imalatlarına ocak 2009 tarihinde başlanmış ve Nisan 2010 tarihinde tamamlanmış, dış cephesi ile ilgili projeler hazırlanmış ve imalatı devam etmekte, tezyinat ile iç mekan düzenlemesi ve donanımına ait proje çalışmalarına devam edilmektedir.
- Başkanlığımız yerleşkesinde yaptırılmakta olan eğitim, kültür ve sosyal tesislerin inşaat çalışmalarına devam edilmekte olup, Din İşleri Yüksek Kurulu binası, kütüphane, yemekhane ve otopark inşaatlarının ihaleleri yapılmıştır.
- Diğer sosyal tesislerinde projeleri ile metraj, keşif ve ihale dosyaları hazırlanmış bu yöndeki çalışmalara devam edilmektedir.

- Mülkiyeti hazineye ait arsalar üzerine yapılmakta olan müftülük hizmet binası, Kur'an kursu ve eğitim merkezleri ile mülkiyeti hakiki ve hükmi şahıslara ait iken inşaatına başlanıldığı halde bitirilemeyerek hazineye devredilen inşaatların tamamlanması, Başkanlığımıza tahsisli binaların bakım ve onarımlarının yapılması amacıyla;
- 2010 yılı Yatırım Programının **Genel İdare Sektöründe** 2010K010160 proje numarası ile yer alan "İdari Bina Onarımları" için Bütçenin 07.86.00.04.08.4.0.00.1.06.7 tertibine 800.000,00 TL' ödenek konulmuş bu ödenekle (13) adet müftülük hizmet binasının bakım ve onarımı gerçekleştirilmiştir.
- 2010K010300 Proje nolu Erzurum Merkez Müftülük Hizmet Binası inşaatının tamamlanması için bütçenin 07.86.00.04.08.4.0.00.1.06.5 tertibinden 2010 yılında işin yapımını üstlenen Erzurum İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği Bütçesine toplam 3.400.000,00 TL aktarılmıştır.
- 2010 Yılı 2010H020050 Proje numaralı **Eğitim Sektörü (Büyük Onarım ve İkmal İnşaatları)** nda sarf edilmek üzere bütçenin 07.86.00.62.08.4.0.00.1.06.7 tertibine ayrılan toplam 2.500.000,00 TL ödenekle 31 adet Kur'an Kursu ve Eğitim Merkezi binalarının bakım onarım ve ikmalleri gerçekleştirilmiştir.
- Diyanet İşleri Başkanlığı Hizmet Tesisleri için bütçenin 07.86.00.04.08.4.0.00.1.06.5 tertibine 12.000.100,00 TL ödenek konulmuş olup, bu ödenekten;
  - 1.900.000,00 TL'si 2010K010300 Proje Nolu Genel İdare Sektöründe yapımı devam eden **Erzurum Müftülük Hizmet Binasına**,
  - 300.000,00 TL'si 2010K010160 Proje Nolu **İdari Bina Onarımlarına**,
  - 500.000,00 TL'si 2010H020050 Proje Nolu **Büyük Onarım ve İkmal** inşaatlarına,
  - Geriye kalan 8.781.173,00 TL'si de **Başkanlık Hizmet Tesislerine** sarf edilmiş olup 618.827,00 TL'si ise sarf edilememiştir.
- 07.86.00.04.08.4.01.3.9.00.03.8 Bütçe tertibine Başkanlık Merkez (**Lojman Bakım ve Onarım Giderleri**) harcama kaleminden serbest bırakılan 90.200,00 TL ödeneğin 90.159,00 TL'si sarf edilmiştir.
- Başkanlığımızca 2010 yılında yurtdışında inşaat yaptırılmamış olup, ancak proje ve danışmanlık hizmetleri ile yurtiçinde tabii afet sonucu hasar gören binalarla ilgili tetkik ve raporlar hazırlanmış ve bakım onarımları imkânlar ölçüsünde bütçe dışı kaynaklarla gerçekleştirilmiştir.
- 2010 yılı içerisinde Diyanet İşleri Başkanlığı merkez hizmet binasının bakım ve onarımı, mekanik, elektrik ve elektronik sistemlerinin periyodik bakımları yapılmıştır. Bu maksatla 2010 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin 07.86.00.04.08.4.0.00.1.06.6 "**Menkul Malların Büyük Onarım Giderleri**" harcama kalemindeki serbest bırakılan 260.000,00 TL ödeneğin 252.291,00 TL'si sarf edilmiştir.
- İl ve ilçe müftülüklerinin resmî mühür talepleri karşılanmıştır.
- Daire tabipliğinde ihtiyaç duyulan tıbbî malzeme alımı ile ilgili iş ve işlemler yapılmıştır.
- Başkanlığımıza "E-posta" ile gelen evrak ilgili birimlere "E-posta" ile gönderilmiştir.
- Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü ile koordineli çalışılarak merkez birimlerinde ayıklama ve imha işlemleri yapılmış ve arşivlik malzeme **Kurum Arşivi**'ne teslim alınmıştır. Taşra teşkilatlarımızın evrak imha işlemleri de Başkanlığımızın kontrolünde yapılmıştır.
- 2010 yılında; 7.855 kişi Daire Baştabipliğine muayene olmak için başvurmuş, bunlardan 7.496 hastanın muayene ve tedavileri ile 359 kişinin dış tedavileri yapılmıştır. Muayenesi yapılan hastaların 33.775 labarotuar tetkiki, 192 röntgen filmi, 82 EKG, 795 tansiyon, 315 enjeksiyon ve 103 kişinin de pansuman tedavisi yapılmıştır.

Tablo 29- 2010 Yılındaki Gelen-Giden Evrakın Birimlere Göre Dağılımı

S.No	BİRİMLER	GELEN	GİDEN
1	Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı	475	596
2	Mushafları İnceleme ve Kıraat Kurulu Başkanlığı	323	33
3	Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı	157	111
4	İç Denetim Birimi Başkanlığı	11	97
5	Hukuk Müşavirliği	591	1246
6	Strateji Geliştirme Başkanlığı	6367	5326
7	Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü	4342	9372
8	Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü	9622	6336
9	Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğü	8978	9824
10	Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü	3040	3101
11	Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü	6869	7143
12	İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü	52647	30866
13	Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü	6990	10344
14	Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü	7883	1815
15	Özel Kalem Müdürlüğü	707	72
16	Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği	280	10
TOPLAM		109.282	86.292

Tablo 30- 2010 Yılında Gönderilen Proje İcmali

Bina Cinsi	Mimari	Statik	Sihhi Tesisat	Elektrik
Cami	8	8	8	8
Şadırvan	1	1	-	-
Lojman	3	3	3	3
Toplam	12	12	11	11

- Olağanüstü hallerde ve seferberlik zamanlarında irtibat ve işbirliğinin sağlanabilmesi için, Başkanlık merkez teşkilatı personelinin ikamet adresleri ile ev ve cep telefon bilgileri güncelleştirilmiştir.
- Merkez teşkilatında bulunan tüm personel ile temizlik firması görevlilerine, yangınlara karşı önleme, söndürme ve kurtarma konularında eğitim verilmiştir.
- Sivil Savunma Servislerinde görevli personelin eğitimleri yaptırılmıştır.
- Seferberlik ve savaş halinde hizmetlerin aksatılmadan yürütülebilmesi için yapılması gereken çalışmalar, sivil savunma ve koruyucu güvenlik hizmetlerinin barışta ve savaşta uygulanmasının yeterli olup olmadığını yerinde görmek ve çalışmaları kontrol etmek amacıyla, Başkanlığımız

merkez birimlerinin genel denetimi yapılarak teftiş neticesinde eksik görülen hususlar ilgili birimlere gönderilmiştir.

- 2010 Yılı Seferberlik ve Savaş Hali Hazırlıkları Yıllık Faaliyet Raporu ile Koruyucu Güvenlik İşlemlerine ait yıllık denetleme sonuç raporları tanzim edilerek, Başbakanlığa gönderilmiştir.
- Başkanlığımız hizmet binalarındaki yangın söndürme cihazlarının birinci ve ikinci altı aylık bakımları ile ikmalleri yaptırılmıştır.

4.1.14. Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü

- 2010 yılı ambar stok sayımı yapılmıştır.

- 2009 yılı bilânçoların hazırlanmasına esas olacak belgeler düzenlenerek Dini Yayınlar Döner Sermaye Saymanlığına gönderilmiştir.
- Müftülüklerle hesap mutabakatı sağlanmıştır.
- 2011 Yılı Diyanet Duvar Takvimi'nden 2.810.850 adet bastırılarak, yurt içi ve yurt dışına dağıtımı yapılmıştır.
- Diyanet Aylık Dergi'nin (Yıllık toplam 1.025.000 adet) her ay basım ve dağıtımı yapılmıştır.
- Diyanet Avrupa Aylık Dergi'nin (Yıllık toplam 61.500 adet) her ay basım ve dağıtımı yapılmıştır.
- Diyanet Çocuk Dergisi'nin (Yıllık toplam 785.050 adet) her ay basım ve dağıtımı yapılmıştır.
- Diyanet İlmî Dergi'nin (46/1., 46/2., 46/3. ve 46/4. sayılarının) üç ayda bir basım ve dağıtımı yapılmıştır.
- Aylık Mizanların, hazırlanmasına esas olacak muhasebe belgeleri düzenlenerek Dini Yayınlar Döner Sermaye Saymanlığına gönderilmiştir.
- Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü'nce basımı istenilen 24 yeni eserin baskısı yapılmıştır.
- Mevcudu tükenen ve Başkanlıkça basımı uygun görülen 37 eserin baskısı tamamlanmıştır.

Tablo 31- Yeni Basılan Eserler

Kitabın Adı	Adedi
Peygamberimizle 27 Gün (Veda Haccı)	10.000
Çanakkale Unutulmasın	10.000
Kur'andan Öğütler (Cilt 1)	10.000
Kur'andan Öğütler (Cilt 2)	10.000
21. Yüzyıl Türkiyesinde Din ve Diyanet (I.II. Cilt)	7.500 Takım
Kur'ân-ı Kerim (Rahle Boy Özel Deri)	350
40 Ayette Hz. Kur'an	250.000
40 Ayette Hz. Peygamber	250.000
Zekatı Anlamak	10.000
Almanyada Yaşayan Türk Kadınları Durumları Sorunları Din ve Diyanet Algıları	3.000
Kur'an Mealleri Sempozyumu (Cilt 2)	5.000
Şafi İlmihali	5.000

Kitabın Adı	Adedi
Duayı Anlamak	10.000
Orucu Anlamak	10.000
Haccı Anlamak	10.000
Ezanı Anlamak	10.000
Kur'ân-ı Kerim (Cami boy)	10.000
İslam İlmihali (Küçük boy)	25.000
İslam İnanç İlmihali	10.000
Fatiha Suresinin Meal ve Tefsiri	5.000
Hucurat Suresi Tercüme ve Tefsiri	5.000
Kur'an Mealleri Sempozyumu (Cilt 1)	5.000
Caferi İlmihali	5.000
Pezlevinin Kelami Görüşü	5.000

Tablo 32- Yeniden Basılan Eserler

Kitabın Adı	Adedi	Kitabın Adı	Adedi
Namaz İlmihali	50.000	İslamın Ana Kaynakları Kur'an ve Sünnet	20.000
Cep İlmihali (Fransızca)	5.000	Namaz Sureleri Türkçe Tercüme Tefsiri	50.000
Peygamberimizin Dilinden Dualar	250.000	Siyeri Nebi	100.000
En Güzel Örnekten Rahmet Damlaları	25.000	Siyeri Nebi	10.000
40 Hadis Karkelası	250.000	İmam Ebu Hanifenin Hadis Anlayışı	5.000
Sevgiliden (SAV)	100.000	Kur'an-ı Kerim (Orta Boy)	20.000
Sevgiliden (SAV)	10.000	Günahlar Tövbe ve İstiğfar	10.000
Peygamberimizin Hayatı	10.000	İslam İlmihali (Orta Boy)	100.000
Dualarımı Öğreniyorum	20.000	Örnek Vaazlar (I. ve II. Cilt)	20.000 Takım
İbadetlerimi Öğreniyorum	20.000	Din ve Vicdan Özgürlüğü	10.000
Kur'an-ı Kerim (Küçük Boy)	10.000	Oruç İlmihali	30.000
Dni Kavramlar Sözlüğü	30.000	Kur'an-ı Kerim (Hafız Boy)	100.000
Yaşayan Dünya Dinleri	30.000	Peygamberimiz ve Hoşgörü	25.000
Kur'an-ı Kerim Meali (Küçük Boy)	150.000	Tecvitli Kur'an Okuma Rehberi	250.000
Sünnetin Işığında Tebliğ ve Davet	20.000	Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı	50.000
Peygamberlik ve Hz. Muhammed'in Peygamberliği	75.000	Peygamberimizle 27 Gün (Veda Haccı)	100.000
İslam Hukukunda Temel Hak ve Hürriyetler	3.000	Engüzel Örnekten Rahmet Damarları	100.000
Peygamberimizin Hayatı	100.000	Peygamberimiz ve Hoşgörü	100.000
Hatmül Enbiya Hz. Muhammed ve Hayatı	50.000		

- 2010 Yılında 7 adet Diyanet Satış Yeri açılmış olup, yeni Diyanet Satış Yerlerinin açılması için de çalışmalara devam edilmektedir.
- Yurt içinde ve yurt dışında satılan basılı sesli ve görüntülü yayınlar çoğaltılmıştır.

4.1.15. Özel Kalem Müdürlüğü

- Başkanlık Makamı'nın randevu işlemleri ile Makam'dan havale edilen evrakların bilgisayar ortamında tasnifi ve muhafazası sağlanmıştır.
- 2010 yılı içerisinde Başkan'a gelen ziyaretçiler ile ziyaret konuları tespit edilerek, yıl sonu istatistiği çıkarılmıştır.
- Makam'a resmî ve özel olarak gelen yazı, dilekçe, teşekkür, şikayet, tebrik, davetiye vb. evraklar incelenerek bilgisayar ortamında **Diyanet İşleri Başkanlığı Evrak Akış ve Tali-**

mat Fişi düzenlenmiş, bunlar Makam'ın parafı alındıktan sonra kaydedilerek ilgili birimlere zamanında ulaştırılmıştır. Cevaplandırılması gerekenler ise cevaplandırılmış ve muhafaza edilmek üzere dosyalanmıştır.

- Başkanlık Makamı'na gelen evrakın konularına göre istatistiği çıkarılmıştır. Muhtelif açılış, kutlama, toplantı, konferans, düğün vb. programlar sebebiyle Başkanlığımıza gönderilen davetiyelerden 188 adedine telgrafla Başkan'ın tebrik mesajı gönderilmiştir. Ayrıca Başkanlığımız personeli ile muhtelif zevatin yakınlarından vefat edenler için 77 adet başsağlığı mesajı gönderilmiştir.
- Başkan'ın 2010 yılı içerisinde yaptığı seyahatleri ile ilgili olarak Diyanet Aylık Dergi'de değerlendirilmek üzere, gerekli bilgi notları hazırlanmış, zamanında Dini Yayınlar Dairesi Başkan-

lığına ulaştırılmış ve Başkanlığımız web sitesinde intranet ortamında yayımlanması sağlanmıştır.

- Başkan'ın yurt içi ve yurt dışı programlarında çekilen fotoğraflar Başkanlığımız hizmetlerinde değerlendirilmek üzere bilgisayar (DVD) ortamında Başkanlığımız web sitesinde yayımlanmış, bir kısmı da albümlere konularak arşivlenmiştir.

4.1.16. Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

- Bilgi Edinme Kanunu kapsamında yapılan müracaatların yıllık istatistiği çıkartılarak Başbakanlık Bilgi Edinme Üst Kurulu'na gönderilmiştir
- Basın mensupları tarafından Makam'a yazılı olarak yöneltilen soruların istatistiği çıkarılmıştır.
- 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu'na göre yapılan başvurular ilgili birimlere ulaştırılmış ve kanunî süre içerisinde cevaplanması sağlanmıştır.
- BİMER kanalıyla yapılan müracaatlar ilgili birimlere yönlendirilmiş ve geri dönüşümü takip edilmiştir.
- Diyanet İşleri Başkanı'nın
- Mevlit Kandili Mesajı 24/02/2010 tarihinde,
- Regaip Kandili Mesajı 16/06/2010 tarihinde,
- Miraç Kandili Mesajı 07/07/2010 tarihinde,
- Berat Kandili Mesajı 25/07/2010 tarihinde,
- Kadir Gecesi Mesajı 04/09/2010 tarihinde,
- Ramazan Bayramı Mesajı 08/09/2010 tarihinde,

- Kurban Bayramı Mesajı 15/11/2010 tarihinde,
- Basın-yayın kuruluşlarına gönderilmiştir.
- Ulusal yayın yapan TV'ler ile gerektiğinde yabancı TV'ler izlenmiştir.
- Türkiye genelinde dağıtımı yapılan yazılı basın organları izlenmiş, Başkanlığı ilgilendiren haber ve yazılar tespit edilip kupürlenerek bilgisayar ortamına aktarılmış ve her ayın sonunda basın analizi hazırlanmıştır.
- Taşra ve yurt dışı teşkilatlarından gelen yerel ve bölgesel basın kupürleri derlenerek, gerektiğinde birer nüsha ilgili birimlere gönderilmiştir.
- Basın yayın kuruluşlarının temsilcileri ile sohbet toplantıları ve ziyaret programları düzenlenmiştir.

4.2. Faaliyetlerin Genel Değerlendirilmesi

4.2.1. Merkez Teşkilatı

Başkanlığımız merkez teşkilatı **2010 Yılı Çalışma Programı**'nda yer alan ve yıl sonuna kadar gerçekleştirilmesi planlanan 493 faaliyetten 409'u (% 82.96) gerçekleştirilmiş, 39'unun (%7.91) gerçekleştirilmesine devam edilmekte, 3'ü (% 0.61) kısmen gerçekleştirilmiş, 42'si (% 8.52) ise çeşitli sebeplerden dolayı gerçekleştirilememiştir. Ancak, 2010 yılı içerisinde çalışma programında yer almayan 144 (% 29.20) faaliyet de program dışı olarak gerçekleştirilmiştir. Bu durum, merkez teşkilatının performansının iyi seviyede olduğunu göstermektedir.

2010 Yılında planlanan faaliyetlerin birimlere göre gerçekleştirme durumları, aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 33- 2010 Yılı Faaliyetlerinin Birimlere Göre Gerçekleşme Durumu

BİRİMLER	Planlanan Faaliyetler Toplamı		Gerçekleştirilen Faaliyetler Toplamı		Devam Eden Faaliyetler Toplamı		Kısmen Gerçekleştirilen Faaliyetler Toplamı		Gerçekleştirilemeyen Faaliyetler Toplamı		Program dışı Gerçekleştirilen Faaliyetler Toplamı	
	I. Bölüm	II. Bölüm	I. Bölüm	II. Bölüm	I. Bölüm	II. Bölüm	I. Bölüm	II. Bölüm	I. Bölüm	II. Bölüm	I. Bölüm	II. Bölüm
Din İşleri Yüksek Krl. Başkanlığı	3	4	1	4	1	-	1	-	-	-	-	-
Mushafırları İnc. Ve Kıraat Krl. Başkanlığı	3	4	2	3	1	-	-	-	1	-	-	-
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı	-	15	-	9	-	1	-	-	-	5	-	-
İç Denetim Birimi Başkanlığı	-	16	-	14	-	-	-	-	-	2	-	4
Hukuk Müşavirliği	-	6	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Strateji Geliştirme Bşk.	24	46	14	44	10	2	-	-	-	-	-	-
Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü	7	42	5	40	1	-	-	-	1	2	-	14
Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü	12	56	9	40	1	3	-	-	2	13	-	6
Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğü	-	27	-	27	-	-	-	-	-	-	-	-
Dinî Yayınlar Genel Müdürlüğü	19	34	2	33	9	-	-	-	8	1	-	-
Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü	5	36	4	34	1	1	-	-	-	1	-	-
İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü	-	66	-	54	-	7	-	1	-	4	-	8
Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü.	-	36	-	32	-	1	-	1	-	2	-	8
Döner Serm. İşl. Müdürlüğü	-	15	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Özel Kalem Müdürlüğü	-	6	-	6	-	-	-	-	-	-	-	40
Basın ve Hlk.İlişkiler Müşavirliği	-	11	-	11	-	-	-	-	-	-	-	64
Toplam	73	420	37	372	24	15	1	2	11	31	-	144
Genel Toplam	493		409		39		3		42		144	
Sonuç %	100		82.96		7.91		0.61		8.52		29.20	

4.2.2. İl Müftülükleri

İl müftülüklerinin 2010 yılında çalışma programlarında yer alan ve yıl sonuna kadar gerçekleştirilmesi planlanan 9.353 faaliyetten; 9.210'u (% 98.47) gerçekleştirilmiş, 117'si (%1.25) gerçekleştirilememiş, 26'sinin (% 0.28) ise gerçekleştirilmesine devam edilmekte

olduğu tespit edilmiştir. 2010 yılı içerisinde, çalışma programlarında yer almayan 267 (% 2.85) faaliyet de program dışı olarak gerçekleştirilmiştir. Bu sonuç, il müftülüklerimizin performansının oldukça iyi bir seviyede olduğunu göstermektedir. İl müftülükleri 2010 yılı çalışma programlarının yıl sonu gerçekleştirme durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 34- İl Müftülüklerinin 2010 Yılı Çalışma Programlarının Yıl Sonu Gerçekleşme ve Değerlendirme Tablosu

İLLER	İLLER					İLLER	İLLER				
	Planlanan Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı	Devam Eden Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilmeyen Faaliyet Sayısı	P.Dışı Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı		Planlanan Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı	Devam Eden Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilmeyen Faaliyet Sayısı	Program Dışı Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı
01 ADANA	124	121	3	-	-	42 KONYA	127	127	-	-	7
02 ADIYAMAN	138	138	-	-	-	43 KÜTAHYA	185	178	-	7	-
03 A.KARAHİSAR	105	105	-	-	-	44 MALATYA	219	219	-	-	9
04 AĞRI	91	88	-	3	-	45 MANİSA	164	164	-	-	-
05 AMASYA	114	113	-	1	32	46 K.MARAŞ	147	147	-	-	-
06 ANKARA	120	120	-	-	1	47 MARDİN	86	86	-	-	-
07 ANTALYA	66	66	-	-	5	48 MUĞLA	59	55	1	3	2
08 ARTVİN	144	140	-	4	2	49 MUŞ	74	74	-	-	-
09 AYDIN	131	130	-	1	6	50 NEVŞEHİR	113	112	1	-	7
10 BALIKESİR	107	106	-	1	-	51 NİĞDE	108	108	-	-	14
11 BİLECİK	156	154	-	2	6	52 ORDU	65	65	-	-	-
12 BİNGÖL	140	138	-	2	-	53 RİZE	73	73	-	-	-
13 BİTLİS	134	133	-	1	-	54 SAKARYA	172	172	-	-	42
14 BOLU	176	175	1	-	7	55 SAMSUN	130	130	-	-	-
15 BURDUR	69	66	-	3	7	56 SİİRT	97	97	-	-	-
16 BURSA	108	107	-	1	1	57 SİNOP	126	123	1	2	5
17 ÇANAĞKALE	100	97	-	3	1	58 SİVAS	86	86	-	-	-
18 ÇANKIRI	173	173	-	-	10	59 TEKİRDAĞ	112	112	-	-	-
19 ÇORUM	200	198	-	2	3	60 TOKAT	83	83	-	-	-
20 DENİZLİ	94	91	-	3	-	61 TRABZON	141	134	-	7	5
21 DİYARBAKIR	181	174	-	7	-	62 TUNCELİ	99	99	-	-	-
22 EDİRNE	267	267	-	-	5	63 ŞANLIURFA	85	83	1	1	10
23 ELAZIĞ	182	182	-	-	-	64 UŞAK	106	105	-	1	2
24 ERZİNCAN	176	171	-	5	-	65 VAN	99	97	-	2	11
25 ERZURUM	101	100	-	1	6	66 YOZGAT	48	48	-	-	-
26 ESKİŞEHİR	49	49	-	-	3	67 ZONGULDAK	153	151	1	1	-
27 GAZİANTEP	103	103	-	-	1	68 AKSARAY	57	57	-	-	-
28 GİRESUN	95	95	-	-	-	69 BAYBURT	90	90	-	-	-
29 GÜMÜŞHANE	90	88	1	1	2	70 KARAMAN	53	49	-	4	2
30 HAKKARİ	83	78	5	-	-	71 KIRIKKALE	135	135	-	-	-
31 HATAY	123	122	-	1	-	72 BATMAN	99	99	-	-	-
32 ISPARTA	143	131	-	12	-	73 ŞIRNAK	106	105	-	1	9
33 MERSİN	103	103	-	-	-	74 BARTIN	119	113	1	5	6
34 İSTANBUL	162	162	-	-	-	75 ARDAHAN	80	76	4	-	10
35 İZMİR	135	135	-	-	2	76 İĞDIR	47	47	-	-	-
36 KARS	61	56	-	5	-	77 YALOVA	143	143	-	-	-
37 KASTAMONU	56	54	-	2	-	78 KARABÜK	240	228	3	9	8
38 KAYSERİ	44	44	-	-	-	79 KİLİS	50	50	-	-	4
39 KIRKLARELİ	125	125	-	-	1	80 OSMANIYE	95	93	-	2	-
40 KIRŞEHİR	74	71	3	-	2	81 DÜZCE	117	117	-	-	-
41 KOCAELİ	122	111	-	11	11						
GENEL TOPLAM							9.353	9.210	26	117	267
ORANI %							100	98.47	0.28	1.25	2.85

4.2.3. İlçe Müftülükleri

İlçe müftülüklerinin 2010 yılı çalışma programlarında yer alan ve yıl sonuna kadar gerçekleştirilmesi planlanan faaliyetlerle ilgili olarak il müftülüklerinden alınan program izleme form raporlarının incelenmesinde; 2010 yılında planlanan toplam 55.398 faaliyetten, 54.078' i (%97.62) gerçekleştirilmiş, 1.043'ü (%1.88)

gerçekleştirilememiş, 277'sinin (%0.50) ise gerçekleştirilmesine devam edilmekte olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç, ilçe müftülüklerinin çalışma programları çerçevesinde performans göstergesinin %98 olduğunu göstermektedir. Ayrıca 2010 yılı içinde çalışma programlarında yer almayan 1.186 (% 2.14) faaliyet de program dışı olarak gerçekleştirilmiştir. Bu husus göz önünde bulundurulduğu takdirde ilçe müftülükle-

rinin performans oranının daha da yüksek olduğu söylenebilir.

İlçe müftülüklerinin (iller bazında) 2010 Yılı Faaliyetlerinin Gerçekleşme Durumu aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 35- İlçe Müftülüklerinin 2010 Yılı Faaliyetlerinin Gerçekleşme Durumu

İLLER	Planlanan Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı	Devam Eden Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilmeyen Faaliyet Sayısı	P.Dışı Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı	İLLER	Planlanan Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı	Devam Eden Faaliyet Sayısı	Gerçekleştirilmeyen Faaliyet Sayısı	Program Dışı Gerçekleştirilen Faaliyet Sayısı
01 ADANA	665	652	9	4	12	42 KONYA	2.401	2.343	-	58	37
02 ADIYAMAN	658	654	-	4	13	43 KÜTAHYA	532	530	-	2	13
03 A.KARAHİSAR	1.025	1.002	13	10	24	44 MALATYA	947	937	2	8	33
04 AĞRI	346	327	-	19	3	45 MANİSA	1.248	1.237	1	10	37
05 AMASYA	364	357	1	6	48	46 K.MARAŞ	316	309	2	5	12
06 ANKARA	1.557	1.529	12	16	35	47 MARDİN	651	642	-	9	32
07 ANTALYA	1.375	1.314	31	30	74	48 MUĞLA	627	610	6	11	33
08 ARTVİN	711	703	-	8	6	49 MUŞ	272	268	-	4	-
09 AYDIN	1.032	1.019	1	12	28	50 NEVŞEHİR	459	453	1	5	13
10 BALIKESİR	1.444	1.402	-	42	23	51 NIĞDE	225	222	1	2	2
11 BİLECİK	493	489	1	3	4	52 ORDU	1.021	998	-	23	21
12 BİNGÖL	395	384	-	11	-	53 RİZE	669	655	1	13	9
13 BİTLİS	302	298	-	4	3	54 SAKARYA	1.404	1.378	-	26	20
14 BOLU	441	438	-	3	12	55 SAMSUN	1.426	1.352	26	48	57
15 BURDUR	675	667	1	7	9	56 SİİRT	355	347	1	7	4
16 BURSA	751	734	8	9	15	57 SİNOP	489	474	1	14	36
17 ÇANAĞKALE	625	618	-	7	1	58 SİVAS	1.004	983	1	20	58
18 ÇANKIRI	1.169	1.122	4	43	11	59 TEKİRDAĞ	575	563	-	12	25
19 ÇORUM	519	508	1	10	10	60 TOKAT	602	579	8	15	19
20 DENİZLİ	921	913	-	8	9	61 TRABZON	622	609	-	13	32
21 DİYARBAKIR	1.048	997	6	45	54	62 TUNCELİ	401	393	-	8	12
22 EDİRNE	878	854	-	24	48	63 ŞANLIURFA	690	657	3	30	57
23 ELAZIĞ	369	360	-	9	12	64 UŞAK	368	350	4	14	5
24 ERZİNCAN	553	546	-	7	20	65 VAN	838	804	7	27	26
25 ERZURUM	1.301	1.268	1	32	28	66 YOZGAT	659	641	2	16	-
26 ESKİŞEHİR	437	433	-	4	22	67 ZONGULDAK	646	637	1	8	10
27 GAZİANTEP	511	507	2	2	16	68 AKSARAY	356	355	-	1	12
28 GİRESUN	845	829	5	11	18	69 BAYBURT	137	119	18	-	-
29 GÜMÜŞHANE	226	225	-	1	2	70 KARAMAN	236	234	-	2	-
30 HAKKARİ	100	98	1	1	7	71 KIRIKKALE	563	553	1	9	7
31 HATAY	643	626	-	17	33	72 BATMAN	168	157	6	5	4
32 ISPARTA	971	951	-	20	11	73 ŞIRNAK	413	407	3	3	27
33 MERSİN	838	806	28	4	13	74 BARTIN	97	90	-	7	3
34 İSTANBUL	2.119	2.077	22	20	88	75 ARDAHAN	242	238	-	4	9
35 İZMİR	1.542	1.525	3	14	63	76 IĞDIR	202	202	-	-	-
36 KARS	299	263	8	28	2	77 YALOVA	243	243	-	-	-
37 KASTAMONU	920	892	6	22	14	78 KARABÜK	355	345	-	10	27
38 KAYSERİ	793	768	1	24	25	79 KİLİS	161	161	-	-	-
39 KIRKLARELİ	510	506	-	4	4	80 OSMANİYE	406	391	-	15	5
40 KIRŞEHİR	272	259	4	9	16	81 DÜZCE	434	417	-	17	3
41 KOCAELİ	1.295	1.275	12	8	10						
GENEL TOPLAM							55.398	54.078	277	1.043	1.186
ORANI %							100	97.62	0.50	1.88	2.14

5. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5.1. Güçlü Alanlar

Alan	İfade
Güçlü Alanlar	Cumhuriyetimizin oluşturduğu ilk devlet kurumlarından biri olması ve günümüzde de Devlet Teşkilatı içinde yer alması
	Merkez, taşra ve yurtdışı olmak üzere geniş bir teşkilat yapısına ve görev alanına sahip olması
	Faaliyet gösterdiği alanda tek resmî kurum olması, toplumun çok büyük bir kesimi tarafından alanın otoritesi olarak kabul edilmiş olması
	Siyasî düşünüş, görüş ve oluşumlar dışında kalarak din hizmeti sunmasının hukukî güvence altına alınmış olması
	Başkanlığımız personelinin yurtdışı hizmetleri yoluyla yeterlik düzeylerinin artması
	Toplumun ortak değeri olan din alanında hizmet sunuyor olması
	Toplumun saygı ve desteğini kazanmış olmasından dolayı, çalışanların moral ve motivasyonunun artması
	Bütçe imkânları yanında, Başkanlığın hizmetlerine katkıya yönelik sivil malî desteklerin de olması
	Başkanlığımız personelinin eğitim seviyesinin her geçen gün daha da yükseliyor olması ve bu durumun süreklilik arz etmesi
	Personele yönelik hizmet içi eğitim merkezlerinin olması
	Vaaz ve hutbeler aracılığıyla geniş kitlelere sürekli ulaşıyor olması
	Cami dışı din hizmetlerinin gelişmesi sonucunda daha geniş halk kitlelerine ulaşma imkânının olması
	Toplumda DİB yayınlarına güven duyulması
	Yayınlar yolu ile personelle ve toplumla iyi bir iletişim kurulması
	Tarihten gelen kurumsal birikim ve tecrübeye sahip olunması

5.2. Zayıf (Gelişmeye Açık) Alanlar

Alan	İfade
Zayıf Alanlar (Gelişmeye Açık Alanlar)	Bayanlara din hizmeti sunacak yeterli sayıda ve nitelikte bayan personelin olmaması
	Bütçe imkânlarının kısıtlı olması, bütçenin tamamına yakınının sadece personel giderlerini karşılıyor olması
	Bazı bölgelerde görev yapan personelin lojman imkânlarının olmaması
	Personel özlük ve malî haklarının yetersizliği nedeniyle bazı hizmet alanlarında kalifiye eleman eksikliğinin olması
	Personelin ve ailelerinin istifade edebileceği sosyal tesislerin olmaması
	Tüzel kişiliğinin olmaması nedeniyle mülk edinememesi, yönetiminden ve denetiminden sorumlu olduğu halde dinî tesislerin mülkiyetlerinin farklı özel ve tüzel kişilere ait olması
	Dinî tesislerin yapımı ve onarımında yetkili olunmaması
	Her camide kadro ve DİB görevlisinin bulunmaması
	Hizmet sunulan yer ve hedef kitle hakkında yeterli bilimsel bilginin olmaması
	Performans yönetim sisteminin henüz tam yerleşmemiş olması
	İmam-Hatip Liseleri ve İlahiyat Fakülteleri mezunlarının meslekî bilgi ve beceri bakımından takviye edilmeleri için hizmet içi eğitimlere yoğun emek, zaman ve mali kaynak harcanmak zorunda kalınması
	Yeteri kadar ödenek ayrılmaması nedeni ile hizmet içi eğitimin olması gereken nicelikte yapılamaması

5.3. Fırsatlar

Alan	İfade
Fırsatlar	Kitle iletişim araçlarından yararlanma imkânının olması
	İlahiyat Fakültelerinin ilmî birikim ve desteğinden yararlanabilme imkânının bulunması
	Dinin dünyada yükselen değer olması
	Birçok toplumsal sorunun çözümünde resmî kurumların ve sivil toplum örgütlerinin Diyanet İşleri Başkanlığı ile işbirliği yapmak istemesi
	AB'ye üyelik sürecinde İslam Dinini dünyaya daha iyi anlatabilme imkânının olması
	Dinî gün, gece ve haftaların toplumla daha güçlü iletişim kurulması açısından bir imkân olması
	Halkın eğitim seviyesinin yükseliyor olması
	Toplumda bid'at ve hurafelerle mücadele hususunda istek bulunması
	Türk dünyası, Kafkaslar ve Balkanlarda din hizmetleri alanında talebin olması
	Halkımızın dinî ve hayrî hizmetlere gönüllü katkılarının olması
	Eğitim alanında yeni teori, metot ve teknolojilerin ortaya çıkması
	Hizmet sunduğu ve hizmet aldığı resmî ve özel paydaşlarının olması

5.4. Tehditler (Kurumun kontrolü dışında gerçekleşen olumsuzluklar, dezavantajlar)

Alan	İfade
Tehditler (Kurumun kontrolü dışında gerçekleşen olumsuzluklar, dezavantajlar)	İslam içi dinî görüş ve yorumların ayrı bir din gibi gösterilmesi yönündeki gayret ve çalışmalar
	Dış dünyada "İslam", "Müslüman" ve "İslam Peygamberi" hakkında olumsuz imaj oluşturulmaya çalışılması
	Başkanlığımıza eleman temin kaynağı olan İmam-Hatip Lisesi ve İlahiyat Fakültesi mezunlarının meslekî bilgi ve beceri bakımından takviyeye ihtiyaçlarının olması
	DİB'nin kamu kurumu olarak varlığının kimilerince Devletin temel ilkeleri ile çatıştığı iddiası
	Millî birlik ve dinî bütünlüğümüzü olumsuz etkileyen yıkıcı ve bölücü faaliyetlerin olması
	Dinî ve ailevî değerleri yıpratmaya yönelik yayınlar

5.5. Değerlendirme

Başkanlığımızın üstünlüklerinin ve zayıflıklarının bir kısmı dış kaynaklı, bir kısmı ise iç kaynaklı faktörlerden oluşmaktadır.

Dış kaynaklı üstünlüklerimizin ve zayıflıklarımızın bir kısmını değiştirme ve geliştirme imkânımız, az ve sınırlıdır. Bu durum, bazı olumlu ve olumsuz sonuçları da beraberinde getirmektedir.

Çok geniş bir coğrafyada vatandaş, dindaş ve soydaşlarımız, hatta bütün insanlık için oldukça önemli ve hassas bir alanda hizmet veriyor olmamızın, sorumluluğumuzu daha da artırdığının kurumsal bilinci içindeyiz. Bu bilinçle, mevcut üstünlüklerimizi ve avantajlarımızı daha da geliştirmek ve pekiştirmek, zayıflık ve eksikliklerimizi de telafi etmek için, Başkandan hizmetlisine varıncaya kadar bütün personelimiz, mesai mefhumu gözetmeden yoğun bir gayret ve çalışma içindedir. Bu gayret ve çalışmalarımız, maddî ve manevî bütün imkânlarımız seferber edilerek, çağdaş hizmet anlayışı ile her geçen gün daha da yükselen bir trendle devam etmektedir ve edecektir.

Başkanlığımızı diğer kamu kurumlarından ayıran en önemli özellik; hizmet ve faaliyetlerin yasal bir zorunluluktan ziyade, gönüllülük ilkesi ile yürütülüyor olma-

sı, personelimizin büyük çoğunluğunun buna inanıyor olması, vatandaşlarımızın dinî ve manevî ihtiyaçlarına ve sorunlarına karşılıksız cevap veriyor olmalarından manevî haz ve zevk duymalarıdır. Bu durum; üstün yanlarımızı daha da artırmak ve zayıf yanlarımızı asgariye indirmek suretiyle, Kurumumuzu bulunduğu noktadan daha yükseklerle taşıma yönünde bizi ümitli kılmaktadır.

Nüfusumuzun yarısından fazlasını bayanların oluşturduğu gerçeğinden hareketle, Başkanlığımız; bayanların dinî konulardaki soru ve sorunlarını daha rahat ortamlarda aktarabilmelerini sağlayabilmeleri için, bayan din görevlileri ve müftülüklerimizdeki aile irşat ve rehberlik bürolarının nicelik ve nitelik bakımından artırılmasına özel önem vermektedir ve vermeye devam edecektir.

Hizmetlerimizi yerine getirirken karşılaştığımız en önemli sorunlarımızdan biri de, kısıtlı bütçe imkânlarıdır. Geniş bir coğrafyada 100.000'in üzerinde personelle, Anayasal ve yasal görevlerimizi tam anlamıyla ifa edebilmemiz için, güçlü malî kaynaklara sahip olmamız gerekmektedir. Bu itibarla, hizmetlerimizi etkili bir şekilde sunabilmemiz için, bütçeden Başkanlığımıza ayrılan kaynakların imkânlar doğrultusunda artırılmasının, Başkanlığımızın karşılaştığı bazı olumsuzlukları azaltacağı inancındayız.

5.6. Öneri ve Tedbirler

- 1/7/2010 tarihinde TBMM'de kabul edilen 6002 sayılı yasa ile; öncelikle iptalden doğan boşluğun giderilmesi sağlanırken aynı zamanda, toplumumuz açısından son derece önemli görevleri yerine getiren Diyanet İşleri Başkanlığının teşkilat yapısının çağın gerekleri doğrultusunda yeniden şekillendirilmesi sağlanmıştır.
- Başkanlığımız bütçesine bakıldığında rakamsal olarak kamu kuruluşları içerisinde ciddi bir büyüklüğe sahip olmakla birlikte, personelinin çokluğu nedeniyle bütçenin %94.56'sının personel giderlerine harcanması, sadece % 4.31'lik bölümünün mal ve hizmet alımları ile yatırım giderlerine ayrılmış olması, hizmetlerimizi istenen düzeyde yerine getirmeyi zorlaştırmaktadır. Bu itibarla, olumsuzlukların giderilmesi için, imkânlar nispetinde bütçemizdeki mal ve hizmet alımları ile yatırım kalemlerinde artış yapılmalıdır.
- İbadet yerlerinin yönetimi ve denetimi görevi, yasal olarak Başkanlığımızın uhdesindedir. Ancak Başkanlığın hukukî tüzel kişiliğinin olmaması nedeniyle, cami, mescit ve bunların müstemilatı ile Kur'ân kurslarının mülkiyeti farklı özel ve tüzel kişilere aittir. Bu durum, hukuken sorumlu olduğumuz ibadethanelerin yönetiminde, Başkanlığımızın ciddi sorun ve sıkıntılarla karşılaşmasına neden olmaktadır. Bu itibarla, mutlaka Başkanlığımıza hukukî tüzel kişilik sağlayacak yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
- Ülke genelinde yeni inşa edilen dolayısıyla kadro verilemeyen cami ve mescitlerde illegal oluşum olmaması ve din hizmetlerinin tek elden ve devlet güvencesi altında yürütülebilmesi için kadrosu olmayan camilere kadro sağlanması gerekmektedir.
- Cami görevlileri (imam-hatip ve müezzin-kayyımlar), herhangi bir mesai sınırlaması olmadan vatandaşlarımızla yüz yüze din hizmeti sunmaktadırlar. Bu itibarla, görev yaptıkları camilerin yanında sürekli vatandaşla iç içe olmaları gerekmektedir. Bu nedenle, başta hizmet açısından özellikli bölgeler olmak üzere, kiralardan yüksek olduğu büyük şehirlerde lojmanı olmayan camilerimize görevli lojmanları inşa edilebilmesi için, bütçeye yeterli ödenek konulmalıdır.
- Nüfusumuzun yarısından fazlasını oluşturan bayanların dinî konulardaki soru ve sorunlarını daha rahat ortamlarda aktarabilmelerini sağlayabilmek için, bayan din görevlisi ve müftülüklerimizdeki aile irşat bürolarının sayısı artırılmalı ve buralarda daha nitelikli ve donanımlı personel görevlendirilmelidir.
- Kaliteli din hizmeti sunmanın, iyi yetişmiş kalifiye elemanların istihdamıyla mümkün olabileceği, izahtan varestedir. Başkanlığımızın bundan böyle, tamamen İlahiyat fakültesi mezunları istihdam etmesi gerekmektedir. Bu nedenle söz konusu fakültelerin kontenjanları bu ihtiyaç dikkate alınarak belirlenmeli ve program geliştirme çalışmalarında din hizmetleri alanının ihtiyaçları gözetilmelidir. Bu bağlamda, Başkanlığımızın hizmet içi eğitimi faaliyetlerini nicelik ve nitelik itibari ile daha da geliştirmesi için eğitim ödenekleri imkânlar nispetinde artırılmalıdır.

6. EKLER

Ek: 1

6.1. Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Güvence Beyanı

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN GÜVENCE BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dâhilinde,

Bu idarede, faaliyetlerin malî yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2010 yılı Faaliyet Raporunun "Malî Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. ANKARA, 29.04.2011

Yrd. Doç Dr. Necdet SUBAŞI

Strateji Geliştirme Başkanı

6.2. Üst Yönetici İç Kontrol Güvence Beyanı**ÜST YÖNETİCİ İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI**

Üst yönetici olarak yetkim dâhilinde,

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi malî yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dâhilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

ANKARA, 29.04.2011

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ

Diyamet İşleri Başkanı

T.C. BAŞBAKANLIK
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

FAALİYET RAPORU 2010